

Omgekeerde Verordening Sociaal Domein gemeente Bunschoten 2026

Hoofdstuk 1. inleiding omgekeerde verordening

Deze verordening geeft gemeentelijke regels van de gemeente Bunschoten over de volgende onderwerpen:

- Werken en participeren
- Uitkeringen
- Schuldhulpverlening
- Gezond en veilig opgroeien, en
- Wonen in een veilige en gezonde omgeving.

1.1 waarom deze regels?

In Nederland vinden we het belangrijk dat:

- mensen actief mee kunnen doen aan het maatschappelijk leven of aan het werk kunnen gaan;
- mensen een inkomen hebben waarmee ze rond kunnen komen;
- mensen hun financiën op orde hebben;
- mensen een eigen huishouding kunnen voeren en voor zichzelf kunnen zorgen;
- mensen een geschikte en schone woonruimte hebben, waarin zij zelfstandig en veilig kunnen wonen; en
- kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien.

Het is de taak van de gemeente om haar inwoners daarbij te helpen. De wetgever heeft wetten gemaakt om dit te bereiken.

Het gaat om de:

- Participatiewet (PW), de IOAW, de IOAZ;
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015);
- Jeugdwet;
- Gemeentewet; en
- Wet inburgering 2021.

De regels in deze verordening vullen de wettelijke regels aan. Het zijn regels op hoofdlijnen die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Soms zijn er nog extra regels nodig waarin bepaalde zaken worden uitgewerkt. Ook dat is in deze verordening geregeld. De Adviesraad Sociaal Domein heeft over deze regels een advies gegeven.

1.2 uitgangspunten

De regels in deze verordening zijn geschreven vanuit een aantal uitgangspunten. De regels:

1. zijn bedoeld om de bovengenoemde doelen te halen en knelpunten van inwoners op te lossen of te verminderen;
2. zijn goed leesbaar;
3. regelen niet meer dan nodig is;
4. houden de administratieve lasten van gemeente en inwoners zo laag mogelijk;
5. kunnen goed uitgevoerd worden en zijn duidelijk voor de inwoners;
6. zijn onderling afgestemd op elkaar;
7. respecteren de wettelijke regels, maar wijken daar soms vanaf als dat nodig is om de doelen van de wetgever te realiseren of belangrijke internationale regels na te komen.

1.3 kernwaarden

Bij het toepassen van de regels uit deze verordening houdt de gemeente rekening met de doelen van de genoemde wetten. De gemeente zorgt ervoor dat het resultaat van een besluit recht doet aan die doelen. De gemeente gaat daarbij uit van de volgende kernwaarden:

1. Inwoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor het behalen van de genoemde doelen.
2. Inwoners zetten zich ervoor in om deze doelen te bereiken.
3. De gemeente helpt waar dat nodig is en stimuleert inwoners om zelf oplossingen te vinden voor problemen, bijvoorbeeld met hulp van familie, vrienden en bekenden (het sociale netwerk).
4. Kwetsbare groepen, zoals kinderen en inwoners met een beperking, hebben extra hulp nodig om volwaardig mee te doen aan de samenleving.

Per hoofdstuk wordt aangegeven welke van deze en andere kernwaarden de basis van de regels vormen en welke rol zij spelen. De begrippen die in deze verordening worden gebruikt, worden toegelicht in hoofdstuk 12.

1.4 artikel en wet (PW – IOAW – IOAZ – Wgs – Wmo – Jeugdwet – Gemeentewet – Awb – Burgerlijk Wetboek)

Deze verordening is gebaseerd op de wetten die bij 1.1 zijn genoemd. Niet alle wetten zijn op ieder artikel van toepassing. Dat verschilt per artikel. Per artikel is aangegeven welke wetten op dat artikel van toepassing zijn.

Hoofdstuk 2. de hulpvraag

Dit hoofdstuk gaat over de manier waarop een inwoner aan de gemeente hulp kan vragen als het gaat om één of meer van de onderwerpen uit deze verordening. Beschreven wordt hoe de inwoner een hulpvraag kan stellen, hoe de hulpverlening in zijn werk gaat en wat de gemeente van de inwoner verwacht. Uitgangspunt is dat alle hulpvragen die de inwoner heeft in één keer kunnen worden gesteld en dat er één procedure is. Dit is de standaardprocedure. Maar soms geldt voor bepaalde hulpvragen een bijzondere route. Die wordt aan het einde van dit hoofdstuk genoemd. Hoe de gemeente omgaat met signalen en hulpvragen van andere personen over inwoners die hulp nodig hebben, wordt hier niet beschreven.

Kernwaarden	Gewicht
De gemeente maakt hulp makkelijk bereikbaar	● ● ●
De gemeente vraagt niet meer informatie dan nodig is	● ● ○
De gemeente gaat zorgvuldig om met de inwoner	● ● ○
De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is	● ● ○
De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor	● ● ○

2.1 Stap 1: melding bij de gemeente

2.1.1 indienen hulpvraag (Jeugdwet - Wmo - PW – IOAW – IOAZ – Wgs)

Inwoners die hulp nodig hebben kunnen zich melden bij de gemeente.

De inwoner kan deze melding op de volgende manieren doen:

- Schriftelijk;
- Mondeling;
- Telefonisch;
- Digitaal.

2.1.2 procedure melding/aanvraag (Jeugdwet - Wmo - PW – IOAW – IOAZ – Wgs)

Na de melding/aanvraag kan de gemeente de hulpvraag van de inwoner in behandeling nemen. De gemeente bevestigt de melding/aanvraag per brief/email aan de inwoner en nodigt de inwoner daarbij uit voor een gesprek met een medewerker. In die uitnodiging maakt de gemeente duidelijk waar en wanneer het gesprek plaatsvindt en waarover het gesprek zal gaan.

Ook geeft de gemeente informatie over de mogelijkheid om gratis hulp te krijgen door een onafhankelijk deskundige (cliëntondersteuner, voor de Jeugdwet kan dit ook een vertrouwenspersoon zijn) en de mogelijkheid om binnen een week zelf een plan om te stellen waarin de inwoner uitlegt hoe zijn persoonlijke situatie is en wat hij wil bereiken met zijn vraag (persoonlijk plan).

2.1.3 gegevens (Jeugdwet - Wmo - PW – IOAW – IOAZ – Wgs)

De gemeente verzamelt alle gegevens over de situatie van de inwoner die nodig zijn voor het gesprek. Als het gaat om gegevens die de gemeente niet zelf kan inzien, dan vraagt de gemeente aan de inwoner om die gegevens binnen 7 dagen te leveren. Bij de uitnodiging voor het gesprek wordt duidelijk gemaakt welke gegevens dat zijn.

2.2 Stap 2: gesprek na de melding

2.2.1 uitnodiging voor gesprek (Jeugdwet – Wmo - PW – IOAW – IOAZ – Wgs)

Een inwoner die zich heeft gemeld bij de gemeente, krijgt een uitnodiging voor een gesprek met een medewerker van de gemeente. Het gesprek kan telefonisch plaatsvinden als dat voldoende is.

2.2.2 doel en procedure gesprek (Jeugdwet – Wmo - PW – IOAW – IOAZ – Wgs)

Het doel van het gesprek is om een goed beeld te krijgen wat de inwoner wil bereiken en van zijn persoonlijke situatie. Het gesprek vindt plaats binnen zes weken na de melding. Voor de Wgs geldt een termijn van vier weken. Bij de start van het gesprek identificeert de inwoner zich met een geldig identiteitsbewijs. Als de inwoner een persoonlijk plan heeft gemaakt, dan betreft de medewerker dit bij het gesprek. Als de inwoner dat wil, kan hij iemand (bijvoorbeeld een familielid) vragen om bij het gesprek aanwezig te zijn.

2.2.3 inhoud gesprek (Jeugdwet – Wmo - PW – IOAW – IOAZ – Wgs)

1. De medewerker bespreekt met de inwoner welk effect hij wil bereiken. In het gesprek onderzoekt de medewerker:
 - a. de behoefte van de inwoner: wat is er nodig?
 - b. de persoonlijke situatie van de inwoner: hoe ziet die eruit en wat betekent dit voor het gewenste effect?
 - c. de (on)mogelijkheden van de inwoner: (hoe) kan de inwoner zelf bijdragen aan de oplossing van het probleem?
 - d. de omgeving van de inwoner: welke hulp kan het sociale netwerk of kunnen organisaties bieden?
2. De medewerker informeert de inwoner over de mogelijkheden van de gemeente om de persoonlijke situatie van de inwoner te verbeteren. Ook informeert de medewerker de inwoner over de mogelijkheden die er zijn om in bepaalde gevallen te kiezen voor een persoonsgebonden budget (pgb). De medewerker betreft deze zaken bij het onderzoek naar de hulpvraag.

2.2.4 verslag (Jeugdwet – Wmo – Wgs)

1. Zo spoedig mogelijk na het gesprek stuurt de medewerker de inwoner een verslag van de uitkomsten van het onderzoek naar de hulpvraag en naar de persoonlijke situatie van de inwoner.
2. Als de medewerker meer informatie nodig heeft voor het verslag, waardoor het verslag vertraging oploopt, dan wordt de inwoner hierover schriftelijk geïnformeerd.
3. Uit het verslag blijkt wat de inwoner wil bereiken en hoe dat kan worden behaald (plan van aanpak). Daarbij wordt gekeken naar de korte en naar de lange termijn.
4. De inwoner ondertekent het verslag en stuurt dit binnen zeven dagen naar de gemeente. Als de inwoner het niet eens is met het verslag, kan hij dat daarop aangeven en het voor gezien onder tekenen.
5. Als de inwoner hulp-op-maat van de gemeente wil ontvangen, kan hij dit aangeven op het ondertekende verslag. De gemeente ziet het verslag dan als een aanvraag.

2.3 Stap 3: aanvraag

2.3.1 aanvraag (Jeugdwet – Wmo- PW – IOAW – IOAZ – Wgs – Awb)

1. Na de melding en na een gesprek met een medewerker van de gemeente, kan de inwoner een aanvraag indienen volgens de regels die daarvoor gelden. De aanvraag kan schriftelijk of digitaal worden ingediend. Het doel van de aanvraag is te bepalen of de gemeente hulp verleent en welke vorm die hulp dan betreft.
2. De inwoner dient een aanvraag in met een aanvraagformulier van de gemeente.
3. Een aanvraag wordt ingediend bij de gemeente of bij een van de uitvoerders van de gemeente.

2.3.2 aanvraag voor hulp-op-maat (Jeugdwet – Wmo - PW – Wgs)

1. Vraagt de inwoner hulp-op-maat, dan kent de gemeente die hulp toe in de volgende situatie:
 - a. De hulp is noodzakelijk om (één van) de doelen van de 1.1. genoemde wetten te bereiken;
 - b. De inwoner heeft geen mogelijkheden om het gewenste effect op eigen kracht te bereiken. Hij kan dit effect ook niet bereiken met gebruikelijke hulp van huisgenoten, met hulp vanuit het sociale netwerk of met behulp van andere voorzieningen of organisatie;
 - c. De hulp past bij het gewenste effect en de persoonlijke situatie van de inwoner.
2. Voor sommige vormen van hulp zijn er in de wet of in de verordening extra voorwaarden gesteld.
3. De hulp-op-maat is niet duurder dan nodig en duurt niet langer dan nodig. De gemeente kiest daarom voor de goedkoopste voorziening die passend is om het probleem van de inwoner langdurig te verminderen of op te lossen.

4. De gemeente kan hulp-op-maat weigeren als een inwoner iets (niet) heeft gedaan waardoor hij de hulpvraag zelf heeft veroorzaakt en hij deze had kunnen voorzien. De gemeente kan hulp-op-maat ook weigeren, als een inwoner de gevraagde hulp zelf heeft ingeroepen of aangeschaft, tenzij de gemeente daarvoor toestemming heeft gegeven. Als die weigering betekent dat de inwoner grote problemen zal krijgen (onevenredig nadeel ervaart), dan kan de gemeente de hulp-op-maat wel toekennen.

2.3.3 advisering (Jeugdwet – Wmo - PW – IOAW – IOAZ - Wgs – Awb)

De gemeente zorgt ervoor dat de medewerker die een melding of aanvraag behandelt de deskundigheid heeft die nodig is. Als de medewerker die deskundigheid niet heeft, zorgt de gemeente ervoor dat een wel deskundige een advies uitbrengt. Dit advies (deskundig oordeel) betreft de gemeente bij de beoordeling van de aanvraag.

Specifiek voor de Jeugdwet geldt dat een medewerker moet beschikken over een geldige SKJ-registratie of een registratie bij de Nederlandse Vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO) of het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). Als een medewerker deze registratie nog niet heeft, dan is er altijd een tweede medewerker betrokken bij de aanvraag die wel beschikt over de juiste registratie. De medewerker werkt volgens de richtlijnen jeugdhulp. Hiermee waarborgt de gemeente dat de medewerkers die aanvragen behandelen, beschikken over de juiste deskundigheid.

Het gestelde in dit lid is ook van toepassing op heronderzoek als bedoeld in artikel 8.1.3. Jeugdwet.

Specifiek voor de Wmo geldt dat als een deskundige advies uitbrengt, de adviseur beschikt over:

- sociaal-medische kennis op het niveau van een arts;
- ergonomische kennis;
- bouwkundige/technische kennis;
- gedragswetenschappelijke kennis.

2.3.4 beoordelen aanvraag (Jeugdwet – Wmo – PW – IOAW – IOAZ – Wgs – Awb)

1. Bij het beoordelen van de aanvraag betreft de gemeente alle gegevens die van belang zijn. Het gaat onder meer om gegevens over:
 - a. de behoeften van de inwoner;
 - b. de (on)mogelijkheden van de inwoner;
 - c. de persoonlijke situatie van de inwoner;
 - d. de mogelijkheden van het sociale netwerk, andere organisaties en de gemeente.
2. Om te bepalen of de gemeente hulp verleent, volgt de gemeente de volgende stappen:

Stap 1: De gemeente stelt eerst vast wat de hulpvraag van de inwoner is.

De gemeente stelt vast welke wet van toepassing is en of de gemeente verantwoordelijk is

Stap 2: De gemeente stelt hierna vast welke problemen, beperkingen en stoornissen er precies zijn.

Stap 3: De gemeente bepaalt welke hulp nodig is en hoeveel.

Stap 4: De gemeente onderzoekt wat de inwoner zelf kan doen om het probleem op te lossen (eigen kracht), al dan niet met gebruikelijke hulp, met hulp van anderen uit het sociale netwerk of van andere organisaties, of met andere voorzieningen.

Stap 5: De gemeente bepaalt welke aanvullende hulp nodig is om het probleem op te lossen en het gewenste effect te bereiken.
3. In de Jeugdwet wordt stap 4 het bepalen van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen genoemd. Zie voor een verdere uitwerking paragraaf 2.3.5. In paragraaf 2.3.6. wordt de beoordeling van aanwezige gebruikelijke hulp bij hulp op maat Wmo uiteengezet. In bijlage 3, die bij deze verordening hoort, is het afwegingskader opgenomen wat de hulpverleners bij stap 4 gebruiken, zowel voor de Jeugdwet als de Wmo.
4. Voor iedere stap geldt dat de gemeente de deskundigheid inzet die nodig is om die stap goed te kunnen afronden. Is er bijzondere deskundigheid nodig, dan zet de gemeente die in. De gemeente stelt de inwoner op de hoogte van welke deskundigheid er op welk moment nodig is en ingezet wordt.

2.3.5 afwegingskader eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen (Jeugdwet)

1. Een aanvraag hulp op maat voor jeugdhulp wordt niet verstrekt als uit het onderzoek blijkt dat de jeugdige en de ouders op eigen kracht kunnen voorzien in of bijdragen aan het oplossen van de opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen.
2. Bij het beoordelen van de eigen kracht heeft het college als uitgangspunt dat de ouders en andere verzorgers en opvoeders in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor het verzorgen en opvoeden van de jeugdige en het houden van toezicht. Zij doen alles wat binnen hun mogelijkheden past om ervoor te zorgen dat de jeugdige gezond en veilig kan opgroeien. Deze verantwoordelijkheid geldt ook als de jeugdige een ziekte, aandoening of beperking heeft.

3. Om te bepalen wat de jeugdige en de ouders op eigen kracht kunnen oplossen, beoordeelt het college in ieder geval:
 - a. De behoeften en mogelijkheden van de jeugdige;
 - b. De voor de jeugdige benodigde ondersteuningsintensiteit en de duur daarvan;
 - c. De mogelijkheden, de draagkracht en de belastbaarheid van de ouders;
 - d. De samenstelling van het gezin en de woonsituatie;
 - e. Het belang van de ouders om te voorzien in een inkomen, waarbij geen financiële draagkrachtmeting wordt gedaan;
 - f. De mogelijkheden van het sociale netwerk om de jeugdige en de ouders te ondersteunen;
 - g. De mogelijkheid om gebruik te maken van voorliggende (wettelijke) voorzieningen;
 - h. Overige relevante omstandigheden van de jeugdige en de ouders die redelijkerwijs van invloed kunnen zijn op de mogelijkheid om de benodigde hulp zelf te bieden.

2.3.6 beoordeling aanwezigheid gebruikelijke hulp (Wmo)

1. Een aanvraag hulp op maat voor Wmo wordt niet verstrekt als uit het onderzoek blijkt dat de inwoner de problematiek waarvoor in het gegeven geval een maatwerkvoorziening wordt aangevraagd, kan verminderen of wegnemen:
 - a. Door gebruik te maken van zijn eigen kracht;
 - b. Met gebruikelijke hulp van huisgenoten
 - c. Met mantelzorg of hulp van anderen uit zijn sociale netwerk
 - d. Door gebruik te maken van algemene voorzieningen
 - e. Door gebruik te maken van algemeen gebruikelijke zaken of diensten
2. Bij het onderzoek wordt beoordeeld of er gebruikelijke hulp van huisgenoten beschikbaar is.
3. Huisgenoten van de inwoner zijn verplicht, als zij daarom gevraagd worden, hun medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van het (her)onderzoek.
4. Bij het beoordeling of er gebruikelijke hulp van huisgenoten beschikbaar is (lid 2) wordt voor zover daartoe aanleiding is, rekening gehouden met:
 - a. De samenstelling van de leefeenheid van de inwoner en diens huisgenoot of huisgenoten
 - b. De aard van de relatie tussen de cliënt en diens huisgenoten
 - c. De inhoudelijke aard, de omvang en de complexiteit van de ondersteuningsbehoefte van de inwoner
 - d. De beschikbaarheid en de praktische, lichamelijke en geestelijke mogelijkheden van de huisgenoot of de huisgenoten voor het ondersteunen van de inwoner bij diens zelfredzaamheid en participatie dan wel het zich handhaven in de samenleving
 - e. De mate waarin en de wijze waarop de inwoner voorafgaand aan de melding is ondersteund door diens huisgenoot of huisgenoten op het terrein van zelfredzaamheid en participatie dan wel het zich handhaven in de samenleving
 - f. Overige relevante omstandigheden van de huisgenoot of huisgenoten van de cliënt die redelijkerwijs van invloed kunnen zijn op de mogelijkheid om de inwoner hulp te bieden op het terrein van zelfredzaamheid en participatie dan wel het zich handhaven in de samenleving.

2.3.7 beslistermijn (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs - Awb)

1. De gemeente beslist zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen acht weken nadat de melding/aanvraag is ontvangen of het eerste gesprek heeft plaatsgevonden.
2. De beslistermijn kan schriftelijk worden opgeschoven als de inwoner niet voldoende gegevens heeft verstrekt. Als de gemeente een besluit niet binnen de vastgestelde termijn kan nemen, dan noemt de gemeente een nieuwe termijn waarbinnen het besluit zal worden genomen.

2.4 Stap 4: beslissing

2.4.1 inhoud besluit (Jeugdwet – Wmo – PW -IOAW – IOAZ – Wgs - Awb)

1. De gemeente stelt een besluit per brief vast en stuurt deze brief naar de inwoner. Het doel van dit besluit is dat de inwoner te weten komt of er wel of geen hulp wordt gegeven. Als de gemeente hulp geeft, staat in het besluit ook of de hulp in natura, in de vorm van een pgb, in geld of op een andere manier wordt gegeven.
2. Geeft de gemeente hulp in natura, dan wordt in het besluit in ieder geval vastgelegd:
 - a. wat de hulp inhoudt en waarvoor de hulp bedoeld is;
 - b. wanneer de hulp ingaat en hoe lang de hulp duurt;
 - c. hoe en door wie de hulp wordt gegeven; en
 - d. welke voorwaarden en verplichtingen er voor de hulp gelden.
3. Geeft de gemeente hulp in de vorm van een pgb, dan wordt in het besluit in ieder geval vastgelegd:

- a. waarvoor het pgb bedoeld is;
 - b. hoe hoog het pgb is;
 - c. wanneer het pgb ingaat en wanneer het pgb eindigt;
 - d. hoe de besteding van het pgb verantwoord wordt; en
 - e. welke voorwaarden en verplichtingen er voor het pgb gelden.
4. Geeft de gemeente hulp in de vorm van geld, dan wordt in het besluit in ieder geval vastgelegd:
 - a. voor welk doel het geld wordt gegeven;
 - b. wanneer het geld wordt betaald;
 - c. hoe vaak het geld wordt betaald; en
 - d. welke voorwaarden en verplichtingen er gelden.
5. De gemeente informeert de inwoner in het besluit ook over een eventuele bijdrage in de kosten. Dit is de eigen bijdrage, zoals opgenomen in hoofdstuk 6, onder 6.4.

2.4.2 verval van recht (Jeugdwet - Wmo)

Het recht op hulp vervalt als de inwoner niet binnen drie maanden na het besluit begint met het gebruik maken van de hulp, tenzij dit de inwoner niet te verwijten valt. Deze voorwaarde wordt ook in het besluit opgenomen.

2.5 uitzonderingen

2.5.1 jeugdhulp via arts e.a. (Jeugdwet - Awb)

1. De gemeente zorgt ervoor dat de jongere jeugdhulp krijgt, als de huisarts, jeugdarts, medisch specialist, gecertificeerde instelling of jeugdreclassering de jongere doorverwijst naar een jeugdhulpaanbieder, als de jeugdhulpaanbieder vindt dat het voor de jongere nodig is om jeugdhulp te krijgen.
2. De gemeente maakt afspraken met de huisartsen, de medisch specialisten, de jeugdartsen en de zorgverzekeraars over zulke doorverwijzingen.
3. Als de jongere of zijn ouders hierom verzoeken stuurt de gemeente een brief. Dit besluit voldoet aan dezelfde eisen als het besluit na een aanvraag bij de gemeente zelf.
4. Jeugdhulp die is gegeven na een verwijzing door een huisarts, medisch specialist of jeugdarts wordt niet door de gemeente betaald als deze hulp komt van een aanbieder zonder contract of subsidie van de gemeente.

De gemeente betaalt deze hulp alleen als er voldaan is aan de voorwaarden voor een persoonsgebonden budget (pgb). Als de gemeente vergelijkbare hulp kan laten geven door een aanbieder waarmee zij wél een contract of subsidie heeft, dan kiest de gemeente daarvoor.
5. De jeugdhulpaanbieder houdt zich bij het beoordelen van de hulpvraag na een verwijzing aan de regels in deze verordening en aan de afspraken die met de gemeente zijn gemaakt.

2.5.2 spoedeisende gevallen (Jeugdwet – Wmo – PW – Wgs)

1. In spoedeisende gevallen zorgt de gemeente ervoor dat de inwoner de hulp krijgt die nodig is. De gemeente kan afwijken van de normale procedure als dat nodig is. Het kan gaan om de volgende (tijdelijke) hulp in afwachting van een onderzoek van de gemeente:
 - a. het bieden van hulp en zorg aan ouders en hun kinderen;
 - b. het vragen van een machtiging aan de kinderrechter voor gesloten jeugdhulp;
 - c. het bieden van een voorziening voor maatschappelijke ondersteuning; of
 - d. het verstrekken van een voorschot op een uitkering of tegemoetkoming die nog niet is toegekend.

Hoofdstuk 3. werk en participatie

De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners met een uitkering worden geholpen bij het vinden van passend werk als zij kunnen werken. Welke hulp dat kan zijn wordt in dit hoofdstuk beschreven. De hulpmiddelen die worden ingezet heten voorzieningen. Deze voorzieningen moeten op een goede manier worden verdeeld over verschillende doelgroepen. Hoe de voorzieningen worden verdeeld, wordt vooral bepaald door de kansen op betaald werk van de inwoners. Dit hoofdstuk gaat verder over de tegenprestatie die kan worden gevraagd en over meedoen aan activiteiten in de samenleving voor inwoners met een beperking. Het is belangrijk dat deze inwoners ook volwaardig kunnen meedoen en dat hun positie in de samenleving verbetert.

Kernwaarden	Gewicht
De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is	● ● ○
De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor	● ● ○
De inwoner wordt zo goed mogelijk naar passend werk of participatie geleid	● ● ●
Betaald werk gaat voor onbetaald werk en inkomensondersteuning van de gemeente	● ● ●
De gemeente stemt de hulp af op de inwoner	● ● ●
Iedereen doet mee aan de samenleving	● ● ○
De gemeente heeft extra zorg voor kwetsbare groepen	● ● ●
De gemeente maakt de aansluiting tussen uitkering en werk gemakkelijker	● ● ●

3.1 doelgroep (PW – IOAW – IOAZ)

De gemeente helpt de volgende inwoners op weg naar werk:

1. inwoners met een gemeentelijke uitkering die niet op eigen kracht en met de hulp van het sociale netwerk, uitzendbureaus en andere organisaties de weg naar werk kunnen vinden.
2. Inwoners met een indicatie voor beschut werk en/of opgenomen in het Doelgroepenregister.
3. inwoners die geen hulp kunnen krijgen van andere instanties, zoals UWV, SVB of werkgevers. Per geval beoordeelt de gemeente of er hulp wordt gegeven.
4. jongeren tot 27 jaar die geen werk en geen havo of vwo-diploma of mbo-diploma vanaf niveau 2 hebben. De gemeente helpt hen een passende opleiding of passend werk te vinden, of leidt hen naar hulpverlening of zorg.

3.2 samenwerking (PW – IOAW – IOAZ)

1. De gemeente werkt samen met UWV, regiogemeenten en andere organisaties om inwoners te helpen passend werk te vinden.
2. De gemeente zorgt ervoor dat werkgevers ondersteund worden als zij inwoners die onder de doelgroep van de gemeente vallen, werk willen aanbieden.

3.3 budget (PW – IOAW – IOAZ)

1. De gemeente kan subsidie- en budgetplafonds vaststellen voor de verschillende voorzieningen;
2. De gemeente kan een plafond vaststellen voor het aantal personen dat in aanmerking komt voor een specifieke voorziening;
3. Als het plafond is bereikt, verstrekt de gemeente geen voorziening meer. De gemeente kan dan nog wel advies of sollicitatietrainingen geven.

3.4 evenwichtige verdeling en evaluatie (PW – IOAW – IOAZ)

1. De gemeente stemt de hulp aan de inwoner af op de positie op de arbeidsmarkt. Voor inwoners met een grote kans op betaald werk wordt andere hulp ingezet dan voor inwoners met een kleine kans op betaald werk.
2. De gemeente biedt hulp aan in de vorm van voorzieningen. Het doel daarvan is het vinden of behouden van passend werk. Alle voorzieningen die genoemd worden in de verordening kunnen ingezet worden voor de doelgroep.
3. De gemeente beoordeelt per persoon of het zinvol is om een voorziening in te zetten. Als dit het geval is, beoordeelt de gemeente welke voorziening zij inzet en voor hoe lang. Daarbij kijkt de gemeente naar een aantal factoren, zoals de omstandigheden van de inwoner, zijn eventuele

beperkingen, de zorg voor kinderen, mantelzorg, wettelijke verplichtingen, de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk en de beschikbaarheid van voldoende budget.

4. De gemeente kan een voorziening weigeren als:
 - a. de persoon niet tot de doelgroep hoort
 - b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek
 - c. de persoon een beroep kan doen op een voorliggende voorziening
 - d. de voorziening onvoldoende bijdraagt aan het vinden van een baan.
 - e. er niet wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden van de voorziening.
5. De gemeente kan een voorziening beëindigen als:
 - a. de persoon die aan de voorziening deelneemt, niet behoort tot de doelgroep
 - b. de persoon aan het werk gaat waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening,
 - c. de voorziening niet helpt bij het snel vinden van werk
 - d. de voorziening niet geschikt is voor een persoon
 - e. de persoon onvoldoende gebruik maakt van de voorziening
 - f. de persoon voldoet niet meer aan de voorwaarden die gesteld worden voor de voorziening.
6. De gemeente biedt de beste voorziening aan tegen de laagste kosten. De gemeente houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen in kader van het sociaal domein en stemt dit aanbod af, zodat dit bijdraagt aan optimale integrale dienstverlening.
7. De gemeente kan de kosten vergoeden die de inwoner moet maken bij deelname aan een voorziening of bij betaald of onbetaald werk.
8. Het college zendt jaarlijks aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de re-integratie in de praktijk. Het verslag wordt ter informatie verstuurd naar het cliëntenpanel en/of Adviesraadraad Sociaal domein. In het verslag staat informatie over het bijstandsvolume, uitstroomcijfers en cijfers met betrekking tot de banenafspraken en beschut werk.

VOORZIENINGEN

3.4.1 sollicitatie activiteiten (PW – IOAW – IOAZ)

De gemeente organiseert jaarlijks verschillende activiteiten om een inwoner aan een baan te helpen, zoals begeleiding bij solliciteren, een banenmarkt en speeddates met werkgevers.

3.4.2 scholing (PW – IOAW – IOAZ)

1. De gemeente kan een inwoner scholing aanbieden, als die scholing nodig is om de stap naar werk te maken.
2. Het scholingstraject moet de baankans aanzienlijk vergroten.
3. De scholing wordt afgestemd op de mogelijkheden van de inwoner en zijn positie op de arbeidsmarkt.

3.4.3 nazorg (PW – IOAW – IOAZ)

De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner die aan het werk gaat, gedurende een termijn van zes maanden nadat de uitkering is beëindigd, ondersteund en begeleid wordt als dit nodig is om het werk te kunnen doen.

3.4.4 tegemoetkoming kinderopvang (Jeugdwet – PW – IOAW – IOAZ – Awb)

1. Inwoners komen in aanmerking voor een tegemoetkoming kinderopvang:
 - a. als de inwoner zoals afgesproken in het verslag meedoet aan een activiteit die nodig is om dichter bij de arbeidsmarkt te komen of om aan het werk te gaan, of
 - b. een inwoner die op grond van een sociaal medische indicatie kinderopvang nodig heeft, en
 - c. opvang niet mogelijk is binnen het sociale netwerk van de inwoner of er geen sprake is van een andere voorliggende voorziening.
2. Kosten van kinderopvang die voor rekening van de inwoner blijven en niet via de Belastingdienst Toeslagen (Kinderopvangtoeslag) worden vergoed, worden door de gemeente vergoed. Een inkomensafhankelijke eigen bijdrage is mogelijk als kinderopvang nodig is op grond van een sociaal medische indicatie kinderopvang.

3.4.5 proefplaatsing (PW – IOAW – IOAZ)

1. De gemeente kan met enige terughoudendheid een inwoner bij wijze van proef tijdelijk en met behoud van uitkering laten werken bij een werkgever.
2. Het doel van de proefplaatsing is het krijgen van een betaalde baan waar de persoon langere tijd kan werken (duurzame uitstroom).

3. Een voorwaarde is dat de proefplaatsing leidt tot een dienstverband van minimaal zes maanden, zonder proeftijd, als de inwoner geschikt blijkt te zijn voor het werk.
4. De gemeente biedt de proefplaatsing alleen aan als:
 - a. de verwachting is dat de proefplaatsing leidt tot werk voor een langere periode.
 - b. de werkgever de inwoner goed begeleidt.
 - c. de werkgever de intentie uitspreekt om de inwoner na een geslaagde proefplaatsing een arbeidsovereenkomst aan te bieden.
 - d. de werkzaamheden passend zijn, gelet op de vaardigheden en capaciteiten van de inwoner.
 - e. als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
 - f. De werkzaamheden van de inwoner niet eerder beloond zijn door de werkgever.
5. De proefplaatsing duurt maximaal twee maanden en kan met maximaal vier maanden worden verlengd, als dat voor de werkgever noodzakelijk is om een goed beeld te krijgen van de geschiktheid van de inwoner.
6. Als de werkzaamheden op de proefplaats wegens ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode voor het toepassen van de maximale periode niet meegeteld.
7. Een proefplaatsing kan niet ingezet worden als er na de proefplaatsing direct sprake is van een dienstverband met forfaitaire loonkostensubsidie.
8. De proefplaatsing kan niet worden ingezet als de persoon ook zonder proefplaatsing kan worden aangenomen voor dat werk.

3.4.6 sociale activering (PW – IOAW – IOAZ)

1. De gemeente kan een inwoner die weinig kans heeft op werk zinvolle activiteiten aanbieden die de inwoner dichterbij werk brengen. Dit heet sociale activering.
2. Het doel van sociale activering is om inwoners te helpen moeilijkheden op weg naar werk te overwinnen.
3. De gemeente stelt de duur en de werkzaamheden af op de mogelijkheden en capaciteiten van de inwoner.
4. Een voorwaarde is dat het niet leidt tot verdringing van andere werknemers bij dezelfde werkgever en ook niet leidt tot oneerlijke concurrentie met andere organisaties.
5. Werkzaamheden als lid van een stembureau ziet de gemeente ook als een vorm van sociale activering. De vrijwilligersvergoeding die een persoon hiervoor ontvangt, stelt de gemeente gelijk aan de reguliere vrijwilligersvergoeding. Dit betekent dat deze niet in mindering wordt gebracht op de bijstandsuitkering voor zover de maximale vrijlating voor vrijwilligersvergoedingen in een jaar nog niet is bereikt.

3.4.7 participatieplaats (PW – IOAW – IOAZ)

1. De gemeente kan een inwoner die algemene bijstand ontvangt en weinig kans heeft op werk een participatieplaats aanbieden. De inwoner moet 27 jaar of ouder zijn. De participatieplaats wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente, de werkgever en de inwoner.
2. Het doel van een participatieplaats is om de kans op betaald werk te vergroten. De inwoner kan langdurig met behoud van uitkering op een bepaalde werkplek werken en doet zo werkervaring op. Het moet gaan om werkzaamheden die passend zijn en speciaal voor de inwoner zijn bedacht.
3. Een voorwaarde is dat het werk niet leidt tot verdringing van andere werknemers bij dezelfde werkgever en ook niet leidt tot oneerlijke concurrentie met andere organisaties.
4. De gemeente verstrekt € 50,- premie per zes maanden aan personen die gebruik maken van een participatieplaats.

3.4.8 werkgeverssubsidie (PW – IOAW – IOAZ – Awb)

1. De gemeente kan een werkgever die een inwoner in dienst neemt een tijdelijke werkgeverssubsidie geven.
2. Het doel van deze subsidie is om werkgevers te stimuleren inwoners met een kleine kans op werk in dienst te nemen en extra kosten die werkgevers maken voor het begeleiden van deze inwoners te vergoeden.
3. Een voorwaarde is dat het werk niet leidt tot verdringing van andere werknemers bij dezelfde werkgever en ook niet leidt tot oneerlijke concurrentie met andere organisaties.
4. De subsidie wordt niet verstrekt als er voor dezelfde werknemer een loonkostensubsidie of andere financiële tegemoetkomingen worden verstrekt.
5. De gemeente kan nadere regels stellen over:
 - a. de specifieke doelgroepen waarvoor subsidie kan worden verstrekt;
 - b. de hoogte en duur van de subsidie;
 - c. het recht op de subsidie in relatie tot de omvang van de dienstbetrekking;
 - d. de wijze van betaalbaar stellen;

- e. het maximaal aantal/het maximale bedrag aan te verstrekken subsidies per werkgever.

3.4.9 loonkostensubsidie voor mensen met een arbeidsbeperking (PW – Awb)

1. De gemeente kent de werkgever een loonkostensubsidie toe als de werknemer wel kan werken, maar niet het wettelijk minimumloon kan verdienen.
2. Het doel van deze subsidie is om werkgevers te stimuleren inwoners met een beperking in dienst te nemen en werkgevers een vergoeding te geven voor productieverlies.
3. De gemeente stelt vast of het gaat om een inwoner die niet in staat is het wettelijk minimumloon te verdienen. Om te bepalen hoe productief de inwoner op de werkplek zal zijn (welke loonwaarde hij heeft), past de gemeente de methode toe om dit te beoordelen. De loonkostensubsidie aan de werkgever wordt op de loonwaarde afgestemd.
4. Wanneer een werkgever of werknemer een aanvraag indient voor wettelijke loonkostensubsidie, bevestigt de gemeente de aanvraag schriftelijk. Wanneer een werknemer de aanvraag indient, ontvangt de werkgever ook een bevestiging.
5. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als de inwoner niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook behandeld als een aanvraag om vast te stellen of de inwoner tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort. Als deze aanvraag is gedaan na het begin van het dienstverband, wordt de beoordeling of de inwoner tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort gedaan door middel van de Praktijkroute.
6. De loonwaarde wordt binnen zes maanden na ontvangst van de aanvraag vastgesteld, tenzij in overleg met de werkgever forfaitaire loonkostensubsidie wordt toegekend.
7. De gemeente gebruikt bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie. Meer informatie staat op www.normaalstezaak.nl.

3.4.10 loonkostensubsidie voor kwetsbare werknemers

1. Naast de wettelijke loonkostensubsidie kan de gemeente loonkostensubsidie verstrekken aan werkgevers die een kwetsbare inwoner in dienst nemen.
2. De loonkostensubsidie voor kwetsbare werknemers bedraagt ten hoogste 50% van de loonkosten gedurende zes maanden met mogelijkheid tot verlenging met nog eens zes maanden.
3. Onder een kwetsbare werknemer kan worden verstaan de persoon die:
 - a. voorafgaand aan de indiensttreding gedurende zes maanden geen baan heeft kunnen behouden;
 - b. geen startkwalificatie bezit;
 - c. ouder is dan 50 jaar;
 - d. alleenstaande ouder is;
 - e. de Nederlandse taal in woord niet op B1 niveau beheerst.
4. Een voorwaarde is dat het niet leidt tot verdringing van andere werknemers bij dezelfde werkgever en ook niet leidt tot oneerlijke concurrentie met andere organisaties.
5. De loonkostensubsidie wordt niet verstrekt als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de kwetsbare werknemer ook zonder loonkostensubsidie kan worden aangenomen voor dat werk.

3.4.11 beschut werk (PW)

1. De gemeente biedt een inwoner een beschutte werkplek aan, als UWV heeft vastgesteld dat deze inwoner alleen kan werken als het werk en de werkplek zijn aangepast aan de mogelijkheden van die inwoner. Daarbij gelden de voorwaarden die in de Participatiewet zijn genoemd.
2. De gemeente zet zich ervoor in dat het aantal beschutte werkplekken dat de gemeente volgens het Rijk jaarlijks moet realiseren, gerealiseerd wordt.
3. Het doel van beschut werk is om inwoners die alleen onder aangepaste omstandigheden kunnen werken, een veilige werkplek te bieden.
4. De gemeente biedt de volgende mogelijkheden aan, zodat een inwoner beschut kan werken:
 - a. aanpassing van de werkplek of de werkomgeving;
 - b. uitsplitsing van taken;
 - c. aanpassingen in het werktempo, de arbeidsduur of de werkbegeleiding.
5. De gemeente kan inwoners die in aanmerking komen voor beschut werk voorzieningen aanbieden die de stap naar beschut werk makkelijker maken. Het gaat om de volgende voorzieningen:
 - a. arbeidsmatige dagbesteding, zoals bedoeld in artikel 3.6.1. van deze verordening;
 - b. sociale activering;
 - c. scholing

3.4.12 persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen (PW – IOAW – IOAZ)

1. De gemeente kan persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen verstrekken voor een inwoner met een arbeidsbeperking.
2. De gemeente stelt de volgende voorwaarden voor persoonlijke ondersteuning en overige voorzieningen:
 - a. de persoon behoort tot de doelgroep van de Participatiewet en is minimaal achttien jaar oud, tenzij de inwoner VSO/PRO onderwijs heeft gevolgd;
 - b. de inwoner kan zonder deze ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen;
 - c. de werkgever biedt een dienstverband aan van minimaal zes maanden;
 - d. het betreft geen Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is;
 - e. het betreft geen meeneembare voorziening die standaard bij de werkgever gebruikt wordt of algemeen aanwezig is in de organisatie;
 - f. er is geen sprake van een werkplekaanpassing die van de werkgever kan worden verlangd;
 - g. de kosten van de voorziening(en) zijn proportioneel, dat wil zeggen dat de investering moet opwegen tegen de opbrengsten.
3. Een aanvraag persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen kan worden ingediend bij de gemeente door de inwoner en zijn werkgever. Er kan hiervoor een aanvraagformulier worden vastgesteld.
4. De gemeente bevestigt de ontvangst van de aanvraag.
5. De gemeente kan een deskundig oordeel en advies inwinnen als dit de beoordeling van een aanvraag mogelijk maakt.
6. De gemeente bepaalt, in overleg met de inwoner en indien van toepassing met de werkgever, welke ondersteuning of voorziening het beste kan bijdragen aan het goed uitvoeren van het werk van de inwoner.
7. De gemeente onderzoekt, wanneer de persoonlijke situatie van de inwoner daarom vraagt, welke mogelijkheden er zijn tot samenwerking met verschillende partijen, onder meer op het gebied van jeugdhulp, onderwijs, (publieke) gezondheid en schuldhulpverlening. Dit om de inwoner een zo goed mogelijke afgestemde integrale dienstverlening aan te kunnen bieden, met als doel de mogelijkheden tot het verrichten van werk te vergroten.
8. In een beschikking voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen is in ieder geval opgenomen:
 - a. welke ondersteuning wordt gegeven;
 - b. de hoogte van de vergoeding als een vergoeding wordt gegeven;
 - c. duur en intensiteit;
 - d. de startdatum;
 - e. als iets anders wordt toegekend dan aangevraagd, wordt dit gemotiveerd met een reden.

3.4.13 hulp op de werkplek van een jobcoach of interne werkbegeleider

1. De gemeente kan een inwoner op de werkplek een jobcoach aanbieden door middel van een jobcoach die werkzaam is bij de gemeente of in opdracht werkt van de gemeente. Een jobcoach kan ook worden ingezet bij een proefplaats of een leer-werktraject. Een jobcoach kan ook ingezet worden bij het ondersteunen van vinden van werk of onderwijs. Wel moet de gemeente hier vooraf toestemming voor geven.
2. De gemeente kan, op aanvraag, de werkgever een vergoeding geven voor begeleiding door een externe jobcoach, interne jobcoach of een interne werkbegeleider. Als de inwoner extra begeleiding nodig heeft om zijn werk goed te kunnen uitvoeren, kan de gemeente een vergoeding geven aan de werkgever voor de aangetoonde meerkosten die verbonden zijn aan de interne werkbegeleiding. De gemeente kan een training aanbieden aan medewerkers om hen in staat te stellen aan personen tot de doelgroep interne werkbegeleiding te bieden.
3. De aanvraag voor hulp op de werkplek van een jobcoach of interne werkbegeleider moet binnen 8 weken na de start van de arbeidsovereenkomst zijn ontvangen, tenzij op het moment van de start van de arbeidsovereenkomst de noodzaak voor ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn. Altijd worden individuele omstandigheden gewogen, waarbij de aard, omvang, duur en intensiteit worden gewogen.
4. Wanneer de aanvraag voor jobcoaching door de werkgever gedaan wordt moet werknemer op de hoogte zijn van de aanvraag en instemmen met de inzet van jobcoaching of interne werkbegeleiding.
5. Het doel van de jobcoach of de interne werkbegeleider is om de werknemer te helpen zijn werk goed te doen en waar mogelijk zichzelf te ontwikkelen.
6. De jobcoach of interne werkbegeleiding stemt de leerdoelen met de werknemer en de werkgever af en legt dit vast in een plan van aanpak.

7. De gemeente bepaalt de wijze waarop de ondersteuning wordt geboden, de intensiteit in duur en aantal uren en legt dit vast in een beschikking aan de werkgever. Afstemming is aanwezig met werkgever en werknemer.
8. Om te bepalen hoeveel uur jobcoaching in te zetten wordt gebruik gemaakt van de begeleidingsregimes licht (3%), midden (6%) en zwaar (10%). Er wordt minimaal één keer per jaar geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan kan de intensiteit van de jobcoaching aangepast worden.
9. De gemeente kan van de begeleidingsregimes afwijken en maatwerk leveren, wanneer dit aansluit bij de persoonlijke behoeften en omstandigheden van de inwoner.
10. Een jobcoach die persoonlijke ondersteuning bij werk verzorgt moet voldoen aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in de bijlage (Erkenningseisen Jobcoach 2023).
11. Het college maakt jaarlijks de maximumtarieven voor jobcoaching bekend. Het tarief van de interne jobcoach is altijd 50% van het maximale tarief van de externe jobcoach.
12. Het college kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de eisen van het coachingsplan, welke activiteiten een jobcoach moet kunnen uitvoeren en hoe de evaluatie plaatsvindt.

3.4.14 ondersteuning door de inzet van een vervoersvoorziening

1. De gemeente kan een vervoersvoorziening toekennen aan een inwoner die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaatsing of opleiding kan reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in vergoeding in geld worden verstrekt.
2. De gemeente biedt de vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. de inwoner kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en
 - b. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer
3. De hoogte van de vergoeding in geld hangt af van het aantal dagen dat moet worden gewerkt en bedraagt maximaal het in de markt reguliere tarief voor een taxi of een andere vorm van vervoer.
4. De gemeente brengt een eventueel bedrag dat verstrekt wordt door de werkgever voor de vervoersvoorziening aan de werknemer, in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.

3.4.15 ondersteuning bij een motorische handicap

1. De gemeente kan hulp of ondersteuning bieden voor bepaalde taken die de persoon door een motorische handicap (moeite met bewegen) niet kan doen.

3.4.16 ondersteuning door de inzet van een meeneembare voorziening

1. De gemeente kan een meeneembare voorziening toekennen als dit noodzakelijk is voor de persoon om te kunnen werken.
2. Er is geen volledige lijst van voorzieningen. In principe kan elk product als een meeneembare voorziening worden beschouwd als is aangetoond dat het noodzakelijk is om te kunnen werken.
3. De meeneembare voorziening wordt in principe in bruikleen beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan de medewerker besluiten de voorziening in eigendom te verstrekken.

3.4.17 ondersteuning bij werkplekaanpassingen

1. De gemeente kan een werkplekaanpassing toekennen als dit noodzakelijk is voor de persoon om te kunnen werken.

3.4.18 ondersteuning bij een visuele handicap

1. De gemeente kan hulp of ondersteuning bieden voor bepaalde taken die de persoon door een visuele beperking (niet goed kunnen zien) niet kan doen.

3.4.19 Subsidie voor het organiseren van scholing ter verbetering van basisvaardigheden (Taal op de werkvloer)

1. De gemeente kan een subsidie toekennen aan de werkgever voor het organiseren van scholing, met als doel de verbetering van basisvaardigheden van de werknemer.
2. De subsidie is bedoeld voor het organiseren van scholing ter verbetering van de basisvaardigheden, namelijk:
 - a. Taalvaardigheden
 - b. Rekvaardigheden
 - c. Digitale vaardigheden
3. Subsidie voor het organiseren van scholing ter verbetering van basisvaardigheden kan worden verleend als de scholing past bij de kaders in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs
4. De gemeente verleent de subsidie in de vorm van een terugbetaling, na betaling van de scholing door de werkgever.

3.5 tegenprestatie

3.5.1 doel van de tegenprestatie (PW – IOAW – IOAZ)

1. De gemeente vereist een tegenprestatie als de gemeente dit een passende manier voor de inwoner vindt om iets terug te doen voor de samenleving.
2. Het doel van de tegenprestatie is dat de inwoner zich inzet voor de samenleving als reactie op de inspanningen van de gemeente voor de inwoner.

3.5.2 duur en omvang tegenprestatie (PW – IOAW – IOAZ)

De tegenprestatie die de gemeente van de inwoner verwacht, wordt opgenomen in het verslag. Hier worden de volgende voorwaarden aan gesteld:

1. De tegenprestatie mag het vinden van betaald werk niet in de weg zitten;
2. De tegenprestatie mag niet leiden tot verdringing van werknemers en tot oneerlijke concurrentie;
3. Het moet gaan om activiteiten die maatschappelijk nuttig zijn, maar waarvoor geen beloning kan worden gevraagd.

3.5.3 voorwaarden tegenprestatie (PW – IOAW – IOAZ)

1. Bij het opleggen van een tegenprestatie houdt de gemeente rekening met alle persoonlijke omstandigheden van de inwoner, zoals de gezinssituatie, de duur van de werkloosheid en eventuele beperkingen en vrijwilligerswerk.
2. De gemeente legt in ieder geval geen tegenprestatie op als de inwoner mantelzorg verleent en dit niet te combineren is met de tegenprestatie.

3.6 meedoen in de samenleving (Wmo)

Inwoners die vanwege een beperking, een psychisch of psychosociaal probleem hulp nodig hebben om mee te doen in de samenleving (participatie), kunnen op aanvraag hulp-op-maat krijgen. Zij moeten wel aan de voorwaarden van artikel 2.3.2. voldoen. Ook moet de hulp langdurig nodig zijn en een passende bijdrage leveren voor de inwoners, zodat zij in staat zijn om mee te doen in de samenleving en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. De gemeente kan in ieder geval de volgende vormen van hulp geven:

3.6.1 dagbesteding (Wmo)

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die niet in staat zijn om de dag goed in te vullen, hulp-op-maat kunnen krijgen (dagbesteding).
2. De hulp-op-maat houdt in dat inwoners mee kunnen doen aan arbeidsmatige, recreatieve of andere groepsactiviteiten onder begeleiding, voor een aantal dagdelen per week.

3.6.2 persoonlijke begeleiding (Wmo)

De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die niet in staat zijn de normale dagelijkse activiteiten te doen, hulp-op-maat kunnen krijgen. De hulp-op-maat houdt in dat inwoners begeleid worden bij deze activiteiten (persoonlijke begeleiding). Het betekent, dat de begeleider helpt bij de dagelijkse gang van zaken en de inwoner helpt om op een goede manier met zijn omgeving om te gaan. De begeleider kan ook helpen bij vaak terugkerende activiteiten, zoals het structureren van de dag, het doen van de administratie en het beheren van de financiën. De begeleider neemt deze activiteiten niet volledig over.

3.6.3 rolstoel (Wmo)

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die zich vanwege een beperking niet voldoende kunnen verplaatsen in en om de woning, hulpopmaat kunnen krijgen.
2. De hulpopmaat houdt in dat de inwoner een rolstoel kan krijgen die geschikt is voor dagelijks zittend gebruik door de inwoner. De rolstoel kan bestaan uit een handmatig of elektronisch voortbewogen rolstoel en voor zowel binnen als buitengebruik geschikt zijn.

3.6.4 contact met anderen (Wmo)

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die vanwege een beperking onvoldoende mogelijkheden hebben om binnen redelijke grenzen contact met anderen te hebben, hulpop-maat kunnen krijgen.
2. De gemeente kijkt eerst of een vervoersprobleem opgelost kan worden met het openbaar vervoer of collectief taxivervoer.
3. De hulpopmaat houdt in dat inwoners geholpen worden bij het vervoer dicht bij huis, zodat ze mee kunnen doen met recreatieve, maatschappelijke en religieuze activiteiten en zelf de dagelijkse boodschappen kunnen doen. Die hulp kan bestaan uit:
 - a. de mogelijkheid om te reizen met collectief taxivervoer;
 - b. een taxi;
 - c. een scootmobiel; of

- d. het gebruikmaken van een vervoersvoorziening.
4. Een combinatie van deze voorzieningen kan tot de mogelijkheid behoren als er verschillende afstandsdoelen zijn.
5. Het moet gaan om:
 - a. het zich verplaatsen rondom de woning;
 - b. het zich verplaatsen over een langere afstand dicht bij huis; of
 - c. het vervoer naar de plek waar de inwoners deelnemen aan een activiteit van de gemeente om de dag in te vullen.
6. Een voorziening voor woon-werk verkeer en zakelijk verkeer is uitgesloten.

3.7 meedoen aan sportactiviteiten (Wmo)

Voor sportactiviteiten is verstrekking van een sportrolstoel mogelijk.

3.8 vervanging vervoermiddel of rolstoel (Wmo)

Als de inwoner hulp-op-maat wil en het gaat om vervanging van een eerder door de gemeente verstrekt rolstoel of vervoermiddel, dan doet de gemeente dit alleen, als het vervoermiddel of de rolstoel:

- a. technisch is afgeschreven;
- b. verloren is gegaan buiten de schuld van de inwoner om; of
- c. geen oplossing meer is voor de problemen die de inwoner ervaart bij het verplaatsen in en om de woning of het vervoer dicht bij huis.

Hoofdstuk 4. gezond en veilig opgroeien

Jongeren in Nederland moeten zo gezond en veilig mogelijk kunnen opgroeien. Dat is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van jongeren, hun ouders en hun netwerk. Als zij daarbij hulp nodig hebben, dan kunnen zij een beroep doen op ondersteuning door de gemeente. Deze hulp wordt zo vroeg mogelijk aangeboden, om het beroep op dure, gespecialiseerde hulp te verminderen. Daarbij staat het versterken van de eigen kracht van de jongere en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin en de sociale omgeving voorop.

Met jongeren bedoelen we in deze verordening kinderen en jongeren tot 18 jaar en jongvolwassenen van 18 tot 23 die al jeugdhulp ontvingen toen zij 18 waren en die deze hulp vanaf hun 18e nog nodig hebben. Dit zijn de jeugdigen zoals beschreven in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

Kernwaarden	Gewicht
De jongere moet gezond en veilig kunnen opgroeien	● ● ●
De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is	● ● ○
De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor	● ● ●
De gemeente stemt de hulp af op de inwoner en zorgt voor goede aansluiting met andere hulp	● ● ●
De gemeente heeft extra zorg voor kwetsbare groepen	● ● ●
Vrij toegankelijke hulp gaat voor hulp-op-maat	● ● ●

4.1 uitgangspunten bij het bieden van hulp (Jeugdwet)

1. Bij het bieden van hulp houden de gemeente en de jeugdhulpverlener rekening met het geloof, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jongere en de ouders.
2. Alle hulp is gericht op het versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jongere, zijn ouders en hun sociale netwerk.

3. Pleegouders kunnen voor hulp in eerste instantie bij de pleegzorgorganisatie terecht. Als het nodig is, kan de pleegzorgorganisatie extra hulp vragen aan de gemeente.
4. Als het gewenste effect van de jeugdhulp niet op eigen kracht of met het sociale netwerk bereikt kan worden, maar wel met hulp die vrij toegankelijk is, dan wordt die hulp ingezet. Het gaat dan bijvoorbeeld om hulp door een organisatie die werkt binnen de sociale basisinfrastructuur. Kan het gewenste effect niet bereikt worden met die hulp, dan wordt hulpopmaat ingezet.
5. Als een collectieve, groepsgewijze voorziening beschikbaar is, gaat deze voor op een individuele hulp-op-maat voorziening.
6. De hulpvraag van de jongere of ouder wordt integraal in samenhang met vraagstukken op andere domeinen onderzocht. Jongeren of ouders kunnen alleen in aanmerking komen voor hulp-op-maat als zij geen oplossing kunnen vinden voor de hulpvraag door:
 - a. gebruik te maken van een andere voorziening. Een andere voorziening is voorliggend aan een voorziening die op grond van de Jeugdwet beschikbaar wordt gesteld, hierbij bestaat het aanbod o.a. uit:
 - i. ondersteuning vanuit de Zorgverzekeringswet
 - ii. ondersteuningsstructuur op school vanuit de Wet passend onderwijs
 - iii. ondersteuning vanuit de Leerplichtwet
 - iv. ondersteuningsstructuur vanuit de Wet kinderopvang en/of de Wet primair onderwijs
 - v. ondersteuning op grond van de Wmo 2015 en/of Participatiewet.
 - b. gebruik te maken van hun eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen, waaronder ook wordt verstaan het aanspreken van een afgesloten aanvullende zorgverzekering.
7. Hulp-op-maat wordt alleen toegekend als verwacht wordt dat de inzet van de hulp-op-maat doeltreffend is. Hulp-op-maat is doeltreffend als het echt bijdraagt aan het oplossen van de hulpvraag en er een bewezen effectieve interventie ingezet wordt als deze beschikbaar is. Hulp-op-maat mag nooit ingezet worden voor een bewezen niet effectieve interventie.
8. Er is sprake van bewezen effectieve interventie als de effectiviteit is vastgesteld in wetenschappelijk onderzoek en de interventie(s) zijn opgenomen als zijnde 'erkend' in:
 - a. de Databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut, of;
 - b. de zorgstandaarden van de GGZ Standaarden, of;
 - c. de databank voor interventies gericht op jeugdigen met een beperking (databank interventies gehandicaptenzorg);

4.2 preventieve maatregelen (Jeugdwet)

1. De gemeente zorgt ervoor dat jongeren zoveel mogelijk gezond, kansrijk en veilig kunnen opgroeien. Om dat te bereiken helpt de gemeente alle jongeren, hun ouders en hun sociale netwerk met:
 - a. het versterken van de opvoed- en opgroeiomgeving, waarin gezinnen, wijken, scholen, kinderopvang en peuterspeelzalen samenwerken en elkaar aanvullen;
 - b. informatie, advies en trainingen;
 - c. jeugdgezondheidszorg (GGD: consultatiebureau, schoolarts);
 - d. activiteiten voor jongeren die hun talenten ontwikkelen via het jongerenwerk;
 - e. opvoedondersteuning;
 - f. een vertrouwenspersoon.

Deze hulp is vrij toegankelijk. De inwoner heeft hiervoor geen verwijzing door een huisarts, een medisch specialist of een jeugdarts nodig, en ook geen besluit van de gemeente.

2. De gemeente zorgt ervoor dat signalen over zorgen bij opgroei- en opvoedingsproblemen zo vroeg mogelijk worden opgevangen en dat daar ook zo vroeg mogelijk hulp wordt geboden. Waar mogelijk biedt de gemeente jeugdhulp op vrijwillige basis.

4.3 hulp-op-maat (Jeugdwet)

1. Indien de hulpvraag niet met vrij toegankelijke hulp en begeleiding vanuit het Sociaal Team kan worden opgelost, kan de gemeente de volgende hulp-op-maat aanbieden:
 - a. een plek in een pleeggezin, gezinshuis of verblijf in een instelling. Pleegzorg of gezinshuis heeft hierbij de voorkeur;
 - b. ambulante specialistische jeugdhulp in de vorm van begeleiding, ondersteuning of behandeling;
 - c. crisiszorg;
 - d. ernstige dyslexiezorg (ED), tot 13 jaar;
 - e. vervoer van de jongere van en naar een plek waar jeugdhulp wordt geboden;
 - f. dagbesteding;
 - g. respijtzorg.

Deze hulp is niet vrij toegankelijk. De inwoner heeft daarvoor een verwijzing door een huisarts, een medisch specialist of een jeugdarts nodig of een besluit van de gemeente.

2. Voor dyslexiezorg geldt dat deze alleen toegankelijk is voor de jeugdige nadat de ED-specialist van het Samenwerkingsverband de Eem op basis van het Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling van oordeel is dat diagnostiek dan wel de behandeling van Ernstige Dyslexie noodzakelijk is.
3. Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor het vervoer van hun kind naar en van de jeugdhulp. Hierbij wordt twee keer brengen en halen gezien als de eigen mogelijkheden van ouders. Het college verstrekt de vervoersvoorziening alleen als het echt nodig blijkt. Het college kijkt per situatie of het gezin zelf voor het vervoer kan zorgen. Dit is onderdeel van het onderzoek, zie hoofdstuk 2. Als er een andere passende voorziening is waarbij geen vervoer nodig is, krijgt die voorrang op een voorziening waarvoor wél vervoer nodig is.

4.4 overgang van 18- naar 18+ (Wmo - Jeugdwet)

1. De gemeente is er verantwoordelijk voor dat jongeren uit de jeugdhulp ondersteund blijven worden als ze 18 jaar worden. Dat wil zeggen dat de gemeente zorgt voor een plan voor de jongere op alle belangrijke leefgebieden voordat de jongere 18 jaar wordt. Als de jongere na hun 18^e levensjaar een ondersteuningsvraag hebben, vindt tijdige afstemming plaats welke andere voorzieningen nodig zijn na het 18^e levensjaar.
2. Dit perspectiefplan besteedt in ieder geval aandacht aan de volgende onderwerpen:
 - a. scholing, werk of participatie;
 - b. wonen;
 - c. inkomen;
 - d. zorg en ondersteuning;
 - e. vrije tijd;
 - f. het netwerk van de jongeren.
3. Het is mogelijk dat de jeugdhulp wordt verlengd. Dit kan maximaal tot de dag dat de jongere 23 jaar wordt. Deze verlenging is dan een onderdeel van het plan.
4. Als sprake is van pleegzorg, dan wordt in alle gevallen onderzocht of verlenging hiervan wenselijk is. Pleegzorg en verblijf in een gezinshuis loopt standaard totdat de jongere 21 jaar wordt. Van 21 tot 23 jaar kan sprake zijn van verlengde jeugdzorg.
5. Indien de zorg vanaf de 18^e verjaardag onder het basispakket van de Zorgverzekeringswet valt en de reële verwachting is dat deze zorg na de 18^e verjaardag van de jongere wordt voortgezet, voldoet het besluit over de voortzetting van de zorg aan de eisen die daaraan gesteld worden door de zorgverzekeraars.
6. In de gevallen bedoeld in het vorige lid wijst het college de jongere en zijn ouders erop dat de zorg vanaf de 18^e verjaardag van de jongere onder de Zorgverzekeringswet valt en legt het uit welke gevolgen dat heeft. Indien continuïteit van de zorg nodig is, spant het college zich daarvoor in.

4.5 afstemming met andere vormen van hulp (Jeugdwet)

De gemeente zorgt ervoor dat de hulp aansluit bij andere vormen van hulp die aan de jongere of zijn ouders wordt gegeven. Om dat te bereiken maakt de gemeente afspraken met hulpverleners, instellingen, zorgverzekeraars en andere personen of organisaties. De gemeente heeft meerdere overlegtafels waar algemene afspraken over de samenwerking worden gemaakt. Op individueel niveau spreken we met de jongere of zijn ouders wat nodig is. Dit kan bijvoorbeeld een multidisciplinair overleg zijn.

4.6 afstemming langdurige zorg (Jeugdwet)

1. De jongere of zijn ouders worden ondersteund richting het Centraal Indicatieorgaan Zorg indien er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de jongere in aanmerking kan komen voor zorg op grond van de Wet Langdurige zorg.
2. Indien de jongere of zijn ouders weigeren mee te werken aan het verkrijgen van een besluit van het Centraal Indicatieorgaan Zorg, is het college niet verplicht een individuele voorziening toe te kennen op grond van deze verordening.

4.7 veilig thuis (Jeugdwet)

1. Er is een Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling Veilig Thuis. Dit advies- en meldpunt biedt 24 uur per dag 7 dagen per week advies en ondersteuning aan iedereen die direct of indirect is betrokken bij huiselijk geweld en kindermishandeling

Hoofdstuk 5. wonen in een veilige en gezonde omgeving

Inwoners met een beperking en/of met langdurige psychosociale problemen, hebben soms hulp nodig om zo lang en zelfstandig mogelijk in hun eigen leefomgeving te kunnen blijven wonen. De gemeente heeft de taak om inwoners te helpen als ze niet in staat zijn om zelf oplossingen te vinden voor knelpunten in hun woning, bij normale dagelijkse activiteiten en in de huishouding. De gemeente moet ook maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk voor zichzelf kunnen zorgen (zelfredzaamheid). De gemeente kijkt hierbij niet alleen naar de korte termijn, maar ook naar de te verwachten ontwikkelingen. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen over de hulp die gemeente aan deze inwoners kan geven.

Kernwaarden	Gewicht
Inwoners met een beperking moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en leven.	● ● ●
De gemeente heeft extra zorg voor kwetsbare groepen.	● ● ●
De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is.	● ● ●
De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor.	● ● ●
De gemeente stemt de hulp af op de inwoner.	● ● ●
De gemeente maakt de hulp makkelijk bereikbaar.	● ● ○

5.1 Uitgangspunten (Wmo)

1. De gemeente zet zich ervoor in dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen, de normale dagelijkse activiteiten kunnen uitvoeren en een eigen huishouding kunnen voeren.
2. Inwoners kunnen op aanvraag hulp-op-maat krijgen, als ze voldoen aan de voorwaarden van artikel 2.3.2. Ook moet de hulp langdurig nodig zijn en een passende bijdrage leveren, zodat inwoners zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen.
3. De gemeente stelt normen vast voor het beoordelen van aanvragen voor hulp-op-maat in het kader van de Wmo. Deze normen moeten zijn gebaseerd op objectief onderzoek dat door onafhankelijke deskundigen is gedaan. De normen maken duidelijk welke concrete hulp er voor inwoners in hun situatie nodig is. De gemeente kan afwijken van deze normen als dat nodig is voor een passend en aanvaardbaar niveau van wonen en leven.
4. Dit artikel is ook van toepassing op meedoen aan de samenleving en sportactiviteiten (zie artikel 3.6 en 3.7).

5.2 zelfstandig en veilig wonen

5.2.1 geschikte woning (Wmo)

1. De gemeente zorg ervoor dat de inwoner hulp-op-maat kan krijgen als het normale gebruik van zijn woning als gevolg van een beperking niet mogelijk is.
2. Voor het opheffen van belemmeringen in het normale gebruik van de woning zijn de volgende voorzieningen mogelijk:
 - a. niet-bouwtechnische en -woontechnische aanpassingen;
 - b. losse woonunits (allen voor noodzakelijke extra leefruimte).
3. Voor een aanvraag voor niet-bouwtechnische en -woontechnische aanpassingen moeten drie offertes worden aangevraagd als het een bepaald bedrag te boven gaat, zoals opgenomen in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo.
4. Als de woning van de inwoner niet of slechts tegen zeer hoge kosten (meer dan € 10.000,-) aangepast kan worden, dan kan de gemeente van de inwoner verwachten dat hij verhuist naar een

geschikte(re) woning, als deze beschikbaar is. De huidige woning wordt dan niet door de gemeente aangepast.

5. De gemeente zorgt voor een tegemoetkoming in de verhuiskosten, zoals opgenomen in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo, als de inwoner verhuist naar een geschikte(re) woning en daarbij voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 2.3.2.
6. Een woonvoorziening die een eerder verstreekte woonvoorzieningen vervangt, kan alleen worden verstrekt, als:
 - a. de eerder verstreekte woonvoorziening technisch is afgeschreven;
 - b. de eerder verstreekte woonvoorziening verloren is gegaan buiten de schuld van de inwoner om; of als
 - c. de woonvoorziening geen oplossing meer is voor de woonproblemen van de inwoner.

5.2.2 een schone en leefbare woning (Wmo)

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner hulp-op-maat kan krijgen als hij als gevolg van een beperking zijn woning niet schoon en leefbaar kan houden.
2. Een schone en leefbare woning houdt in dat de inwoner gebruik moet kunnen maken van een schone woonkamer, slaapvertrek(ken), keuken, sanitaire ruimtes, gang, trap en overloop. Als een inwoner door de basisvoorziening van een schone en leefbare woning onvoldoende wordt ondersteund, kan aanvullend maatwerk, zoals bijvoorbeeld wasverzorging, activiteiten benodigd voor de boodschappen of het verzorgen van maaltijden worden ingezet.
3. Bij de inzet van hulp-op-maat wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van eigen kracht, gebruikelijke hulp en het sociale netwerk. Als sprake is van voorliggende voorzieningen/oplossingen, dan wordt hiervoor geen Wmo hulp-op-maat ingezet. Voor de onderbouwing van de hulp-op-maat maken we gebruik van het "HHM Normenkader Huishoudelijke ondersteuning 2019, met aanvullende instructie 2022", zoals opgenomen in bijlage 1.

5.2.3 beschermd wonen (Wmo)

1. De gemeente kan de inwoner de indicatie Beschermd Wonen geven als de inwoner:
 - a. is aangewezen op een beschermende woonomgeving, gelet op complexe problematiek; en
 - b. 24-uurs (maatschappelijke) opvang of hulp-op-maat in de vorm van begeleiding en dagbesteding wel of niet gecombineerd met respijtverblijf in een instelling niet als passende bijdrage kunnen worden aangemerkt; en
 - c. deze (mede) gericht zijn op het in staat stellen van de inwoner om zich op eigen kracht in de samenleving staande te houden.
2. Een indicatie voor beschermd wonen wordt gesteld in de vorm van een zorgarrangement.
3. De beschermende woonomgeving gaat samen met noodzakelijk verblijf in een accommodatie van een zorgaanbieder waar toezicht en aangewezen ondersteuning wordt geboden.

5.3 mantelzorg

5.3.1 ondersteuning mantelzorger (Wmo)

1. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die mantelzorg geven in een situatie waarin steeds toezicht nodig is, hulp-op-maat of een andere voorziening kunnen krijgen als zij niet in staat zijn om de mantelzorg vol te houden of om te voorkomen dat zij overbelast raken.
2. De hulp-op-maat houdt in dat de mantelzorg tijdelijk wordt overgenomen door een professional. We noemen dit respijtverblijf.

5.3.2 mantelzorgwaardering (Wmo)

1. De gemeente waardeert de inzet van mantelzorgers voor inwoners met een beperking. Daarom stelt de gemeente jaarlijks een mantelzorgwaardering vast. Het doel van de mantelzorgwaardering is om het belang van mantelzorgers in de samenleving te onderstrepen.
2. De mantelzorgwaardering heeft de volgende vorm:
 - a. een blijk van waardering in de vorm van een bon;
 - b. mogelijkheid tot deelname aan een activiteit in kader van "dag van de mantelzorg"

Hoofdstuk 6. de vorm van de hulp

De hulp die de gemeente geeft is in principe "in natura": de gemeente zorgt ervoor dat er hulp wordt ingezet. Dat kan in de vorm van een dienst zijn (bijvoorbeeld hulp in de huishouding), maar het is ook mogelijk dat er een product wordt gegeven (bijvoorbeeld een rolstoel). In bepaalde gevallen kan de hulp in de vorm van geld worden gegeven (individuele inkomenstoeslag) of als een persoonsgebonden

budget. In dit hoofdstuk is geregeld op welke manier de gemeente de hulp geeft. Ook is geregeld wanneer de gemeente een financiële bijdrage aan de inwoner kan vragen.

Kernwaarden	Gewicht
De gemeente versterkt de zelfredzaamheid van de inwoner	● ● ○
De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is	● ● ○
De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor	● ● ○
De gemeente stemt de hulp af op de inwoner	● ● ○
De gemeente maakt de hulp makkelijk bereikbaar	● ● ○

6.1 hulp in natura (Jeugdwet – Wmo – PW – Wgs – Gemeentewet)

1. De inwoner die hulp van de gemeente krijgt, ontvangt de hulp in natura (een dienst of een product), tenzij in de wet of in deze verordening anders is bepaald. Gaat het om een product in de Wmo, dan wordt dat over het algemeen in bruikleen verstrekt. De gemeente ziet erop toe dat de leverancier van een product de wettelijke bepalingen over de garantie naleeft en de inwoner informeert over alles wat van belang is om te weten over dienst of het product.

6.2 hulp in geld (Jeugdwet – Wmo – PW – IOAW – IOAZ – Wgs – Gemeentewet)

1. De inwoner die hulp van de gemeente krijgt, ontvangt hulp in de vorm van geld, als dat in de wet of in deze verordening zo is bepaald. Hulp in de vorm van geld hoeft meestal niet terugbetaald te worden. Als in de wet of in deze verordening anders is bepaald en dit aansluit bij de persoonlijke situatie van de inwoner, dan moet het geld wel worden terugbetaald.
2. De gemeente zorgt ervoor dat zij de betaling aan de inwoner doet binnen een kalendermaand nadat de gemeente een besluit heeft genomen over de betaling.
3. De betaling wordt gedaan op het bankrekeningnummer dat de inwoner heeft doorgegeven, tenzij het doel van de betaling alleen maar op een andere manier kan worden bereikt. Dan kan de gemeente het geld op een andere manier, in een andere vorm betalen of aan een andere persoon betalen. Het kan bijvoorbeeld gaan om een betaling aan een leverancier of een betaling in contant geld, als de inwoner geen bankrekening heeft.
4. De gemeente kan beslissen om het geld niet te betalen maar te verrekenen met een bedrag dat de inwoner moet terugbetalen (vordering), als dit volgens de wettelijke regels kan. Het moet gaan om een vordering op grond van een van de wetten waarop deze verordening is gebaseerd.
5. De gemeente kan een besluit nemen om betalingen te doen, zonder dat de inwoner daar met een brief over wordt geïnformeerd.

6.3 persoonsgebonden budget

6.3.1 voorwaarden (Wmo – Jeugdwet)

1. In plaats van hulp in natura kan de inwoner een persoonsgebonden budget (pgb) krijgen als het om Wmohulp of jeugdhulp gaat en voldaan is aan de voorwaarden die de Wmo en de Jeugdwet stellen en die in deze paragraaf staan.
2. De gemeente kent een pgb toe als zij vindt dat de inwoner (of zijn vertegenwoordiger) in staat is zijn belangen voldoende te behartigen. De inwoner moet de taken die bij het pgb horen op een verantwoorde manier kunnen uitvoeren. Deze taken zijn in ieder geval:
 - a. een duidelijk beeld hebben van de hulpvraag;
 - b. op de hoogte zijn van de regels en verplichtingen die horen bij het pgb of deze zelf (online) weten te vinden;
 - c. in staat zijn om een overzichtelijke pgb-administratie bij te houden;
 - d. voldoende vaardig zijn om in de Nederlandse taal te communiceren met de gemeente, de SVB en de zorgverleners;
 - e. in staat zijn zelfstandig te handelen en onafhankelijk voor een zorgverlener te kiezen;

- f. in staat zijn om afspraken te maken en vast te leggen om dit te verantwoorden aan het college;
 - g. in staat zijn om te beoordelen en te beargumenteren of de geleverde zorg passend en kwalitatief goed is;
 - h. in staat zijn de inzet van zorgverleners te coördineren, waardoor de zorg door kan gaan, ook bij verlof en ziekte;
 - i. in staat zijn om als werk- of opdrachtgever de zorgverleners aan te sturen en aan te spreken op hun functioneren; en
3. j. voldoende kennis hebben over het werk- of opdrachtgeverschap of deze kennis weten te vinden. Een pgb wordt alleen verstrekt als de inwoner motiveert waarom zij de hulp-op-maat die de gemeente aanbiedt niet passend vindt.
4. Een pgb voor beschermd wonen is in beginsel alleen mogelijk indien sprake is van een kleinschalige woonvorm (de accommodatie) die bestaat uit minimaal 3 en maximaal 26 bewoners en waarbij aan de volgende cumulatieve eisen wordt voldaan:
 - De bewoners staan bij de gemeente ingeschreven op één adres, op aaneengesloten adressen of adressen die dichtbij elkaar liggen (binnen een straal van 100 meter) waar het beschermd wonen wordt geboden.
 - De bewoners hebben in de accommodatie een gemeenschappelijke ruimte hebben voor gezamenlijke activiteiten.
5. Verblijf bij ouders of wettelijke vertegenwoordigers valt niet onder een kleinschalige woonvorm.
6. Het pgb is bedoeld voor hulp, maar kan niet aan alle kosten die daarmee te maken hebben worden besteed. Er is geen verantwoordingsvrij bedrag bij het pgb. Het pgb kan niet besteed worden aan:
 - a. kosten voor bemiddeling, tussenpersonen of belangenbehartigers;
 - b. het voeren van een pgb-administratie;
 - c. ondersteuning bij het aanvragen en beheren van een pgb-administratie;
 - d. kosten voor een feestdagenuitkering aan de hulpverlener(s);
 - e. een eenmalige uitkering;
 - f. kosten voor scholing of lidmaatschappen.
7. De gemeente verstrekt geen pgb in de volgende situaties:
 - a. De kosten zijn gemaakt vóórdat de aanvraag is ingediend en het is niet meer na te gaan of die hulp nodig was.
 - b. Voor activiteiten die normaal door het sociaal netwerk worden verricht, zoals:
 - i. (sociale) activiteiten ondernemen met de inwoner;
 - ii. het doen van boodschappen;
 - iii. lichte huishoudelijke taken;
 - iv. eenvoudige hulp bij administratie;
 - v. het maken van afspraken en/of het meegaan naar afspraken met artsen;
 - vi. vervoer naar afspraken met artsen.
 - c. Het gaat om kosten voor vervoer, maar de inwoner kan gebruikmaken van het collectief taxivervoer.
 - d. Uit het door de inwoner ingediende pgbplan blijkt niet dat de kwaliteit van de hulp voldoende gewaarborgd is.
 - e. De inwoner kan het pgb niet zelf beheren en de beoogde pgbbeheerder is dezelfde persoon als de beoogde hulpverlener.
 - f. De beoogde pgb-beheerder is niet in staat om de taken goed uit te voeren, dit is onder andere in de volgende situaties
 - 1°. schuldenproblematiek;
 - 2°. ernstige verslavingsproblematiek;
 - 3°. aangetoonde fraude, in de zin van opzettelijke misleiding om financieel voordeel te verkrijgen, begaan in de vier jaar voorafgaand aan de aanvraag;
 - 4°. een aanmerkelijke verstandelijke beperking;
 - 5°. een ernstig psychiatrisch ziektebeeld;
 - 6°. een vastgestelde, blijvende cognitieve stoornis;
 - 7°. het onvoldoende machtig zijn van de Nederlandse taal in woord en geschrift;
 - 8°. het niet verkrijgen van een Verklaring Omtrent het Gedrag;
 - g. Er sprake is van formele pleegzorg.
 - h. Er sprake is van crisishulp/crisisopvang/spoedeisende zorg.
 - i. Het een minderjarige betreft die een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering heeft gekregen of een jongere die is opgenomen in een gesloten accommodatie.

- j. Er sprake is van bezwaren van overwegende aard. Ter beoordeling daarvan kan het college nadere gegevens inwinnen of van de aanvrager verlangen, waaronder een verklaring omtrent het gedrag (VOG) of diploma's van de te kiezen zorgverlener.
- k. Als er twijfels zijn over de integriteit van de voorgenomen uitvoerder van de hulp. Dit is in ieder geval als in de vier jaar voorafgaand aan de aanvraag een of meer van de volgende situaties het geval is:
 - a. De zorgverlener heeft fraude gepleegd, in de zin van opzettelijke misleiding om financieel voordeel te krijgen
 - b. De zorgverlener is betrokken geweest bij strafbare feiten of heeft overtredingen begaan die de veiligheid en kwaliteit van de hulp in gevaar brengen
 - c. De hulpverlener is veroordeeld wegens het plegen van strafbare feiten tot een gevangenisstraf
 - d. Op basis van een Bibob-toets door het college is geweigerd als zorgaanbieder.
- l. De gemeente heeft eerder toepassing gegeven aan artikel 8.1.4 eerste lid, onderdeel a, d en e van de Jeugdwet.
- m. Een pgb wordt gebruikt om inkomen aan te vullen of om inkomstenderving op te vangen.
- n. Het pgb is bedoeld voor besteding in het buitenland.

6.3.2 pgb bij hulp door personen uit het sociale netwerk (Wmo - Jeugdwet)

- 1. De persoon die hulp geeft mag iemand uit het sociale netwerk van de inwoner zijn, als deze persoon voldoet aan de volgende voorwaarden:
 - a. Deze persoon hanteert een tarief dat binnen het minimum en maximumbedrag valt. Het minimumbedrag is de hoogste periodiek voor de benodigde hulp in de desbetreffende CAO, vermeerderd met de vakantiebijslag en tegenwaarde van de verlofuren en bij een volledige werkweek. Het maximumbedrag is het bedrag dat de gemeente zou betalen voor hulp die nodig is (hulp-in-natura-tarief). Het percentage van het bedrag dat kan worden uitgekeerd aan een persoon uit het sociale netwerk is afhankelijk van de vorm van hulp-op-maat.
 - b. Deze persoon heeft met goede argumenten aangegeven dat hij door het geven van de hulp niet overbelast raakt. Ook is deze persoon in staat om kwalitatief goede hulp te bieden en planmatig te werken.
 - c. De persoon doet melding bij de gemeente van iedere calamiteit of geweldsincident die bij verlening van de jeugdhulp plaatsvindt.
 - d. De persoon stelt een vertrouwenspersoon in de gelegenheid zijn taak uit te voeren.
 - e. De zorgverlener beschikt over een VOG (behalve als de zorgverlener een ouder is).
- 2. Hulp door bloed- of aanverwanten in de eerste of tweede graad, wordt altijd als hulp door iemand uit het sociale netwerk gezien.

6.3.3 hoogte en tarief pgb (Wmo - Jeugdwet)

- 1. De inwoner maakt een plan voor de besteding van het pgb. Dit is het budgetplan pgb. Hierin staat welke hulp de inwoner met het pgb wil betalen en door wie de hulp wordt gegeven. Wat de inwoner met de hulp wil bereiken, hoe en wanneer de inwoner de voortgang beoordeelt. De inwoner legt uit hoe hij er voor zorgt dat de kwaliteit van de hulp-op-maat goed is. En de inwoner motiveert dat hij de taken die horen bij een pgb goed kan uitvoeren. De gemeente moet het plan goedkeuren en zal daarna de hoogte van het pgb vaststellen. De inwoner is verplicht om van de modelzorgovereenkomst van de Sociale Verzekeringsbank gebruik te maken waarin de afspraken over zorg worden vastgelegd.
- 2. Het college stelt maximale tarieven voor pgb vast in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo en maakt deze Tarievenlijst bekend.
- 3. De gemeente baseert de hoogte van het pgb op een offerte voor de aangegeven kosten. In deze offerte moet staan hoe hoog de kosten van de dienst of het product zijn (kostprijs). Met deze kostprijs moet de inwoner veilige, doeltreffende en kwalitatief goede hulp kunnen inkopen. Voor het verkrijgen van een pgb kan het vergaren van één of meerdere offertes door de aanvrager verplicht worden gesteld.
- 4. De kostprijs mag niet hoger zijn dan wat gebruikelijk is voor de dienst of dat product. De hoogte van het pgb is gelijk aan de hoogte van de offerte. Er geldt wel een maximumbedrag. Dat is het bedrag dat de gemeente zou betalen voor de hulp die nodig is (hulp in natura –tarief). Wanneer de offerte hoger is dan dit maximumbedrag, vergoedt de gemeente de meerprijs niet.
- 5. Gaat het om een product, dan houdt de gemeente bij de hoogte van het pgb rekening met een reële termijn voor de technische afschrijving en met de onderhoud- en verzekeringskosten.
- 6. Bij de verschillende vormen van hulp op maat horen verschillende tarieven. Als de kosten in het budgetplan pgb lager zijn dan het tarief, zoals vastgesteld in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo, dan geldt het tarief uit het budgetplan pgb.
- 7. De gemeente heeft verschillende pgb tarieven voor de volgende vormen van hulp op maat:

- a. dagbesteding en een schone en leefbare woning:
 - de persoon die in dienst is van een aanbieder ontvangt het maximale tarief zoals opgenomen in de Tarievenlijst.
 - de persoon die als zelfstandige hulp verleent, ontvangt 75% van dit tarief;
 - de persoon die deel uitmaakt van het sociale netwerk ontvangt 50% van dit tarief, met als ondergrens (bij het bestaan van een dienstbetrekking) de hoogste periodiek voor de benodigde hulp in de desbetreffende CAO, vermeerderd met de vakantiebijslag en tegenwaarde van de verlofuren
- b. persoonlijke begeleiding, ambulante behandeling jeugd en respijtverblijf (ontlasting mantelzorger/time-outvoorziening):
 - de persoon die in dienst is van een zorgaanbieder ontvangt het maximale tarief zoals opgenomen in de Tarievenlijst. Hierbij is het functieniveau van de persoon in dienst van de zorgaanbieder bepalend voor de hoogte van het tarief.
 - de persoon die als zelfstandige hulp verleent, ontvangt 75% van dit tarief;
 - de persoon die deel uitmaakt van het sociale netwerk ontvangt 50% van dit tarief, met als ondergrens (bij het bestaan van een dienstbetrekking) de hoogste periodiek voor de benodigde hulp in de desbetreffende CAO, vermeerderd met de vakantiebijslag en tegenwaarde van de verlofuren.
- c. beschermd wonen:
 - de hoogte van het pgb voor beschermd wonen vloeit voort uit het voor de inwoner van toepassing zijnde zorgarrangement. De hoogte van het pgb wordt vastgesteld op basis van het aantal geïndiceerde uren, het geldende uurtarief zoals opgenomen in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo en het pgb-plan.
 - het pgb uurtarief bedraagt 90% van het uurtarief ZIN. Jaarlijks worden deze tarieven geïndexeerd conform inkoopafspraken zoals gehanteerd bij de inkoop van ZIN en door het college vastgesteld in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo.
 - Indien sprake is van overgangsrecht, geldt een tarief van 75% van het van toepassing zijnde zorginstellingstarief.
 - als de inwoner in een accommodatie verblijft of zal verblijven die voldoet aan de eisen zoals genoemd in artikel 5.2.3 van deze verordening, dan kan de gemeente een wooninitiatieventoeslag verstrekken. De hoogte van de wooninitiatieventoeslag is opgenomen in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo.
- d. contact met anderen en meedoen aan sportactiviteiten:
 - voor de taxi en rolstoeltaxi geldt een pgb tarief zoals opgenomen in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo met een maximum van 2000 kilometer per jaar
 - voor een vervoersvoorziening geldt dat het pgb wordt bepaald op basis van de laagste kostprijs aan de hand van twee offertes, maar daarbij wel moet worden voldaan aan een programma van eisen
 - voor een sportrolstoel geldt dat het pgb wordt bepaald op basis van de laagste kostprijs aan de hand van twee offertes en dat moet worden voldaan aan een programma van eisen, zoals in de toelichting bij deze verordening opgenomen.
- e. geschikte woning:
 - de hulp op maat wordt berekend op basis van de laagste kostprijs aan de hand van twee offertes, maar daarbij moet wel worden voldaan aan een programma van eisen. Als de gemeente de hulp op maat regelt door een gecontracteerde aanbieder te vragen, dan is de hoogte van het pgb het bedrag dat de aanbieder rekent.

6.3.4 verantwoording pgb (Wmo - Jeugdwet)

1. De gemeente kan de inwoner vragen om duidelijk te maken hoe het pgb is besteed en welke resultaten de hulp voor de inwoner heeft gehad. Voor dat verslag maakt de inwoner gebruik van een formulier van de gemeente.
2. Als een inwoner hulp-op-maat in de vorm van een pgb krijgt, wordt alleen de hulp uitbetaald die feitelijk geleverd is.

6.3.5 opschorten pgb (Wmo - Jeugdwet)

De gemeente kan de SVB vragen om de uitbetaling uit het pgb helemaal of gedeeltelijk uit te stellen totdat een besluit is genomen om het pgb weer voort te zetten of in te trekken. Dit kan de gemeente doen als:

- a. de inwoner onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, terwijl het verstrekken van de juiste of volledige informatie zou hebben geleid tot een andere beslissing van de gemeente;
- b. de inwoner niet voldoet aan de voorwaarden die bij een pgb horen; of
- c. de inwoner het pgb niet of voor een ander doel heeft gebruikt.

6.4 wat is de eigen bijdrage? (Wmo)

1. De gemeente kan voor een aantal voorzieningen aan de inwoner een eigen bijdrage vragen.
2. De inwoner betaalt een bijdrage in de kosten voor Wmo-hulp-op-maat, zolang de inwoner gebruik maakt van die hulp of voor de periode waarvoor een pgb is verstrekt. Gaat het om een product, dan betaalt de inwoner een bijdrage totdat de kostprijs is betaald. De inwoner betaalt de bijdrage per maand aan het Centraal Administratiekantoor (CAK). De hoogte van deze periodieke bijdrage is gelijk aan het bedrag dat maximaal betaald moet worden op grond van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.
3. De kostprijs van hulp-op-maat in natura wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder. Bij een product maken maandelijkse kosten en/of onderhoudskosten deel uit van de kostprijs.
4. Gaat het om kosten van een woningaanpassing voor een minderjarige inwoner, dan betalen de onderhoudsplichtige ouders de bijdrage.
5. De inwoner betaalt een eigen bijdrage in de kosten van Wmo-hulp voor de volgende andere voorzieningen:
 - a. collectief taxivervoer. Wanneer een inwoner geïndiceerd is voor collectief taxivervoer kan deze tegen gereduceerd tarief gebruik maken van collectief taxivervoer. De eigen bijdrage is dan € 0,30 per kilometer en een instaptarief van € 1,20,-. Het college is bevoegd jaarlijks de eigen bijdrage te indexeren en maakt de eigen bijdrage jaarlijks bekend in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo.
6. De eigen bijdrage Wmo kan van 0-100% worden verlaagd indien:
 - a. Het schuldhulpverleningstraject van de betreffende cliënt wordt geblokkeerd doordat het heffen van de eigen bijdrage voor begeleiding vanuit de Wmo leidt tot oplopende schulden.
 - b. Er sprake is van schulden waardoor de cliënt de eigen bijdrage niet kan betalen en hulp vanuit de Wmo noodzakelijk is. Om te besluiten tot een verlaging van de eigen bijdrage, is het een voorwaarde dat men deelneemt aan de gemeentelijke schuldhulpregeling.
 - c. Indien er sprake is van beperkt ziekte-inzicht of zorgmijndend gedrag waardoor heffing van de eigen bijdrage leidt tot het niet accepteren van hulp vanuit de Wmo en deze hulp noodzakelijk is.

Van noodzakelijke hulp is sprake bij begeleiding of dagactiviteiten, waarbij:

 - het ontbreken van deze hulp leidt tot crises waardoor de veiligheid van de cliënt of zijn/haar omgeving in het geding komt en extra inzet van hulpdiensten nodig is.
 - er sprake is van overbelasting van de mantelzorger, in die mate dat directe uitval van de mantelzorger en opname van de cliënt dreigt.
7. Tot een verlaging van de eigen bijdrage Wmo als genoemd in het zesde lid, wordt alleen besloten indien er geen andere oplossingen mogelijk zijn en voor de periode het percentage en de vorm van zorg die noodzakelijk is.
8. De gemeente vraagt geen eigen bijdrage voor een rolstoel voor het gebruik in huis en het onderhoud daarvan.

Hoofdstuk 7. inkomen en schulden

Voor inwoners die de dagelijkse kosten niet kunnen betalen, heeft de gemeente een financieel vangnet: een maandelijkse bijstandsuitkering. Om deze inwoners en andere inwoners met een laag besteedbaar inkomen of een beperking of chronisch psychisch of psychosociaal probleem extra te ondersteunen, kunnen zij bij de gemeente een aantal aanvullende uitkeringen en tegemoetkomingen aanvragen. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste extra's geregeld. Ook worden er enkele basisregels gegeven voor de hulp die de gemeente kan bieden bij schulden.

Kernwaarden

Gewicht

De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor

● ● ●

De gemeente biedt een financieel vangnet

● ● ●

De gemeente stemt de hulp af op de inwoner

● ● ●

De gemeente heeft extra zorg voor kwetsbare groepen

● ● ●

De gemeente versterkt de zelfredzaamheid van de inwoner

● ● ○

Iedereen doet mee aan de samenleving

● ● ○

7.1 lokaal inkomensbeleid

In deze paragraaf wordt beschreven waar de gemeente rekening mee houdt bij het maken van beleid om armoede en schulden in de gemeente te voorkomen en tegen te gaan.

7.1.1 wat wil de gemeente? (PW - Wgs - Wmo - Gemeentewet)

1. De gemeente wil dat inwoners met een laag besteedbaar inkomen, met een beperking of met een chronisch psychische of psychosociaal probleem en zonder goede financiële buffer hun noodzakelijke bestaanskosten kunnen betalen en kunnen meedoen aan de samenleving.
2. De gemeente biedt inwoners die moeite hebben om rond te komen of schulden hebben hulp aan bij het op orde krijgen van hun financiën. Het doel van die hulp is dat inwoners blijvend een gezonde financiële huishouding krijgen.
3. De gemeente werkt bij het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden zoveel mogelijk samen met andere organisaties. De gemeente stimuleert initiatieven die zijn gericht op het bestrijden van armoede en het tegengaan van schulden.
4. De gemeente legt in een beleidsplan vast hoe het beleid voor een bepaalde periode ingevuld wordt. De gemeente geeft daarbij aan welke groepen inwoners op welke manier financieel en met hun financiën of schulden worden ondersteund. Tot die groepen behoren in ieder geval:
 - a. kinderen
 - b. inwoners met schulden.
5. De gemeente betreft bij het maken van het beleid naast inkomen ook andere leefdomeinen, zoals onderwijs, maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.
6. De gemeente zorgt ervoor dat uitkeringen en tegemoetkomingen die per maand of per jaar worden verstrekt, na afloop van die periode niet opnieuw aangevraagd hoeven te worden of op een eenvoudige manier opnieuw aangevraagd kunnen worden.

7.2 bijzondere bijstand (PW)

Bijzondere bijstand is een belangrijk hulpmiddel voor de gemeente om inwoners financieel te helpen. Hier worden de uitgangspunten beschreven waarmee de gemeente rekening houdt bij het toepassen van de regels over bijzondere bijstand uit de Participatiewet.

1. De gemeente biedt bijzondere bijstand actief aan als een financieel vangnet voor inwoners die geen beroep kunnen doen op eigen mogelijkheden of op ander voorzieningen. Bijzondere bijstand is hulp-op-maat en is bedoeld voor inwoners met een laag besteedbaar inkomen en zonder goede financiële buffer:
 - a. extra noodzakelijke uitgaven kunnen betalen. Het gaat dan om uitgaven die niet uit het maandelijkse inkomen kunnen worden betaald; en
 - b. voldoende mogelijkheden hebben om mee te doen aan maatschappelijke activiteiten.
2. Bij het beoordelen van een aanvraag voor bijzondere bijstand betreft de gemeente de doelen van het gemeentelijke armoedebelief.
3. De gemeente maakt zo weinig mogelijk gebruik van bijzondere bijstand in de vorm van een lening.
4. De gemeente legt in nadere regels vast hoe de gemeente bijzondere bijstand inzet.

7.3 zorgkosten

1. Voor inwoners die moeten rondkomen van een laag inkomen, kan de gemeente met een zorgverzekeraar een zorgverzekering afspreken die:
 - a. collectieve korting biedt voor zowel de basis- als aanvullende verzekering;
 - b. extra vergoedingen voor bepaalde zorgkosten biedt;
 - c. in aanmerking komt voor een gemeentelijke tegemoetkoming.
2. De gemeente publiceert jaarlijks eind november/begin december de manier waarop de gemeente aan dit artikel voldoet.

7.4 individuele inkomenstoeslag

Voor inwoners die al jaren moeten rondkomen van een laag inkomen en geen uitzicht hebben op verbetering van hun inkomen, is de individuele inkomenstoeslag bedoeld. Dat is een extraatje dat jaarlijks kan worden aangevraagd en waarmee het inkomen wordt aangevuld. Hier is beschreven voor welke inwoners de individuele inkomenstoeslag is bedoeld en welke aanvullende voorwaarden er gelden.

7.4.1 indienen aanvraag individuele inkomenstoeslag (PW)

1. Een verzoek als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet, wordt ingediend via een door het college vastgesteld formulier.

7.4.2 doelgroep (PW)

1. De individuele inkomenstoeslag is bedoeld voor een inwoner:
 - a. die in een ononderbroken periode van 36 maanden een inkomen heeft gehad dat lager of gelijk is aan 100% van de bijstandsnorm, waarbij de kostendelersnorm niet wordt toegepast. De periode voor verblijf in een asielzoekerscentrum telt mee in de 36 maanden en
 - b. geen zicht heeft op inkomensverbetering, zoals afronding van een opleiding of verkrijgen van werk, en wel alles heeft geprobeerd om meer inkomen te krijgen.
2. Er is uitzicht op inkomensverbetering als:
 - a. er op de peildatum of in de periode tot en met 12 maanden voorafgaand aan de peildatum een opleiding of studie gevolgd wordt of is gevolgd en met mogelijke aanspraak op studiefinanciering op grond van de Wet Studiefinanciering 2000 of een tegemoetkoming op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.
3. Gehuwden of samenwonenden moeten beiden aan alle voorwaarden voldoen.

7.4.3 hoogte van de toeslag (PW)

1. De individuele inkomenstoeslag is per kalenderjaar met afronding op hele euro's naar boven:
 - a. voor gehuwden of samenwonenden: 3,2% van de voor hen geldende bijstandsnorm, inclusief vakantietoelage op jaarbasis;
 - b. voor een alleenstaande: 70% van de individuele inkomenstoeslag voor gehuwden of samenwonenden;
 - c. voor een alleenstaande ouder: 90% van de individuele inkomenstoeslag voor gehuwden of samenwonenden.
2. Bij gehuwden of samenwonenden geldt dat als één van de partners een niet-rechthebbende partner is en de andere partner voldoet wel aan de voorwaarden, de partner die aan de voorwaarden voldoet het bedrag voor een alleenstaande of alleenstaande ouder krijgt.
3. De hoogte van de individuele inkomenstoeslag wordt per 1 januari van het desbetreffende kalenderjaar vastgesteld op basis van de dan geldende gehuwdennorm van artikel 21, onderdeel B, Participatiewet. De bedragen worden naar boven afgerond op hele euro's.

7.5 kinderen in Armoede

Kinderen vormen een belangrijke én kwetsbare groep waar de gemeente zich verantwoordelijk voor voelt. De gemeente heeft regelingen genomen om armoede onder kinderen tegen te gaan en kinderen te helpen mee te doen aan maatschappelijke activiteiten. Deze regelingen worden het kindpakket genoemd. Hier zijn de uitgangspunten benoemd.

7.5.1 doelgroep (PW - Gemeentewet)

Deze regelingen zijn bedoeld voor gezinnen met minderjarige kinderen, die geen goede financiële buffer hebben. Voor de voorzieningen binnen het pakket worden verschillende inkomensgrenzen gehanteerd, die nooit hoger zijn dan 120% van de bijstandsnorm.

7.5.2 inhoud kindpakket (PW - Gemeentewet)

De gemeente stelt de regelingen vast, in overleg met cliënten, hulpverleners en de Adviesraad Sociaal Domein.

Het kindpakket bestaat uit:

- a. voorzieningen om kinderen zwemdiploma's A en B te laten halen;
- b. voorzieningen om kinderen mee te laten doen aan sportieve activiteiten;
- c. voorzieningen om kinderen mee te laten doen aan culturele activiteiten;
- d. voorzieningen om kinderen mee te laten doen op school.

7.6 tegemoetkoming meerkosten verhuis- en inrichting of afval

7.6.1 doelgroep (Wmo)

1. De tegemoetkoming meerkosten is bedoeld voor:
 - a. inwoners met een beperking; of
 - b. inwoners met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem.
2. Als er sprake is van:
 - a. Onvoorziene verhuis- en inrichtingskosten als gevolg van verhuizing en er onvoldoende financiële draagkracht is.
 - b. Specifieke problematiek wat leidt tot extra afval, waarbij levensfase gebonden problematiek als incontinentie is uitgesloten.

7.6.2 hoogte van de toeslag (Wmo)

1. De tegemoetkoming is een forfaitaire vergoeding.
2. De gemeente legt de hoogte van de tegemoetkoming vast in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo.

7.7 schuldhelpverlening

De gemeente heeft de taak om inwoners met schuldproblemen te helpen. Inwoners kunnen daarom de gemeente om hulp vragen bij het vinden van een oplossing voor hun schulden. Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten genoemd die de gemeente toepast als inwoners om hulp vragen.

7.7.1 samenwerking en toegang (Wgs)

1. De gemeente werkt samen met andere organisaties om te voorkomen dat inwoners problematische schulden opbouwen.
2. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners op een eenvoudige manier om hulp kunnen vragen bij het vinden van een oplossing voor schulden.
3. De gemeente informeert inwoners over de hulp die zij kan aanbieden en zorgt ervoor dat die hulp ook echt beschikbaar is.
4. De gemeente sluit geen enkele inwoner bij voorbaat uit van hulp. Een uitzondering op die regel is de inwoner die geen geldige verblijfstitel heeft.
5. De gemeente benadert inwoners actief, zodra andere organisaties schulden melden bij de gemeente.

7.7.2 schuldhelpverlening (Wgs)

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inwoner die hulp kan krijgen bij het oplossen van schulden, die hulp zo snel mogelijk krijgt.
2. De gemeente werkt daarbij samen met verschillende maatschappelijke partners en gecontracteerde partijen.

Hoofdstuk 8. afspraken tussen inwoner en gemeente

Dit hoofdstuk gaat over de manier waarop de gemeente en de inwoner met elkaar omgaan. Het gaat over de manier waarop de gemeente zich moet gedragen en wat er van de inwoner wordt verwacht. Als de inwoner rechten heeft, dan staan daar vaak plichten tegenover. Houdt de inwoner daar onvoldoende rekening mee, dan kan de gemeente de uitkering of voorziening beëindigen, terugvorderen of verlagen.

Kernwaarden

Gewicht

De eigen mogelijkheden en het sociale netwerk van de inwoner gaan voor

● ● ●

De inwoner is zelf verantwoordelijk, de gemeente helpt als dat nodig is

● ● ●

De inwoner geeft de informatie die nodig is

● ● ○

8.1 hoe gaan we met elkaar om?

8.1.1 de rol van de gemeente (PW – IOAW – IOAZ – Wgs -Wmo – Jeugdwet – Gemeentewet – Awb)

1. De gemeente zoekt samen met de inwoner naar een oplossing voor zijn probleem. Gemeente en inwoner gaan daarbij op een gelijkwaardige manier met elkaar om. De gemeente zorgt voor het volgende:
 - a. Voor de inwoner is het duidelijk wie er namens de gemeente contact met hem onderhoudt. De gemeente houdt het aantal contactpersonen zo beperkt mogelijk.
 - b. De inwoner heeft, om zijn problemen te bespreken, altijd recht op een gesprek bij de gemeente of bij de inwoner thuis.
 - c. De gemeente helpt de inwoner om zijn probleem bij een andere organisatie te bespreken, als het bieden van hulp bij dit probleem een taak is voor die organisatie.
 - d. De website van de gemeente voldoet aan erkende kwaliteitseisen.
 - e. Er zijn eenvoudige aanvraagformulieren beschikbaar voor de inwoner die een uitkering of voorziening nodig heeft en die wil aanvragen. Het is voor de inwoner duidelijk waar die aanvraagformulieren verkrijgbaar zijn.
 - f. De gemeente informeert de inwoner op een passende manier over procedures die worden gevolgd en zorgt ervoor dat deze procedures zo eenvoudig mogelijk zijn.
 - g. De gemeente respecteert zoveel mogelijk de privacy van de inwoner.
 - h. De gemeente maakt zoveel mogelijk gebruik van gegevens die al binnen de gemeente aanwezig zijn en vraagt alleen gegevens die nodig zijn voor het beoordelen van de hulpvraag.
 - i. De gemeente wijst de inwoner op beschikbare deskundige hulp. De inwoner kan hierbij gebruik maken van een cliëntondersteuner.
2. De gemeente reageert op een professionele manier op gedrag van de inwoner dat niet door de beugel kan. De gemeente zorgt voor het volgende:
 - a. De inwoner wordt op tijd geïnformeerd over:
 - zijn rechten en plichten;
 - wat er van hem wordt verwacht;
 - welk gedrag niet deugt;
 - wat de reactie van de gemeente is op gedrag dat niet deugt; en
 - waarom de gemeente tegen het gedrag optreedt.
 - b. De gemeente geeft de inwoner de kans om zijn mening te geven vóórdat de gemeente beslist om op het gedrag van de inwoner te reageren, tenzij:
 - dit niet mogelijk is vanwege de spoed;
 - de inwoner al eerder de kans heeft gehad over precies hetzelfde.
 - c. De reactie van de gemeente op ontoelaatbaar gedrag past bij:
 - de ernst van het gedrag;
 - de mate waarin dat de inwoner verweten kan worden; en
 - de persoonlijke situatie van de inwoner.
 - d. De gemeente stuurt de inwoner een brief met daarin duidelijk vermeld wat de gemeente gaat doen als reactie op het gedrag, wat dit precies betekent voor de inwoner en wat de inwoner daartegen kan doen. De gemeente maakt de inwoner ook duidelijk op welke manier hij het gedrag kan aanpassen, zodat de relatie hersteld wordt en de gemeente de dienstverlening zal voortzetten (als die is stopgezet).

8.1.2 de rol van de inwoner (PW – IOAW – IOAZ – Wgs -Wmo – Jeugdwet – Gemeentewet – Awb)

1. De inwoner is in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor het oplossen van zijn probleem. De gemeente vult de mogelijkheden van de inwoner en zijn sociale netwerk aan als dat nodig is. De inwoner zorgt voor het volgende:
 - a. De inwoner zet eerst de eigen mogelijkheden in voordat hij hulp vraagt aan de gemeente.
 - b. Als de gemeente hulp verleent, werkt de inwoner mee aan de oplossing van zijn probleem.
 - c. De inwoner zorgt ervoor dat de hulp van de gemeente niet langer duurt dan nodig is.
2. De inwoner werkt mee zodat snel duidelijk is op welke manier zijn probleem zo snel mogelijk kan worden opgelost. Dat betekent het volgende:
 - a. De inwoner informeert de gemeente zo snel en zo volledig mogelijk over alles wat van belang is voor het beoordelen van de hulpvraag, de persoonlijke situatie en de rechten en plichten van de inwoner.
 - b. De gemeente ontvangt alle documenten en bewijsstukken die zij nodig heeft zo snel mogelijk van de inwoner.
 - c. De inwoner doet wat nodig is om de hulp van de gemeente zo kort mogelijk te laten duren.
 - d. De inwoner brengt de gemeente zo snel mogelijk op de hoogte van zijn beperkingen, als die van belang zijn in het contact met de gemeente.

8.2 afspraken en verplichtingen over uitkeringen en inburgering

8.2.1 afstemming op houding en gedrag van de inwoner (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

1. De gemeente verlaagt een uitkering als dat volgens de regels van de wet en deze verordening past bij de houding of het gedrag van de inwoner.
2. Bij het nemen van een besluit tot het verlagen van een uitkering houdt de gemeente rekening met:
 - a. de ernst van het gedrag;
 - b. de mate waarin de inwoner het gedrag verweten kan worden, en
 - c. de persoonlijke situatie van de inwoner.
3. Voordat een uitkering wordt verlaagd, geeft de gemeente de inwoner de kans om zijn mening te geven. De inwoner kan dat op de volgende manier doen:
 - a. telefonisch;
 - b. schriftelijk;
 - c. in een persoonlijk gesprek

8.2.2 afzien van verlaging (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

De gemeente verlaagt de uitkering niet als:

- a. elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, of
- b. de gemeente daarvoor dringende redenen aanwezig acht, of
- c. het gedrag van de inwoner meer dan één jaar vóór constatering daarvan heeft plaatsgevonden en voor dat gedrag de uitkering niet meer dan €340 kan worden verlaagd, of
- d. het gedrag van de inwoner meer dan vijf jaar voor constatering daarvan heeft plaatsgevonden en voor dat gedrag de uitkering meer dan € 340 kan worden verlaagd.

8.2.3 ingangsdatum en periode verlaging (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

1. De gemeente verlaagt de uitkering of bijzondere bijstand vanaf de kalendermaand na de maand waarin de gemeente het besluit tot verlaging aan de inwoner per brief bekend heeft gemaakt. Het is mogelijk dat de verlaging al in dezelfde maand of over eerdere maanden wordt toegepast. Dat kan als de uitkering voor die maand(en) nog niet is uitbetaald.
2. Soms kan de gemeente de uitkering niet of maar voor een deel verlagen, omdat deze wordt beëindigd. Dan zal de gemeente het overgebleven deel van de verlaging alsnog opleggen als de inwoner na de beëindiging opnieuw een uitkering gaat ontvangen, mits dit bij een verlaging van €340 of minder binnen een jaar plaatsvindt of bij een verlaging van meer dan € 340 binnen vijf jaar plaatsvindt.

8.2.4 berekening verlaging (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

1. De verlaging is een percentage van de uitkeringsnorm die van toepassing is op de inwoner.
2. Als de inwoner maandelijks bijzondere bijstand voor levensonderhoud ontvangt, kan de gemeente de bijzondere bijstand verlagen met een percentage van de bijzondere bijstand. Gaat het om

eenmalige bijzondere bijstand, dan kan de gemeente die bijstand weigeren als de bijstand nodig is vanwege verwijtbaar gedrag van de inwoner.

8.2.5 niet nakomen wettelijke arbeidsverplichtingen (PW - Awb)

1. De gemeente verlaagt de uitkering een maand met 100% van de uitkeringsnorm als de inwoner een arbeidsverplichting uit artikel 18, vierde lid van de Participatiewet niet voldoende nakomt.
2. De verlaging wordt in gelijke stukken verdeeld over de maand van oplegging en de twee daaropvolgende kalendermaanden, als er volgens de gemeente sprake is van bijzondere omstandigheden.

8.2.6 stoppen verlaging

De gemeente kan de verlaging stoppen als uit houding en gedrag van de inwoner overduidelijk blijkt dat hij alsnog de wettelijke arbeidsverplichtingen als bedoeld in artikel 8.2.5 nakomt. De inwoner moet de gemeente zelf verzoeken om de verlaging te stoppen. Hij moet het verzoek per brief of email indienen. Dit kan zolang de maatregel loopt.

8.2.7 niet nakomen andere arbeidsverplichtingen (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

1. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering (PW) een maand met 50% van de uitkeringsnorm, voor het niet voldoende proberen werk te vinden en artikel 8.2.5. niet van toepassing is;
2. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering een maand met 20% van de uitkeringsnorm, voor het volgende gedrag:
 - a. Het niet voldoende verrichten van een door de gemeente opgedragen tegenprestatie;
 - b. Het uit houding en gedrag ondubbelzinnig laten blijken geen verplichting na te willen komen, wat heeft geleid tot het intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder;
 - c. Het niet voldoende nakomen van verplichtingen in de zoektermijn van vier weken, die voor jongeren tot 27 jaar geldt na melding.
3. De gemeente verlaagt de bijstandsuitkering een maand met 10% van de uitkeringsnorm, als de inwoner niet geregistreerd is of de registratie niet op tijd heeft verlengd als werkzoekende bij het UWV;
4. De gemeente verlaagt de IOAW of IOAZuitkering een maand met 50% van de uitkeringsnorm voor het volgende gedrag:
 - a. Het niet voldoende proberen werk te vinden;
 - b. Het niet aanvaarden van werk;
 - c. Het door eigen toedoen niet behouden van werk;
 - d. Het niet of onvoldoende gebruikmaken van een door de gemeente aangeboden voorziening, waardoor de voorziening beëindigd is.
5. De gemeente verlaagt de IOAW of IOAZuitkering een maand met 20% van de uitkeringsnorm voor het volgende gedrag:
 - a. Het niet meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden om te werken;
 - b. Het niet of onvoldoende gebruikmaken van een door de gemeente aangeboden voorziening, zonder gevolgen voor voorziening;
 - c. Het niet voldoende verrichten van een door de gemeente opgedragen tegenprestatie;
 - d. Het uit houding en gedrag ondubbelzinnig laten blijken geen verplichting na te willen komen, wat heeft geleid tot het intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder.
6. De gemeente verlaagt de IOAW of IOAZuitkering een maand met 10% van de uitkeringsnorm als de inwoner niet geregistreerd is of de registratie niet op tijd heeft verlangd als werkzoekende bij het UWV.

8.2.8 te weinig besef van verantwoordelijkheid (PW - Awb)

1. De gemeente verlaagt de uitkering van een inwoner die zich te weinig realiseert dat hij zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen levensonderhoud. De verlaging hangt af van het bedrag dat de gemeente daardoor onterecht heeft uitbetaald (benadelingsbedrag).
2. De verlaging duurt één maand en wordt vastgesteld op:
 - a. 10% van de uitkeringsnorm bij een benadelingsbedrag tot € 1.000, -;
 - b. 20% van de uitkeringsnorm bij een benadelingsbedrag vanaf €1.000, - tot € 2.000, -;
 - c. 40% van de uitkeringsnorm bij een benadelingsbedrag vanaf € 2.000, - tot € 4.000, -;
 - d. 100% van de uitkeringsnorm bij een benadelingsbedrag vanaf € 4.000, - .
3. Als een inwoner een bijstandsuitkering aanvraagt omdat hij verwijtbaar werkloos is geworden en hierdoor geen recht heeft op een WW-uitkering, verlaagt de gemeente in beginsel de bijstandsuitkering met 100% gedurende één maand.

4. Als een inwoner een bijstandsuitkering aanvraagt, omdat hij verwijtbaar werkloos is geworden, maar geen WW-rechten heeft opgebouwd, verlaagt de gemeente in beginsel de bijstandsuitkering met 50% gedurende een maand.

8.2.9 zeer ernstige misdragingen (PW - IOAZ - IOAW - Awb)

De gemeente verlaagt de uitkering van een inwoner die zich zeer ernstig misdraagt tegenover personen en instanties die de Participatiewet, de IOAW en IOAZ uitvoeren. De uitkering wordt twee maanden verlaagd met 100% van de uitkeringsnorm.

8.2.10 niet nakomen van andere verplichtingen (PW - Awb)

De gemeente verlaagt de uitkering van een inwoner die een opgelegde verplichting als bedoeld in artikel 55 van de Participatiewet niet voldoende nakomt.

1. De verlaging is 20% van de uitkeringsnorm voor één maand als het gaat om:
 - a. verplichtingen die gericht zijn op werk;
 - b. verplichtingen in verband met bijstand die in een bepaalde vorm (bijvoorbeeld in natura) of voor een specifiek doel wordt verstrekt.
2. De verlaging is 40% van de uitkeringsnorm voor één maand als het gaat om verplichtingen die zijn gericht op vermindering van de bijstand.
3. De verlaging is 100% van de uitkeringsnorm voor één maand als het gaat om verplichtingen die gericht zijn op beëindiging van de bijstand.

8.2.11 samenloop van gedragingen (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

1. Gedrag waardoor de inwoner meerdere verplichtingen uit deze paragraaf niet nakomt, leidt tot één verlaging, tenzij voor het gedrag al een bestuurlijke boete is opgelegd. Als al een bestuurlijke boete is opgelegd, wordt geen verlaging opgelegd. De hoogste verlaging die van toepassing is voor het gedrag geldt dan, en ook de duur die bij die verlaging hoort.
2. Als sprake is van meerdere gedragingen die ertoe leiden dat één of meer verplichtingen niet worden nagekomen, wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging opgelegd. Deze verlagingen worden gelijktijdig of - als dat niet mogelijk is - na elkaar opgelegd.

8.2.12 herhaling (recidive) van een gedraging (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

1. De duur van de verlaging bij wettelijke arbeidsverplichtingen gaat naar twee maanden, als de uitkering binnen twaalf maanden na de datum van het besluit waarmee de verlaging is opgelegd opnieuw wordt verlaagd.
2. De hoogte van de verlaging bij niet-wettelijke arbeidsverplichtingen wordt verdubbeld als de uitkering binnen twaalf maanden na de datum van het besluit waarmee de verlaging is opgelegd opnieuw wordt verlaagd.

8.2.13 Verplichtingen inburgering (WI 2021)

1. De inburgeringsplichtige is verplicht om:
 - a. Na de oproep te verschijnen bij de brede intake en hieraan mee te werken; en
 - b. De afspraken in het PIP na te komen, waaronder deelname aan voortgangsgesprekken en aan activiteiten in het kader van de MAP en het PVT.
2. De asielstatushouder is daarnaast ook verplicht deel te nemen aan de taallessen en andere activiteiten van de gevolgde leerroute.

8.2.14 Handhaving verplichtingen bij de brede intake (WI 2021)

1. Wanneer de inburgeringsplichtige na de eerste oproep voor de brede intake niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, geeft de gemeente een schriftelijke waarschuwing. De gemeente wijst daarbij op de gevolgen voor de inburgeringsplichtige als hij of zij opnieuw niet verschijnt na een oproep of als hij of zij op een andere manier onvoldoende meewerkt aan de brede intake. De gemeente nodigt de inburgeringsplichtige opnieuw uit om te verschijnen binnen 2 weken.
2. Wanneer de inburgeringsplichtige na deze volgende oproep niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, legt de gemeente de inburgeringsplichtige een boete op. De hoogte van de boete is vastgesteld in artikel 7.1.1 van het Besluit inburgering.
3. Voordat de gemeente een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de inburgeringsplichtige niet komt of onvoldoende meewerkt. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de gemeente hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen 10 werkdagen schriftelijk kenbaar te maken.
4. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.

5. De gemeente legt een lagere boete op dan vastgesteld in artikel 7.1.1 van het Besluit inburgering als op basis van de reactie van de inburgeringsplichtige aannemelijk is dat de boete vanwege bijzondere omstandigheden te hoog is.
6. De stelplicht en bewijslast van feiten en omstandigheden die aanleiding kunnen geven voor verlaging van de boete rust op betrokkene. Als de gemeente op de hoogte is van bijzondere omstandigheden, wordt daarmee bij het opleggen van de boete rekening gehouden.
7. In de brief (beschikking) waarmee de boete wordt opgelegd, nodigt de gemeente de inburgeringsplichtige opnieuw uit om binnen 2 weken alsnog te verschijnen of mee te werken. Wanneer de inburgeringsplichtige hieraan niet voldoet, legt de gemeente weer een boete op met inachtneming van artikel 7.1.1 van het Besluit inburgering.

8.2.15 Handhaving tijdens het inburgeringstraject (WI 2021)

1. De gemeente legt een boete op als de inburgeringsplichtige de afspraken in het PIP tijdens het inburgeringstraject verwijtbaar niet of onvoldoende nakomt.
2. De gemeente legt de asielstatushouder een boete op als hij verwijtbaar niet of onvoldoende deelneemt aan de activiteiten van de gekozen leerroute.
3. Voordat de gemeente een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de afspraken in het PIP of de afspraken over de activiteiten bij de gekozen leerroute niet zijn nagekomen. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de gemeente hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen vijf werkdagen schriftelijk kenbaar te maken.
4. Mede op basis van het gesprek met de inburgeringsplichtige dan wel zijn of haar schriftelijke zienswijze bepaalt de gemeente de mate van verwijtbaarheid. Als er sprake is van opzet, van grove schuld, van normale verwijtbaarheid of van verminderde verwijtbaarheid stemt de gemeente de hoogte van de boete daarop af met inachtneming van artikel 7.1 van het Besluit inburgering.
5. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.

8.2.16 Samenhang handhaving Wet inburgering 2021 en de Participatiewet (PW - WI)

1. Wanneer een inburgeringsplichtige een bijstandsuitkering (Participatiewet) ontvangt en zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken uit het PIP, waarin de nadruk ligt op het bevorderen van participatie en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt, vindt bij voorkeur verlaging van de uitkering plaats op grond van artikel 18 Participatiewet. Het gaat hierbij om verplichtingen en afspraken anders dan in het aanbod in de MAP. De gemeente legt voor dezelfde gedraging dan geen bestuurlijke boete op grond van de wet inburgering 2021 op.
2. Wanneer een inburgeringsplichtige die een bijstandsuitkering ontvangt zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken in het PIP, waarin de nadruk ligt op het vergroten van de taalbeheersing en aan overige afspraken en verplichtingen in het PIP, legt de gemeente bij voorkeur een boete op grond van de wet inburgering 2021 op.
3. Bij de keuze tussen i) handhaving op grond van de Participatiewet door een verlaging van de uitkering en ii) handhaving op grond van de wet inburgering via een boete weegt de gemeente ook af welke wijze van handhaving, rekening houdend met de gevolgen hiervan voor de inburgeringsplichtige, naar haar oordeel het best bijdraagt aan het beoogde effect, te weten het succesvol voltooien van het inburgeringstraject.
4. Wanneer een gedraging leidt tot een overtreding van de Participatiewet en artikel 18 of 18 b van de Participatiewet laat de gemeente geen ruimte om af te zien van verlaging van de bijstand, dan legt de gemeente een maatregel op en geen boete op grond van de wet inburgering 2021.
5. In de brief (beschikking) aan de inburgeringsplichtige vermeldt de gemeente of er een boete op grond van de wet inburgering 2021 wordt opgelegd of dat de uitkering wordt verlaagd op grond van de Participatiewet.

8.2.17 Verrekening boete wet inburgering met bijstandsuitkering

1. De gemeente kan de bestuurlijke boete die op grond van de wet inburgering 2021 aan de inburgeringsplichtige is opgelegd, verrekenen met de algemene bijstandsuitkering. Onder verrekenen wordt in dit artikel verstaan verrekenen zoals geregeld in artikel 4.93 van de Awb. De gemeente houdt hierbij rekening met een fictieve draagkracht van 5 procent van de bijstandsnorm die van toepassing is, inclusief vakantietoeslag.

8.3 terugvorderen uitkering

8.3.1 terugvordering en incasso (PW - IOAZ - IOAW)

1. De gemeente vordert gemeentelijke uitkeringen terug in de gevallen die in de wet zijn beschreven en doet dat volgens de regels van de wet. De gemeente vordert niet terug als terugvordering onaanvaardbare gevolgen heeft voor de inwoner.

2. Bij een klein bedrag kan de gemeente besluiten om dit niet terug te vorderen, als dit te veel tijd en geld kost. De gemeente vordert een klein bedrag wél terug als er te veel uitkering is betaald, omdat de inwoner onvoldoende informatie heeft gegeven aan de gemeente.
3. Bij de incasso zorgt de gemeente ervoor dat inwoners een inkomen blijven houden dat past bij hun persoonlijke situatie. Dit inkomen is in ieder geval gelijk aan of hoger dan de beslagvrije voet.
4. De gemeente legt in nadere regels vast hoe de gemeente terugvordert.

8.4 beëindigen en terugvorderen voorziening

8.4.1 beëindiging voorziening (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs)

1. De gemeente kan een voorziening beëindigen als:
 - a. de voorziening niet langer passend of nodig is;
 - b. de inwoner zich niet houdt aan voorwaarden en verplichtingen die aan de voorziening zijn verbonden;
 - c. de voorziening is verstrekt op grond van onjuiste of onvolledige gegevens van de inwoner;
 - d. de gemeente niet langer kan vaststellen of een voorziening kan worden voortgezet, omdat de inwoner onvoldoende meewerkt aan een onderzoek naar het recht op de voorziening;
 - e. de voorziening voor een ander doel wordt gebruikt dan bedoeld;
 - f. de inwoner niet binnen zes maanden gebruik heeft gemaakt van de voorziening, tenzij hem dat niet te verwijten is. In geval van een pgb moet de inwoner dit schriftelijk onderbouwen.
2. De voorziening kan met terugwerkende kracht worden beëindigd (ingetrokken).

8.4.2 terugvordering voorziening (Wmo – PW – Burgerlijk Wetboek)

1. De gemeente kan de voorziening of de waarde daarvan van de inwoner terugvorderen. Dat kan vanaf het moment waarop is voldaan aan één of meer van de intrekingsgronden die genoemd worden in artikel 8.4.1. Wmo-voorzieningen kunnen alleen worden teruggevorderd als die voorzieningen zijn ingetrokken omdat de inwoner onjuiste of onvolledige gegevens aan de gemeente heeft verstrekt.

8.5 hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen?

8.5.1 controle (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

1. De gemeente controleert regelmatig of de inwoner recht heeft op een uitkering of voorziening en of hij de juiste uitkering of voorziening heeft aangevraagd of ontvangt. De gemeente kan daarvoor gebruikmaken van:
 - a. huisbezoeken: medewerkers van de gemeente gaan langs bij de inwoner en kijken in en om de woning. De gemeente kan een huisbezoek aankondigen, maar dat hoeft niet;
 - b. heimelijke waarnemingen: medewerkers van de gemeente verzamelen gegevens over de inwoner zonder dat de inwoner hierover vooraf is geïnformeerd. Dat verzamelen gebeurt bijvoorbeeld door buurtonderzoek;
 - c. bestandsvergelijkingen: de gemeente vergelijkt de gegevens van de inwoner met de gegevens die bekend zijn over deze inwoner bij andere organisaties, zoals bij UWV, de Belastingdienst en andere gemeenten;
 - d. signalen en tips van organisaties of particulieren;
 - e. andere passende onderzoeksmethoden.
2. De controle van de voorzieningen is ook bedoeld om de kwaliteit van de voorziening te beoordelen en om te kijken of de voorziening op de juiste manier wordt gebruikt.
3. Bij de controle van uitkeringen en voorzieningen zorgt de gemeente ervoor dat de regels die horen bij de opsporing van strafbare feiten worden nageleefd.
4. Bij beëindiging van de uitkering of voorziening op verzoek van de inwoner, onderzoekt de gemeente wat de reden is van de beëindiging. De gemeente gaat ook na of de uitkering of voorziening tot de einddatum terecht is verstrekt.

8.5.2 voorkomen van fraude (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

De gemeente streeft ernaar om fraude te voorkomen (preventie). Daarom informeert de gemeente inwoners op een gepaste manier over rechten en plichten en over de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkeringen en voorzieningen.

8.5.3 beleidsplan en beleidsverslag (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

1. De gemeente stelt een beleidsplan vast. In dat plan legt de gemeente vast hoe zij fraudebestrijding aanpakt en ervoor zorgt dat inwoners zich zo goed mogelijk aan de regels houden (handhaving).
2. In het beleidsplan staat in ieder geval:

- a. wat de gemeente precies met fraudepreventie bedoelt;
 - b. wanneer en hoe de gemeente inwoners informeert over rechten en plichten (voorlichting);
 - c. welke onderzoeksmethoden wanneer kunnen worden ingezet; en
 - d. hoe de gemeente samenwerkt met andere organisaties om fraude tegen te gaan.
3. De gemeente rapporteert na afloop van ieder kalenderjaar in de programmarekening. Daarin beschrijft de gemeente of de gestelde doelen voor dat jaar zijn behaald en de redenen waarom dat wel of niet is gebeurd.

8.5.4 privacy (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

1. De gemeente stelt voor onderzoeksmethoden, die vaak worden toegepast, protocollen op. Het gaat in ieder geval om protocollen over:
 - a. huisbezoeken;
 - b. buurtonderzoeken;
 - c. agressie (zeer ernstige misdragingen).
2. De protocollen moeten ervoor zorgen dat er geen ongeoorloofde inbreuk op het privéleven van inwoners plaatsvindt. De gemeente maakt de protocollen openbaar bekend.
3. Bij het uitvoeren van onderzoek zorgt de gemeente ervoor dat inbreuk op persoonsgegevensrechten, zoals op de bescherming van het privéleven, niet verder gaat dan wat noodzakelijk, passend en wettelijk toegestaan is.

8.5.5 toezichthouders (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Awb)

De gemeente wijst een of meer ambtenaren aan die de taak hebben erop toe te zien dat de wetten en de bijbehorende regels worden nageleefd.

Hoofdstuk 9. Adviesraad Sociaal Domein

Het beleid dat de gemeente maakt en uitvoert, is bedoeld voor de inwoners. Met de ervaringen van de inwoners kan de gemeente haar beleid als het nodig is aanpassen en verbeteren. In dit hoofdstuk is vastgelegd hoe inwoners hun invloed kunnen uitoefenen. Ook is geregeld dat er een Adviesraad Sociaal Domein is en is de taak van deze raad beschreven.

Kernwaarden

De gemeente gaat zorgvuldig om met de inwoner.

Gewicht

9.1 inspraak van inwoners (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Gemeentewet)

1. De gemeente kiest ervoor om inwoners inspraak te geven in de onderwerpen die in deze verordening worden geregeld. De regels van de inspraakverordening gemeente Bunschoten zijn daarop van toepassing, maar worden aangevuld met de regels in dit hoofdstuk. Inwoners kunnen inspraak hebben bij:
 - a. plannen voor beleid en regels;
 - b. de manier waarop de gemeente beleid en regels uitvoert;
 - c. de manier waarop medewerkers van de gemeente omgaan met inwoners (bejegening);
 - d. De manier waarop zorgaanbieders en leveranciers hun taken uitvoeren.
2. Inspraak houdt ook in het doen van voorstellen voor ander beleid, andere regels of een andere uitvoering;
3. De gemeente kan inwoners op de volgende manier inspraak geven:
 - a. via de adviesraad sociaal domein;
 - b. door inwoners te raadplegen, bijvoorbeeld met enquêtes en bijeenkomsten;
 - c. door in co-creatie samen met inwoners een plan te ontwerpen;
4. De gemeente bepaalt na overleg met de adviesraad sociaal domein welke vorm de inspraak heeft.

9.2 Adviesraad Sociaal Domein (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

1. Het doel van de gemeente om een Adviesraad Sociaal Domein in te stellen, is om inwoners inspraak te geven in het beleid, de regels en de uitvoering daarvan.
2. De Adviesraad Sociaal Domein bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven leden:

- a. Inwoners of professionals die zich sterk betrokken voelen bij één van onderstaande groepen;
 - b. Inwoners die een uitkering van de gemeente ontvangen of hebben ontvangen;
 - c. Inwoners met een beperking die ervaring hebben met Wmo-hulp van de gemeente;
 - d. Jongeren of hun ouders die ervaring hebben met gemeentelijke jeugdhulp; en
 - e. Een onafhankelijke voorzitter; en
 - f. Een onafhankelijke secretaris.
3. Maximaal twee leden zijn niet woonachtig in de gemeente Bunschoten. De voorzitter en secretaris worden hierin meegerekend.
 4. Professionals hebben zitting op persoonlijke titel en mogen geen zakelijke binding met de gemeente hebben, voor zover deze invloed heeft op de onafhankelijke positie van het lid.
 5. Bij vacatures werft de Adviesraad Sociaal Domein kandidaten in een openbare procedure.
 6. De leden van de Adviesraad Sociaal Domein worden benoemd door de gemeente, voor een periode van minimaal twee jaar en maximaal acht jaar;
 7. De Adviesraad Sociaal Domein vergadert elke jaar minimaal twee en maximaal acht keer.
 8. De vergaderingen zijn openbaar, tenzij een meerderheid van de leden van de Adviesraad Sociaal Domein gemotiveerd anders heeft bepaald of dat de gemeente hier gemotiveerd om heeft gevraagd.
 9. De gemeente heeft tenminste vier keer per jaar contact met de Adviesraad Sociaal Domein, waarvan tenminste twee keer per jaar met de portefeuillehouder.
 10. De gemeente evalueert elke jaar tenminste één keer met de Adviesraad Sociaal Domein hoe de samenwerking gaat. Dan wordt ook besproken of de inspraak goed functioneert. De Adviesraad Sociaal Domein stuurt na afloop van dit overleg een verslag aan het college.

9.3 taken en bevoegdheden Adviesraad Sociaal Domein (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

1. De Adviesraad Sociaal Domein adviseert de gemeente gevraagd over plannen om beleid, regels of de uitvoering daarvan bij te stellen in het sociaal domein. De Adviesraad Sociaal Domein brengt een advies uit binnen twee weken na ontvangst van de plannen. Hierbij maakt de Adviesraad gebruik van ervaringen, meningen en inzichten van inwoners.
2. De Adviesraad Sociaal Domein kan ongevraagd voorstellen doen aan de gemeente over verandering van beleid, regels of de uitvoering daarvan.
3. Als de gemeente het advies niet of niet volledig overneemt van de Adviesraad, dan worden ze daarover gemotiveerd geïnformeerd.
4. De Adviesraad kan geen klachten, bezwaarschriften of andere onderwerpen bespreken die over individuele personen gaan.
5. De Adviesraad kan zelf regels vaststellen over de manier waarop de Adviesraad zijn werk doet.
6. De Adviesraad ontvangt aan het begin van het kalenderjaar een jaarplanning van onderwerpen die naar de raad gaan.
7. De gemeente levert tijdig stukken aan de Adviesraad aan.

9.4 budget, vergoeding en voorzieningen (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

1. De gemeente geeft de Adviesraad op basis van de jaarlijkse subsidieaanvraag van de Adviesraad een budget voor:
 - a. reis- en onkosten;
 - b. deskundigheidsbevordering, waaronder deelname aan vergaderingen van landelijke cliëntenadviesraden;
 - c. documentatie en voorlichting van inwoners;
 - d. administratiekosten;
 - e. organiseren van één of meer thema-avonden voor inwoners.
2. De gemeente stelt elk jaar een budget vast voor andere vormen van inspraak.
3. De leden en de voorzitter van de Adviesraad ontvangen per bijgewoonde vergadering een onkostenvergoeding zoals is vastgelegd in het rechtspositiebesluit Raads- en commissieleden. De onafhankelijke secretaris ontvangt per bijgewoonde vergadering tweemaal de onkostenvergoeding zoals is vastgelegd in het rechtspositiebesluit Raads- en commissieleden.
4. De leden komen in aanmerking voor de onkostenvergoeding als ze de presentielijst hebben getekend. Deze presentielijst wordt naar de gemeente gestuurd.
5. De gemeente zorgt ervoor dat de Adviesraad gebruik kan maken van een vergaderruimte die nodig zijn om de taken goed uit te kunnen voeren.
6. De gemeente stelt een medewerker (ambtelijk secretaris) aan die als aanspreekpunt namens de gemeente fungeert.

Hoofdstuk 10. kwaliteit en aanbesteding

De diensten en producten die de gemeente levert, moeten van goede kwaliteit zijn. Diensten moeten aansluiten bij de behoefte van de inwoner. Producten moeten degelijk zijn en goed bruikbaar voor de inwoner. De gemeente moet zich bij de inkoop van diensten en producten aan bepaalde regels houden. Dit hoofdstuk gaat over de kwaliteit, de inkoop en de aanbesteding van diensten en producten.

Kernwaarden	Gewicht
Diensten en producten van de gemeente zijn kwalitatief goed en passend bij de behoefte van de inwoner	● ● ●
De gemeente handelt professioneel en neemt de inwoner serieus	● ● ●
De gemeente werkt efficiënt en doelgericht	● ● ●
De gemeente stemt de hulp af op de inwoner	● ● ○

10.1 kwaliteit (Jeugdwet - Wmo - Gemeentewet)

- Alle diensten en producten die de gemeente in het kader van deze verordening aanbiedt, moeten van goede kwaliteit zijn.
- De diensten en producten:
 - passen bij de behoefte van de inwoner;
 - zijn veilig, geschikt en bruikbaar voor de inwoner;
 - voldoen aan normen en eisen die door de beroepsgroep of in het vakgebied algemeen zijn aanvaard;
 - respecteren de rechten van de inwoner;
 - worden afgestemd op andere diensten of producten die aan de inwoner worden geleverd;
 - worden geleverd volgens een bepaalde opzet die op tijd aan de inwoner wordt meegedeeld.
- De gemeente stelt beleidsregels vast waarin de kwaliteitseisen worden uitgewerkt.

10.2 inkoop en aanbesteding (Jeugdwet - Wmo - Gemeentewet)

- De gemeente zorgt ervoor dat de kwaliteit van de diensten en producten in het kader van deze verordening een belangrijke rol speelt bij de inkoop en aanbesteding.
- Bij de inkoop en aanbesteding verwacht de gemeente van leveranciers dat zij:
 - diensten en producten leveren tegen de door hen berekende kostprijs, zonder dat de kwaliteit en de levering in gevaar komen; en
 - als zij personeel hebben, dat zij zich houden aan de regels van het arbeidsrecht.
- De leverancier moet aantonen dat bij de kostprijs rekening is gehouden met:
 - het soort dienst of product;
 - de omvang van het diensten- of productenpakket dat wordt geleverd;
 - de arbeidsvoorwaarden van het personeel volgens de cao die van toepassing is;
 - een redelijke toeslag voor overheadkosten;
 - personeelskosten die niet direct met de dienstverlening te maken hebben, zoals kosten voor bijscholing, ziekte en verlof van personeel;
 - kosten als gevolg van verplichtingen voor leveranciers, zoals rapportage- en administratieve verplichtingen;
 - het jaarlijks aanpassen van de kostprijs in verband met stijging van de kosten.

Hoofdstuk 11. van oud naar nieuw

In dit hoofdstuk zijn de laatste bepalingen opgenomen. Hier wordt geregeld welke verordeningen vervangen worden door deze verordening en wanneer deze verordening ingaat. Hier is ook opgenomen dat de gemeente bepalingen uit deze verordening kan uitwerken of verder invullen, dat met regelmaat

beoordeeld wordt of de verordening nog goed werkt, wat de officiële naam is van deze verordening en dat de gemeente van deze verordening kan afwijken als dit echt nodig is.

Kernwaarden	Gewicht
De gemeente handelt professioneel en neemt de inwoner serieus	● ● ●
De gemeente werkt efficiënt en doelgericht	● ● ●
De gemeente stemt de hulp af op de inwoner	● ● ○

11.1 uitvoeringsregels (Gemeentewet)

De gemeente kan uitvoeringsregels maken over de onderwerpen die in deze verordening zijn geregeld. Deze uitvoeringsregels kunnen de vorm hebben van beleidsregels of van een (nadere) regeling. Beleidsregels geven aan hoe de gemeente met bepaalde bevoegdheid omgaat.

Met een (nadere) regeling worden bepaalde regels van de verordening verder uitgewerkt. De mogelijkheid om deze uitvoeringsregels te maken wordt begrensd door de wet.

11.2 intrekken oude verordeningen (Gemeentewet)

De volgende verordeningen worden ingetrokken op de datum dat deze verordening ingaat:

- Verordening Sociaal Domein gemeente Bunschoten 2025 (plus toelichting).

11.3 Afwijken van de verordening (hardheidsclausule) (Gemeentewet)

De gemeente kan afwijken van een bepaling uit deze verordening als toepassing van die bepaling een onredelijke uitkomst heeft voor de inwoner of voor een ander die direct bij het besluit betrokken is. Een uitkomst is in ieder geval onredelijk als de doelen van de in 1.1. genoemde wetten of de doelen van de verordening door het toepassen van de regels juist niet worden gehaald.

11.4 overgangsrecht (Gemeentewet)

1. Een maandelijkse voorziening of uitkering die op grond van een ingetrokken verordening wordt verstrekt, blijft ook na 12 februari 2026 doorlopen. Deze voorziening of uitkering loopt door totdat de gemeente een nieuw besluit over die voorziening of uitkering heeft genomen.
2. Een aanvraag die de inwoner heeft ingediend vóór 12 februari 2026 en waarover de gemeente pas later een besluit neemt, handelt de gemeente af volgens deze verordening. Voor een aanvraag op grond van de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ die is ingediend vóór 12 februari 2026 geldt juist dat de gemeente deze afhandelt volgens de ingetrokken verordening. Maar als een besluit volgens deze nieuwe verordening gunstiger uitpakt voor de inwoner, past de gemeente deze verordening toe.
3. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van een van de bij 11.2 genoemde ingetrokken verordeningen, past de gemeente die ingetrokken verordening toe.

11.5 ingangsdatum en naam (Gemeentewet)

1. Deze verordening wordt genoemd: Verordening sociaal domein 2026 Gemeente Bunschoten.
2. Deze verordening treedt in werking op 12 februari 2026.

Hoofdstuk 12. begrippen

In deze verordening worden allerlei begrippen gebruikt. Deze begrippen hebben dezelfde betekenis als in de wetten waarop deze verordening is gebaseerd. Waarom deze begrippenlijst?

- Soms worden bepaalde begrippen in meerdere wetten gebruikt en hebben ze in die wetten een verschillende betekenis. Hier staat wat de betekenis van deze begrippen in deze verordening is.
- Voor een aantal begrippen geldt dat ze in deze verordening een ruimere betekenis hebben dan in de genoemde wetten, omdat zoveel mogelijk is aangesloten bij het normale, dagelijkse taalgebruik.
- Ook staan er voor de duidelijkheid ook enkele wettelijke begrippen in de lijst, die in deze verordening wel dezelfde betekenis hebben, maar hier in andere woorden zijn omschreven.

- Ten slotte worden in deze verordening ook begrippen gebruikt die niet zijn terug te vinden in de wetten. Ook die zijn hier omschreven.

andere voorziening:

een voorziening waarop de inwoner een beroep kan doen voor de hulp die hij nodig heeft, anders dan hulpopmaat. Het gaat om voorzieningen die buiten de regeling liggen van de aangevraagde voorziening of om voorzieningen die binnen het bereik van die regeling liggen, maar vrij toegankelijk zijn voor de inwoner. Dat kan een andere uitkering zijn, een algemeen gebruikelijke, algemene of collectieve voorziening, of voorzieningen als alimentatie en toeslagen.

In het kader van de Jeugdwet wordt met andere voorziening een voorziening bedoeld op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen.

arbeidsinschakeling:

aan het werk (kunnen) gaan.

arbeidsverplichting:

de verplichting om mee te werken aan de arbeidsinschakeling of het leveren van een tegenprestatie, als bedoeld in artikel 9 van de Participatiewet.

beperking:

De vermindering van mogelijkheden als gevolg van een lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke, psychische of psychosociale handicap, die het functioneren op sociaal of maatschappelijk gebied belemmert.

bijstandsnorm:

de maximale hoogte van de bijstandsuitkering bedoeld in artikel 5, onderdeel c van de Participatiewet. De hoogte hangt af van de woon en leefsituatie en de leeftijd van de inwoner.

bijstandsuitkering:

de algemene bijstand voor levensonderhoud, bedoeld in artikel 5, onderdeel b van de Participatiewet. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan wordt met bijstandsuitkering bedoeld: de algemene bijstand plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

budgetplan pgb:

Een plan van aanpak dat de inwoner opstelt over de hulp die hij nodig heeft en die hij wil inkopen. In het plan geeft de inwoner onder andere aan welke hulpverlener op welke manier en op welk momenten de noodzakelijke hulp gaat geven en hoe de kwaliteit en de continuïteit van die hulp gewaarborgd is.

collectief taxivervoer:

vervoer van deur tot deur, op afroep en met een deeltaxi (ook wel collectief vraagafhankelijk vervoer genoemd).

eigen kracht:

eigen kracht (Jeugdwet): De eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige en de ouder(s) zelf of met behulp van het sociale netwerk om te voorzien in of bij te dragen aan het oplossen van opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen.

eigen kracht (Wmo): het vermogen van de cliënt om zelf tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of participatie of tot een oplossing voor zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang te komen.

effect:

het resultaat of doel.

financiële buffer:

vermogen. Een goede financiële buffer is een vermogen op of boven de vermogensgrens bedoeld in artikel 34, lid 3 van de Participatiewet.

fraude:

het verstrekken van onjuiste en/of onvolledige gegevens, of het verzwijgen of niet (op tijd) verstrekken van gegevens. Het gaat om gegevens die nodig zijn om te bepalen of er recht op een uitkering of een voorziening is, en om de duur en hoogte van die uitkering of voorziening vast te stellen. Als gevolg hiervan wordt een uitkering of voorziening helemaal of gedeeltelijk ten onrechte verstrekt.

gebruikelijke hulp:

Gebruikelijke hulp is de normale hulp, dagelijkse hulp die partners, ouders, inwonende kinderen en/of huisgenoten elkaar geven.

gemeente:
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bunschoten.

gesprek:
gesprek waarin de inwoner zijn hulpvraag, zijn persoonlijke situatie en het effect dat hij wil bereiken bespreekt.

hulp:
ondersteuning bij de arbeidsinschakeling of inkomensondersteuning als bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo, jeugdhulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet, of schuldhulpverlening als bedoeld in artikel 1 van de Wgs.

hulp-op-maat:
een op de inwoner afgestemde voorziening:

- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Wmo: een maatwerkvoorziening.
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Participatiewet: een voorziening bij de arbeidsinschakeling of bijzondere bijstand.
- Als het gaat om schuldhulpverlening als bedoeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening: op de inwoner afgestemde hulp bij het aflossen van schulden.
- Als het gaat om een voorziening in het kader van de Jeugdwet: een voorziening die op een jongere of zijn ouders is afgestemd als bedoeld in artikel 2.3 van de Jeugdwet.

hulpvraag:
de behoefte aan ondersteuning die de inwoner bij de melding heeft.

inkomen:
het inkomen, bedoeld in artikel 32, lid 1 van de Participatiewet.

interne werkbegeleiding:
Door een collega geboden dagelijks werkbegeleiding, aan een inwoner behorende tot de doelgroep uit de Participatiewet, omdat de werknemer anders niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren. Waarbij sprake is van meer dan de gebruikelijke begeleiding van een werknemer op een werkplek.

inwoner:
de persoon die een direct belang heeft bij een besluit van de gemeente (artikel 1:2, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht). Als de inwoner een hulpvraag heeft die nog niet heeft geleid tot een verzoek om een besluit te nemen of tot feitelijk handelen door de gemeente, dan wordt met inwoner bedoeld: degene die als ingezetene in de basisregistratie personen van de gemeente is ingeschreven, of, als het gaat om hulp op grond van de Participatiewet, de IOAW of de IOAZ: degene die woonplaats heeft in de gemeente, volgens de regels van artikel 10, lid 1 en 11 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

IOAW:
Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers.

IOAZ:
Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.

jeugdhulp:
hulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

jobcoaching:
Door een erkende deskundige geboden methodische ondersteuning aan personen met een arbeidsbeperking en aan werkgevers, gericht op het vinden en behouden van werk.

jongere:
de minderjarige. Als het gaat om de Jeugdwet: de jeugdige, bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet.

jongerenwerk:
basisaanbod van sociaal-culturele voorzieningen voor jongeren, zoals kinderwerk, tiener en jongerenwerk, sportbuurtwerk en jongereninformatie. Het basisaanbod bevat ook activiteiten die stimulering van de ontwikkeling of het voorkomen van problemen bij jongeren tot doel heeft.

kindpakket:

een pakket van voorzieningen, meestal in natura, dat de gemeente voor gezinnen met een laag inkomen beschikbaar stelt. Het doel van het pakket is te voorkomen dat kinderen die opgroeien in armoede niet mee kunnen doen aan bijvoorbeeld sport, culturele activiteiten of activiteiten van school.

kostendelersnorm:

norm voor de hoogte van een uitkering volgens artikel 22a van de Participatiewet. Naarmate meer mensen in een huis wonen, ontvangt iedere afzonderlijke uitkeringsgerechtigde een lagere uitkering, omdat meer mensen de kosten kunnen delen.

levensonderhoud:

de dagelijkse bestaanskosten, zoals kosten voor voeding, kleding, huur, energie, water en (zorg)verzekeringen.

leverancier:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon die goederen of diensten levert tegen betaling.

MAP

Module Arbeidsmarkt en Participatie

medewerker:

de persoon die namens het college van burgemeester en wethouders optreedt.

overige voorzieningen:

Voorzieningen als bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder f, van de wet. Deze voorzieningen samen worden in deze verordening aangeduid met het begrip 'overige voorzieningen'.

peildatum:

Datum waarop een persoon individuele inkomenstoelag aanvraagt.

persoonlijke ondersteuning bij werk:

Persoonlijke ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de Participatiewet moet in samenhang met artikel 8a, tweede lid, onderdeel e en artikel 10da, van de Participatiewet worden begrepen als een door het college noodzakelijk geachte voorziening gericht op het verkrijgen, verrichten en behouden van arbeid. In de memorie van toelichting bij artikel 8a, tweede lid, onderdeel e, van de Participatiewet wordt eerst aangegeven dat de gemeenteraad een breed aanbod van beschikbare instrumenten moet opnemen in de verordening. Vervolgens wordt alleen nader ingegaan op de jobcoach. De begrippen persoonlijke ondersteuning en jobcoach zijn evenwel niet identiek. Het begrip persoonlijke ondersteuning is ruimer. Het kan bij persoonlijke ondersteuning zowel gaan om een gekwalificeerde expert (jobcoach) als om een getrainde persoon die binnen het bedrijf zorgdraagt voor de dagelijkse werkbegeleiding (ook wel een "Harrie" genoemd). Combinaties van beiden zijn ook mogelijk (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 9).

persoonlijke situatie:

alle omstandigheden, mogelijkheden en persoonskenmerken van de inwoner die van belang zijn, inclusief de behoefte van de inwoner en de godsdienstige en levensbeschouwelijke overtuiging.

persoonlijk plan:

een plan van aanpak dat de inwoner opstelt, waarin de knelpunten staan die de inwoner ervaart en de gewenste hulp wordt geïnventariseerd. Gaat het om jeugdhulp, dan wordt hieronder verstaan: een familiegroepsplan.

Zie artikel 2.3.2. Wmo 2015 voor meer details waaraan een persoonlijk plan moet voldoen Artikel 4.1.2. van de Jeugdwet:

".....biedt de jeugdhulpaanbieder of de gecertificeerde instelling als eerste de mogelijkheid om, binnen een redelijke termijn, een familiegroepsplan op te stellen. Het voorgaande is niet van toepassing op de gecertificeerde instelling die jeugdreclassering uitvoert of die de voogdij uitoefent in het geval dat de ouders ontheven of ontzet zijn uit het ouderlijk gezag."

pgb:

persoonsgebonden budget, een geldbedrag waarmee iemand zelf hulp(middelen) in kan kopen.

PIP

Persoonlijk plan inburgering en participatie

plan van aanpak :

een plan van aanpak dat de gemeente opstelt, waar in de knelpunten staan die de inwoner in het maatschappelijk leven ervaart, waarin de gewenste hulp wordt geïnventariseerd en de gemeente mogelijke oplossingen aandraagt.

praktijkroute:

het proces om de persoon, behorend tot de doelgroep, toegang tot het doelgroepenregister te laten verkrijgen op basis van een loonwaardevaststelling op de werkplek

professional:

iemand die beroepsmatig hulp verleent en voldoet aan de eisen die daaraan gesteld zijn.

pvt

Participatieverklaringstraject

referteperiode:

Periode van 36 maanden voorafgaand aan de peildatum.

respijtverblijf:

respijtzorg betreft een specifieke vorm van ondersteuning ter ontlasting van de mantelzorger, waarbij ondersteuning wordt versterkt aan de mantelzorger op grond van (dreigende) overbelasting. De belangrijkste afweging bij het toekennen van respijtzorg betreft het concrete resultaat dat bestaat uit het duurzaam uitstellen of voorkomen van de noodzaak om duurdere/zwaardere ondersteuning in te zetten.

samenwonen:

een gezamenlijke huishouding voeren als bedoeld in artikel 3 van de Participatiewet.

Sociaal netwerk:

Het sociaal netwerk bestaat uit mensen zoals, familie, vrienden, kennissen en bekenden. Mensen die belangrijk zijn voor de jeugdige of zijn ouders en meehelpen aan het welzijn en welbevinden van de jeugdige of zijn ouders.

uitkering:

de bijstandsuitkering, de IOAW- of de IOAZ-uitkering.

uitkeringsgerechtigde:

persoon die een uitkering heeft ingevolge de Participatiewet, de loaw: (Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers), de low (Wet inkomensvoorziening oudere werklozen) of de loaz (Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen).

uitkeringsnorm:

de voor de inwoner in zijn situatie maximale hoogte van een uitkering; dit is de bijstandsnorm uit de Participatiewet of de grondslag bedoeld in de IOAW of IOAZ. Gaat het om een jongere van 18 tot 21 jaar, dan wordt met uitkeringsnorm bedoeld: de bijstandsnorm plus de aanvullende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

vermogen:

totaal aan bezit in geld en goederen; het vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet.

voorziening:

hulp in de vorm van een dienst, activiteit, product, pgb, geldbedrag of een combinatie daarvan.

werkgever:

degene die op basis van een arbeidsovereenkomst de bevoegdheid heeft om de arbeid van een werknemer gedurende een overeengekomen periode aan te wenden in zijn organisatie.

werknemer:

degene die op basis van een arbeidsovereenkomst arbeid verricht bij de werkgever, daaronder begrepen een persoon als bedoeld in artikel 10d eerste of tweede lid van de Participatiewet met wie de werkgever een dienstvetrekking is aangegaan, dan wel dit van plan is.

wet:

de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet, de Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet.

Wmo 2015:
Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Wmo-hulp:
de maatschappelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo.

woning:
hoofdverblijf.

WTOS
Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.

WSF 2000
Wet Studiefinanciering.

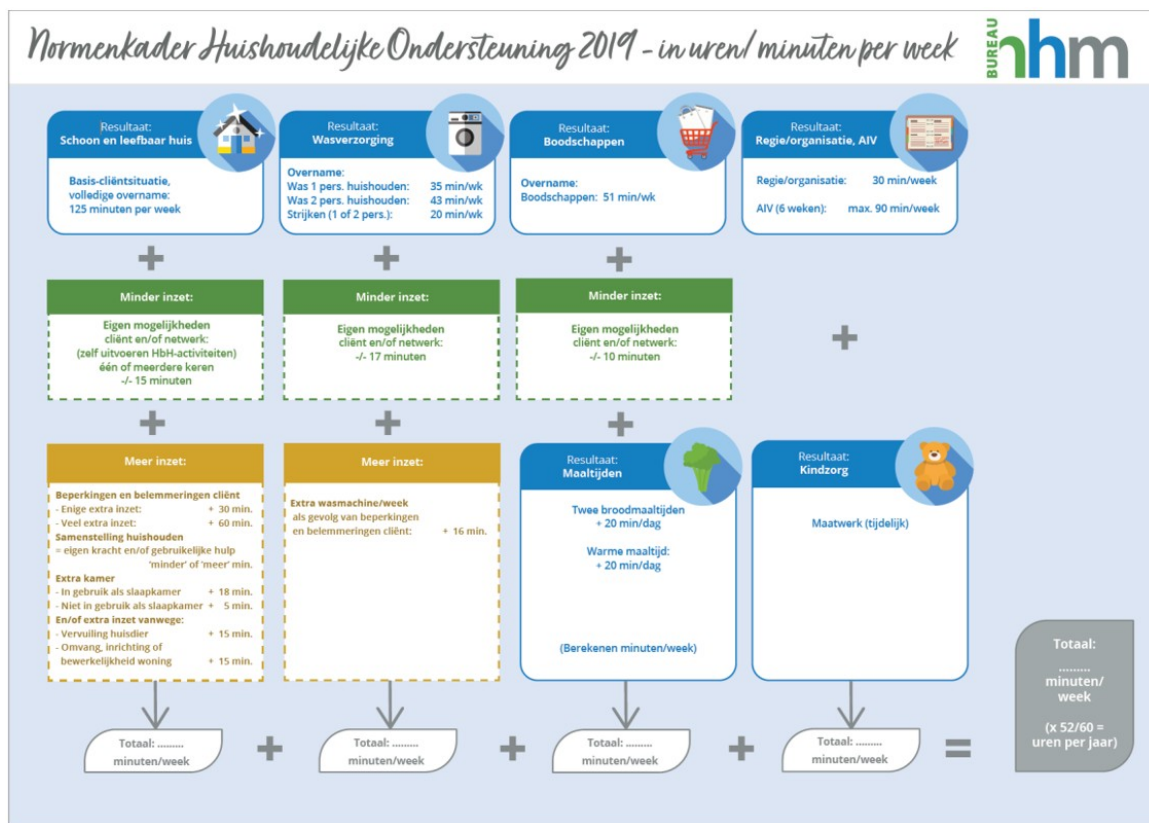
zorgarrangement:
om zo goed mogelijk maatwerk te kunnen bieden, wordt de indicatie voor beschermd wonen gesteld in de vorm van een zorgarrangement. Het zorgarrangement bestaat uit modules die specifiek betrekking hebben op de aard van de noodzakelijke begeleiding en het bijbehorend toezicht. In de beleidsregel Beschermd Wonen gemeente Bunschoten 2019 wordt een uitgebreide toelichting gegeven op de zorgarrangementen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Bunschoten van 12 februari 2026,

*Raadsgriffier
Drs. E. Hoogstraten*

*Voorzitter
J.L. Geurts*

Bijlage 1 HHM Normenkader huishoudelijke ondersteuning 2019, met aanvullende instructie 2022

Bijlage 2 Erkenningseisen Jobcoach 2023

- ❖ **erkenningseis 1: Op basis van voornemens, handelingen, antecedenten is er voor de gemeente geen aanleiding om aan de betrouwbaarheid van een aanbieder die een aanvraag tot erkenning als Jobcoachorganisatie doet, te twijfelen.**

A. is er sprake van een onherroepelijk vonnis of arrest of enig ander onherroepelijk rechterlijk oordeel dan wel een strafbeschikking van het Openbaar Ministerie jegens aanbieder volgens de op hem van toepassing zijnde wet- of regelgeving van een lidstaat van de Europese Unie gedaan, waarbij een delict is vastgesteld dat in strijd is met zijn beroepsgedragregels of waarbij enige veroordeling is uitgesproken die relevant is voor de uitvoering van Jobcoaching;

B. heeft aanbieder zich op enig moment op enigerlei wijze schuldig gemaakt aan valse verklaringen bij het verstrekken van inlichtingen die in verband met het doen van een aanvraag tot erkenning als Jobcoachorganisatie kunnen worden verlangd of heeft aanbieder de betreffende inlichtingen niet verstrekt c.q. geweigerd deze te verstrekken
- ❖ **erkenningseis 2: Aanbieder staat als rechtspersoon ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.**

C. Een aanbieder dient ter bevestiging van zijn identiteit aan te tonen ingeschreven te zijn als rechtspersoon bij de Kamer van Koophandel.
- ❖ **erkenningseis 3: Aanbieder voldoet aan een passende aansprakelijkheidsverzekering.**

D. Aanbieder beschikt over een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering waarbij aanbieder verzekerd is voor de aansprakelijkheid voor zaak- en personenschade door een verkeerde (be)handeling, een nalatigheid of een bedrijfsfout
- ❖ **erkenningseis 4: Aanbieder borgt de kwaliteit van de Jobcoaching.**

E. Vakbekwaamheid personeel Aanbieder beschikt over vakbekwaam personeel dat de Jobcoaching uitvoert. Aanbieder maakt daarbij gebruik van personeel met welke een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht is gesloten of van zelfstandige personen waarmee een overeenkomst tot opdracht is gesloten. Jobcoach is (nog) geen erkend beroep en voor het vak van Jobcoach bestaat (nog) geen reguliere vakopleiding.

F. Eisen aan de vakbekwaamheid van het personeel: – de Jobcoach heeft een hbo-opleiding of hbo werk- en denkniveau; – de Jobcoach heeft een opleidingsmodule voor Jobcoach gevolgd of is in de praktijk binnen de organisatie opgeleid tot Jobcoach (in company training). Dit volgt uit de richtlijn vanuit de Beroepsvereniging Jobcoaches Nederland.
- ❖ **erkenningseis 5: Aanbieder neemt de normen met betrekking tot privacy in acht.**

G. De gemeenteambtenaar die jobcoaching doet krijgt – om de Jobcoaching te kunnen uitvoeren – toegang tot vertrouwelijke informatie over zowel de klant als de werkgever. De ambtenaar heeft bij de uitvoering van de Jobcoaching een geheimhoudingsplicht, die zijn grondslag vindt in artikel 65 van de Wet Suwi. Daarnaast is op de verwerking van de persoonsgegevens door gemeenteambtenaren in hun hoedanigheid van werknemers voor een bestuursorgaan dat verwerkingsverantwoordelijke is, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. De gemeenteambtenaar dient de geheimhoudingsplicht van artikel 65 Participatiewet, de bepalingen uit de AVG, alsmede de andere relevante wetgeving in het kader van de privacybescherming, strikt na te leven.

H. De aanbieder krijgt – om de Jobcoaching te kunnen uitvoeren – toegang tot vertrouwelijke informatie over zowel de klant als de werkgever. Aanbieder heeft daarom bij de uitvoering van de Jobcoaching een geheimhoudingsplicht, die zijn grondslag vindt in artikel 74 van de Wet Suwi. Daarnaast is op de verwerking van de persoonsgegevens door aanbieder in zijn hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Aanbieder dient de geheimhoudingsplicht van artikel 74 van de wet Suwi, de bepalingen uit de AVG, alsmede de andere relevante wetgeving in het kader van de privacybescherming, strikt na te leven.

Bijlage 3 Afwegingskader beoordelen eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jongere of zijn ouders en/of eigen kracht of gebruikelijke hulp

Uitgangspunten Jeugdwet

1. Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond en veilig opgroeien van hun kinderen. Dit is geregeld in de artikelen 8.2 en 245 van boek 1 van het BW.
2. Ouders houden de regie over de opvoeding van hun kinderen (tenzij dit een onverantwoord risico voor het kind oplevert). In de memorie van toelichting op de Jeugdwet staat dat wordt uitgegaan van de mogelijkheden en behoeften van de individuele jeugdigen en hun ouders, en dat hulp en ondersteuning aanvullend zijn aan wat ouders en jeugdigen zelf kunnen.
3. Ook staat er dat ouders en jeugdigen moeten leren (weer) op de eigen vaardigheden te vertrouwen zodat zij zelfstandig verder kunnen.
4. Het versterken van de eigen kracht kan ook met inzet van vrijwilligers en buurtgenoten worden gestimuleerd.
5. Dit afwegingskader heeft tot doel te bepalen wat de mogelijkheden van de individuele jeugdigen en hun ouders zijn en welke oplossingen ze in kunnen zetten vanuit hun eigen probleemoplossend vermogen. Het afwegingskader wordt ingezet bij stap 4 bij het beoordelen van een aanvraag (artikel 2.3.4.).

Uitgangspunten Wmo

De gemeente gaat na de vaststelling van de hulpvraag en beantwoording van de vraag welke problemen ondervonden worden bij zelfredzaamheid en participatie, na wat de eigen mogelijkheden van de aanvrager zijn en dat begint met de eigen kracht (artikel 2.3.2, lid 4 sub b). Als besloten wordt een maatwerkvoorziening toe te kennen, hoeft dat alleen maar voor zoverre gebruikelijke hulp daarin niet kan voorzien (art. 2.3.5, lid 3).

Afwegingskader

Om te bepalen of de jongere of zijn ouders in staat zijn om gebruik te maken van de eigen mogelijkheden (Jeugdwet), wordt het volgende in kaart gebracht:

1. Betreft het een normale opvoeduitdaging, zoals beschreven door het NJi?
2. Beschikt één van beide ouders over de vaardigheden die nodig zijn om de hulp te bieden?
3. Is één van beide ouders eventueel in staat om deze vaardigheden aan te leren?
4. Kan de hulp ook echt geboden worden? Hierbij wordt rekening gehouden met:
 - a. de duur van de hulpvraag;
 - b. de gezins- en woonsituatie van de jongere en zijn ouder(s);
 - c. de belastbaarheid van ouder(s). Als ouders en/of hulpverleners twijfelen, kan een objectief instrument ingezet worden om dit te beoordelen, zoals de opvoedingsbelastbaarheidsvragenlijst;
 - d. de beschikbaarheid van ouder(s) en de intensiteit van de hulpvraag.

Door vraag 1 tot en met 3 in kaart brengen, krijgt de hulpverlener het antwoord op de vraag of één van beide ouders in staat is om de hulp te bieden. Vraag 4 brengt in kaart of het realistisch is om dit te vragen. Daarbij wordt de volgende afweging gemaakt:

Punt a: Duurt de hulpvraag langer dan 6 maanden, uitgezonderd behandeling, dan wordt met ouders overlegd of zij voor deze duur in staat zijn om de hulp te bieden. Duurt de hulpvraag korter dan 6 maanden, dan gaat de gemeente ervan uit dat ouders de hulp zelf bieden.

Punt b: Als ouders wel in staat zijn om de hulp te bieden, maar dit niet kan doordat de gezins-woonsituatie van de ouders dit niet toelaten, kan de hulp niet daadwerkelijk geboden worden en kan er voor dit deel van de hulpvraag dus geen beroep gedaan worden op de eigen mogelijkheden van ouders.

Punt c: Als ouders wel in staat zijn om de hulp te bieden, maar er sprake is van overbelasting en ouders oorzaken van overbelasting zoveel mogelijk weggenomen hebben, kan voor dit deel van de hulpvraag geen beroep gedaan worden op de eigen mogelijkheden van ouders.

Punt d: Als ouders wel in staat zijn om de hulp te bieden, maar niet beschikbaar zijn voor de ondersteuning, dan verwacht de gemeente dat ouders het belang van hun kind voor het belang van een (werk)carrière stellen en bijvoorbeeld hun werktijden aanpassen, zorgverlof en andere soorten verlof inzetten, gebruik te maken van de Wet kinderopvang zowel voor de jeugdige met een hulpvraag als voor andere kinderen. Is dit allemaal ingezet en blijft de beschikbaarheid van ouders onvoldoende, dan kan er voor dit deel van de hulpvraag geen beroep gedaan worden op de eigen mogelijkheden van ouders.

Om te bepalen of de jongeren of zijn ouders in staat zijn om gebruik te maken van hun eigen probleemoplossend vermogen (Jeugdwet) of een volwassene van eigen kracht (Wmo) wordt het volgende in kaart gebracht:

5. Is het sociaal netwerk in kaart gebracht?
6. Beschikt iemand in het sociale netwerk over de vaardigheden die nodig zijn om de hulp te bieden?

7. Kan de hulp ook echt geboden worden? Hierbij wordt rekening gehouden met:
 - a. de duur van de hulpvraag;
 - b. de intensiteit van de hulpvraag;
 - c. de bereidheid van het netwerk om de hulp te bieden;
 - d. de belastbaarheid van het netwerk;
 - e. de beschikbaarheid van het netwerk.
8. Kan de hulp door een vrijwilliger geboden worden? Hierbij wordt rekening gehouden met:
 - a. de duur van de hulpvraag;
 - b. de intensiteit van de hulpvraag;
 - c. de daadwerkelijke beschikbaarheid van een vrijwilliger.
9. Kan de hulp geboden worden door middel van een algemene voorziening. Hierbij wordt rekening gehouden met:
 - a. de duur van de hulpvraag;
 - b. de intensiteit van de hulpvraag;
 - c. de daadwerkelijke beschikbaarheid van de algemene voorziening.
10. Kan voor de benodigde hulp een aanvullende zorgverzekering afgesloten worden? Hierbij wordt rekening gehouden met:
 - a. Kan de hulpvraag uitgesteld worden tot ouders daadwerkelijk de mogelijkheid hebben om een aanvullende zorgverzekering af te sluiten?
 - b. Kan de inwoner een aanvullende zorgverzekering betalen?

Gebruikelijke hulp

Gebruikelijke hulp (Wmo) is de hulp die over het algemeen mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten.

Om af te wegen of er sprake is van gebruikelijke hulp, wordt het volgende in kaart gebracht:

1. Woont er nog iemand anders in hetzelfde huis?
2. Hoe oud is deze persoon?

Gaat het om huishoudelijke taken, dan verwacht de gemeente het volgende:

- Een volwassen huisgenoot van 23 jaar en ouder kan, mits gezond, het huishouden helemaal overnemen.
- Een volwassen huisgenoot tot 23 jaar kan de huishoudelijke taken voor 1 persoon overnemen: De huishoudelijke taken voor een éénpersoonshuishouden zijn: schoonhouden van sanitaire ruimte, schoonhouden van keuken en één slaapkamer, de was doen, boodschappen doen, maaltijd verzorgen, afwassen en opruimen.
- Een jeugdige tot 5 jaar hoeft niet mee te helpen met het huishouden.
- Een jeugdige van 5 tot 12 jaar helpt, als hij dat kan, mee met lichte huishoudelijke taken zoals opruimen, tafeldekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen en kleding in de wasmand gooien.
- Een jeugdige van 13 tot 18 jaar kan naast deze taken ook hun eigen kamer opruimen, stofzuigen en zijn eigen bed verschonen.

Gaat het om andere hulp? Dan wordt het volgende in kaart gebracht:

1. Wat is de relatie tussen de huisgenoten?
2. Beschikt de huisgenoot over de vaardigheden die nodig zijn om de hulp te bieden?
3. Kan de hulp ook echt geboden worden? Hierbij wordt rekening gehouden met:
 - a. de duur van de hulpvraag;
 - b. de intensiteit van de hulpvraag;
 - c. de belastbaarheid van de huisgenoot;
 - d. de beschikbaarheid van de huisgenoot.

Daarbij verwacht de gemeente dat:

- een levenspartner de volledige administratie overneemt;
- een levenspartner ondersteunt bij het plannen en organiseren van de week.

Overzicht van ontwikkelingstaken, opvoedingsopgaven en 'normale' uitdagingen.

Onderstaand overzicht, uit 'Opgroeien en opvoeden' van het NJi, is niet uitputtend maar geeft voorbeelden van ontwikkelingstaken en opvoedingsopgaven die kenmerkend zijn voor de verschillende leeftijdsgroepen. Vaak begint de ontwikkeling al in een eerdere fase, maar staat het in het schema in de fase waarin dit het meeste speelt.

Leef-tijd	Belangrijk-ste milieus	Ontwikkelingstaken	Opvoedingsopgaven	Normale uitdagingen
0 – 2 jaar	• Gezin • Opvang	• Veilige hechting; • Lichaamsbeheersing; • Exploratie & spelen; • Autonomie en individua-tie.	• Soepele verzorging; • Sensitief en responsief reageren op gedrag van het kind; • Letterlijk beschikbaar zijn; • Structuur bieden; • Ruimte geven voor explo-ratie; • Spelen en praten; • Ontwikkeling stimuleren.	• Voedingsproblemen; • Slaapproblemen; • Scheidingsangst; • Angst voor vreemden, donker, geluiden en on-bekende situaties; • Incidenteel huilen.
2 – 4 jaar	• Gezin • Buurt • Opvang • Media	• Representatieve vaardig-heid; • Taalvaardigheid en denk-ontwikkeling; • Zelfsturing (enige mate kunnen beheersen van emoties en gedrag); • Constructieve omgang met leeftijdgenootjes; • Socialisatie; • Zelfredzaamheid; • Sekserol-identificatie	• Sensitiviteit voor cognitief niveau (praten, informatie en uitleg geven, ontwikke-ling stimuleren); • Respect voor autonomie én grenzen stellen; • Bevorderen zelfsturing (impulscontrole).	• Angst voor vreemden, donker, geluiden en on-bekende situaties; • Koppigheid; • Driftbuien; • Agressie; • Ongehoorzaamheid; • Druk gedrag; • Niet zindelijk zijn; • Zeuren/driftbuien om beeldscherm-gebruik.
4 – 6 jaar	• Gezin • Basis-school • Opvang • Verenigin-gen • Mediaom-geving	• Schoolse vaardigheden; • Taal- en denkontwikke-ling; • Executieve vaardigheden (zelfsturing); • Gezinsnormen eigen ma-ken, houden aan regels; • Vriendschappen sluiten; • Ontwikkeling gewetens-ontwikkeling / schaamte-gevoelens; • Digitale vaardigheden (apparaten gebruik beheer-sen/ besturen).	• Aanmoedigen sociaal ge-drag; • Gelegenheid geven voor omgang met leeftijdsge-nootjes; • Respectvol omgaan met verschillen in etniciteit en gender; • Mediaopvoeding; • Regels en grenzen uitleg-gen en stellen (bv. Gedrag, mediagebruik, televisie); • Loslaten en vertrouwen geven.	• Niet gegronde angsten; • Ruzies met leeftijdgeno-ten; • Zindelijkheid; • Schoolweigering; • Gebrek zelfsturing.
6 – 12 jaar	• Gezin • Opvang • School • Verenigin-gen • Peergroep • Mediaom-geving	• Vergroten zelfstandigheid; • Gebruik infrastructuur (geld, vervoer, vrijetijds-voorzieningen sociale me-dia); • Schoolse vaardigheden; • Internet en sociale media vaardigheden; • Acceptatie door leeftijdge-noten; • Sociaal gedrag: Samen-werken, conflicten oplos-sen.	• Bevorderen zelfsturing (taakgerichtheid); • Bewust leren omgaan met media (tijd, inhouden, con-tacten); • Gelegenheid geven voor omgang met leeftijdgenoot-jes; • Respectvol omgaan met verschillen in etniciteit en gender; • Ondersteunen bij onderwijs; waardering voor schoolprestaties.	• Ruzies, pesten; • Concentratie proble-men; • Laag prestatieniveau; • Niet naar school willen; • Incidenteel stelen of vandalisme; • Overmatig gamen/ tele-visie/ Netflix; • Cyberpesten.
12 – 16 jaar	• Gezin • School • Verenigin-gen • Peergroep • Mediaom-geving • Werkring	• Emotionele en praktische zelfstandigheid; • Ontwikkeling waardensys-teem; • Afstand nemen van ou-ders - peergroep wordt re-ferentiekader; • Sociale contacten en vriendschap-pen leggen en onderhou-den; • Seksualiteit;	• Ruimte bieden om te expe-rimenteren en zich seksueel te kunnen ontwikkelen; • Toezicht houden; • Emotionele beschikbaar-heid; • Tolerantie voor experimen-ten; • leeftijdsadequaate struc-tuur bieden en grenzen stellen;	• Onzekerheid over bij-voorbeeld uiterlijk; • Onderschatting of soms overschatting van zich-zelf; • Wisselend humeur; • Incidenteel spijbelen; • Incidenteel gebruik van alcohol en drugs; • Twijfels over identiteit of toekomst;

		• Omgang met sociale media en gevaren onderkennen; • Onderwijs en beroepsvoorbereiding.	• Voorbeeldfunctie vervullen m.b.t. leefstijl en gedrag.	• Problemen met autoriteiten; • Overmatig gamen/media-gebruik, cyberpesten, sexting (dader en slachtoffer).
16 – 23 jaar	• Gezin • School • Verenigingen • Peergroep • Internet-groep • Werkring	• Overgang van jeugd naar volwassenheid; • Loskomen van ouderlijk gezag; • Ontwikkeling eigen waarden en normen; • Onafhankelijkheid; • Duurzame relaties aangaan.	• Meer symmetrische relatie aan gaan met de jongere; • Emotionele, financiële en praktische steun; • Eigen keuzes en beslissingen laten maken; • Accepteren seksuele keuzes.	• Stemnings-wisselingen; • Incidenteel gebruik van alcohol en drugs; • Twijfels over identiteit of toekomst; • Problemen met autoriteiten.

BRONVERMELDING

Voor deze verordening is de modelverordening Sociaal Domein 2.0. van Stimulansz te Utrecht gebruikt. Als gemeente mogen wij deze modelverordening gratis gebruiken. Auteurs van de modelverordening zijn mr. Henk van Deutekom, mr. Henk Kooistra, mr. Evelien Meester en drs. Annemieke Wildenburg, www.stimulansz.nl, info@stimulansz.nl

Toelichting verordening sociaal domein

ALGEMENE TOELICHTING

Beleidskader Sociaal Domein

De aanleiding voor deze verordening, is het beleidskader Sociaal Domein 2019 – 2022, die de raad op 1 november 2018 heeft vastgesteld. Daarmee zijn we de lijn ingezet om te streven naar meer integraliteit, zowel in beleidsontwikkeling als in beleidsuitvoering. Dit om verkokering tegen te gaan en de inwoners vanuit een totaal plaatje van dienst te kunnen zijn. Bij de gemeente Bunschoten betreft het de kanteling naar meer dienstverlenend werken vanuit zelfsturende teams. Maar ook vanuit de principes om inwoners zoveel mogelijk zelf verantwoordelijk te laten zijn, in plaats van de verantwoordelijkheid bij de overheid te leggen. Daarnaast worden de ontwikkelingen van een verzorgingsstaat naar een participatieve samenleving - zowel lokaal als landelijk - meer en meer vormgegeven. Dit is een verandering ten opzichte van uitvoeren vóór de decentralisaties, waarin vooral gekeken werd waar de mensen recht op hebben.

Het daaropvolgende Integraal beleidskader Sociaal Domein 2024-2027 is vastgesteld door de gemeenteraad in december 2023. Integraliteit is in dit beleidskader ook weer een belangrijk thema.

Omgekeerd denken

In deze verandering hoort ook het omgekeerd denken en “de omgekeerde toets”, waarbij we het gesprek aangaan met de inwoner over het doel van de vraag, in plaats van bespreken van een aanvraagformulier. Met de omgekeerde toets kiest de gemeente uit een palet van wettelijke mogelijkheden, dwars door alle domeinen heen, en met maar één doel voor ogen: de inwoner zo goed mogelijk helpen. We denken mee met de inwoner over het effect dat hij wil bereiken en kijken of deze hulp-op-maat past binnen de doelstelling van de wetten van het sociaal domein. Vervolgens bekijken we welke voorzieningen we hebben om dit doel met en voor de inwoner te realiseren.

Opdrachten gemeenteraad

In deze verordening worden verschillende opdrachten aan de gemeenteraad vanuit de wetten vervuld. Hieronder zijn de opdrachten vanuit de verschillende wetten opgesomd.

Jeugdwet, Wmo en Participatiewet

De gemeenteraad stelt bij verordening regels over de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de wet, waarbij in ieder geval wordt geregeld de wijze waarop zij:

- in de gelegenheid worden gesteld voorstellen voor het beleid te doen;
- vroegtijdig in staat worden gesteld gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen;
- worden voorzien van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen;
- deel kunnen nemen aan periodiek overleg;
- onderwerpen voor de agenda van dit overleg kunnen aanmelden;

- f. Worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie.

Participatiewet

De gemeenteraad stelt bij verordening regels met betrekking tot

- a. het verlagen van de bijstand, bedoeld in artikel 18, tweede lid en de periode van de verlaging van de bijstand, bedoeld in artikel 18, vijfde en zesde lid;
- b. het verlenen van een individuele inkomenstoeslag als bedoeld in artikel 36, waarbij de regels in ieder geval betrekking hebben op de hoogte van de individuele inkomenstoeslag en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen;
- c. het verlenen van een individuele studietoelage als bedoeld in artikel 36b, waarbij de regels in ieder geval betrekking hebben op de hoogte en de frequentie van de betaling van de individuele studietoelage;
- d. het verlagen van de bijstand, bedoeld in artikel 9a, twaalfde lid;
- e. het ondersteunen bij arbeidsinschakeling en het aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, en artikel 10, eerste lid, waarbij de regels in ieder geval beschrijven onder welke voorwaarden welke personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, en werkgevers van deze personen in aanmerking komen voor in de verordening te omschrijven voorzieningen en hoe deze rekening houdend met omstandigheden, zoals de zorgtaken, en het feit, dat die persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort of gebruik maakt van de voorziening beschut werk, bedoeld in artikel 10b, of een andere structurele functionele beperking heeft, evenwichtig over deze personen worden verdeeld;
- f. het opdragen van een tegenprestatie als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c;
- g. de scholing of opleiding, bedoeld in artikel 10a, vijfde lid, waarbij in ieder geval wordt beschreven welke regels gelden voor het aanbod van scholing of opleiding;
- h. de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, waarbij in ieder geval wordt beschreven welke regels gelden voor de premie indien onbeloonde additionele werkzaamheden worden verricht als bedoeld in artikel 10a waarbij die regels voor de premie in ieder geval betrekking hebben op de hoogte van de premie in relatie tot de armoedeval;
- i. het verrichten van werkzaamheden in een beschutte omgeving, bedoeld in artikel 10b;
- j. de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van bijstand alsmede van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet;
- k. De gemeenteraad stelt periodiek een plan vast omtrent de wijze waarop de gemeente uitvoering zal geven aan het op 13 december 2006 te New York tot stand gekomen Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (Trb. 2007, 169).

Wmo

De gemeenteraad stelt bij verordening regels met betrekking tot het volgende

- a. op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt;
- b. op welke wijze de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- c. welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, inclusief eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten;
- d. ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten vereist is;
- e. op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening wordt berekend; en
- f. op welke wijze de gemeente zorg draagt voor een jaarlijkse blik van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente; voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget, en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet;
- g. ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening, waar de gemeente ten aanzien daarvan de uitvoering van de Wmo 2015 door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Inleiding toelichting

In deze verordening komen de onderwerpen aan de orde uit de Jeugdwet, Wet maatschappelijk ondersteuning 2015, Participatiewet, IOAW, IOAZ en de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening.

1.1 waarom deze regels?

Regels zijn er niet alleen omdat het vanuit een wet moet, maar ook om inwoners te informeren over wat wij als gemeente doen en wat wij van inwoners verwachten die een beroep op de gemeente doen.

1.2 uitgangspunten

Dit artikel spreekt voor zich.

1.3 kernwaarden

Dit artikel spreekt voor zich.

1.4 artikel en wet

Dit artikel spreekt voor zich.

Hoofdstuk 2. de hulpvraag

2.1 Stap 1: melding bij de gemeente

2.1.1 indienen hulpvraag (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs)

Het eerste lid bevat regels voor de verplichte meldingsprocedure. De melding is vormvrij en kan schriftelijk, elektronisch, mondeling of telefonisch bij de gemeente worden gedaan. In artikel 2:15 van de Awb is bepaald dat een aanvraag elektronisch (onder meer per email) kan worden gedaan indien het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg geopend is. Het kader hiervoor heeft de gemeente vastgesteld in het Besluit Elektronisch berichtenverkeer Bunschoten 2013. De melding kan 'door of namens de cliënt' worden gedaan. Dit kan ruim worden opgevat. Naast de inwoner kan bijvoorbeeld diens vertegenwoordiger, mantelzorger, partner, familielid, buurman of andere betrokkene de melding doen.

2.1.2 procedure melding (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs)

Zoals hier vermeld is cliëntondersteuning op grond van de wet voor de inwoner kosteloos. Gemeenten hebben hiermee de opdracht in ieder geval een algemene voorziening voor cliëntondersteuning te realiseren, waar inwoners informatie en advies over vraagstukken van maatschappelijke ondersteuning en hulp bij het verkrijgen daarvan kunnen krijgen. Ook uitgebreide vraagverheldering alsmede kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij het maken van keuzes op diverse levensterreinen maken daarvan deel uit.

Ook is bij wet bepaald dat de gemeente de betrokkene na de melding van de hulpvraag inlicht over de mogelijkheid van gratis cliëntondersteuning.

De eigen verantwoordelijkheid en kracht van de inwoner om een oplossing te vinden voor het probleem dat wordt voorgelegd, wordt bevestigd door de mogelijkheid voor de inwoner een persoonlijk plan in te dienen.

Het persoonlijk plan is een belangrijk document in de fase van vraagverheldering en onderzoek, omdat daarin de inwoner zelf een beeld geeft van de relevante feiten en omstandigheden, van te ondernemen acties en van resultaten die bijdragen aan zijn participatie in de samenleving. Door het opstellen van een persoonlijk plan geeft de inwoner blijk van eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid. Het persoonlijk plan biedt de inwoner de mogelijkheid zelf optimaal vorm te geven aan het pakket van maatregelen en voorzieningen om het probleem op te lossen. Het geeft een goede uitgangspositie voor het inzetten van de juiste en passende acties. Met het indienen van een persoonlijk plan is overigens niet gezegd dat de gemeente gehouden is, voor zover een aanvraag wordt ingediend, (volledig) tegemoet te komen aan de wensen zoals die in dat plan zijn beschreven.

Het persoonlijk plan is nadrukkelijk aan de orde bij een aanvraag van een pgb en geeft inzicht in de keuze van een pgb boven verstrekking van hulp in natura. Op basis van de specificaties van het plan moet de hoogte van het budget op een zorgvuldige wijze kunnen worden vastgesteld.

2.1.3 gegevens (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs)

De Wmo 2015 gaat uit van een "aantoonplicht" voor de aanvrager. Ook artikel 8.1.2 van de Jeugdwet wordt dit beschreven. In artikel 17 van de Participatiewet, artikel 6 van de Wgs en artikelen 13 van de IOAW en IOAZ wordt deze aantoonplicht "inlichtingenplicht" genoemd. Beide termen betekenen dat het aan de inwoner is om alle relevante feiten en omstandigheden naar voren te brengen. Vervolgens is het aan de medewerker(s) van de gemeente om de juistheid van deze feiten te verifiëren. Daarbij is in de Participatiewet, IOAW en IOAZ vastgelegd welke bronnen de gemeente mag raadplegen voor verificatie.

Het spreekt vanzelf dat de inwoner door de medewerker(s) ondersteund wordt in het volledig en duidelijk presenteren van de relevante feiten en omstandigheden.

2.2 Stap 2: gesprek na de melding

2.2.1 uitnodiging voor gesprek (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs)

Het gesprek is hoofdregel en hoeft uiteraard niet plaats te vinden als dit niet nodig is. Het kan bijvoorbeeld om een inwoner gaan die al bekend is bij de gemeente en een eenvoudige 'vervolgvraag' heeft.

2.2.2 doel en procedure gesprek (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs)

Artikel spreekt voor zich.

2.2.3 inhoud gesprek (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs)

Voor een zorgvuldig onderzoek zal veelal sprake zijn van enige vorm van persoonlijk contact met de inwoner of een vertegenwoordiger van de inwoner, aangezien daardoor een adequaat totaalbeeld van de inwoner en zijn situatie verkregen kan worden. Daarom moet het onderzoek plaatsvinden in samenspraak met betrokkene. De vorm van het onderzoek is vrij.

Verder is belangrijk dat het gesprek met de inwoner wordt gevoerd door deskundigen (namens de gemeente). Het gesprek vindt zo mogelijk bij de inwoner thuis plaats. Indien het over hulp op maat voor een geschikte woning gaat, is dat zeker essentieel om de thuissituatie goed te kunnen beoordelen en doeltreffende oplossingen te vinden.

2.2.4 verslag (Jeugdwet – Wmo - Wgs)

Dit artikel borgt dat altijd verslag wordt opgemaakt. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 32-33) staat dat de gemeente aan de inwoner een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om hem in staat te stellen een aanvraag te doen voor hulp op maat. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de inwoner. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de inwoner van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van hulp op maat noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de inwoner overeengekomen plan (arrangement) voor het bevorderen van zijn zelfredzaamheid en participatie waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat de gemeente en de inwoner dit plan ondertekenen. Indien een persoonlijk plan is overhandigd, wordt dit plan ook opgenomen of toegevoegd aan het verslag.

Soms kan een verslag al direct worden meegegeven, maar vaak zal dit toch nog moeten worden uitgewerkt en gaat daar een paar dagen overheen. Het kan overigens ook zijn dat na een gesprek de inwoner nog nadere informatie moet aanleveren of dat de inwoner onderzoekt wat er in zijn omgeving mogelijk is, bijvoorbeeld of hij met iemand kan meerijden om boodschappen te doen, of dat hij nog een aanvullende opmerking heeft. Ook dan is snelle levering van het verslag niet mogelijk.

Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in lid 5 van 2.2.4. de mogelijkheid opgenomen om een door de inwoner ondertekend verslag als aanvraag aan te merken.

2.3 Stap 3: aanvraag

2.3.1 aanvraag (Jeugdwet – Wmo – PW – IOAW – IOAZ – Wgs - Awb)

In de Awb, de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ worden regels gegeven omtrent de aanvraag. De verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier de gemeente), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

Voor de Wmo en Jeugdwet geldt dat een aanvraag ook een ondertekend plan van aanpak kan zijn overeenkomstig met artikel 2.2.4. lid 5.

2.3.2 aanvraag voor hulp-op-maat (Jeugdwet – Wmo – PW – Wgs)

Voor de Wmo en de Jeugdwet kan naast de inwoner ook een daartoe door hem gemachtigd persoon of een vertegenwoordiger een aanvraag kan indienen. Dit is minder ruim dan de kring van personen rond de inwoner die een melding kan doen. Aangezien het hier gaat om de formele aanvraag om een beschikking in de zin van de Awb, is hier de formele eis van machtiging of vertegenwoordiging gesteld.

In dit artikel worden een aantal begrippen genoemd:

gebruikelijke hulp:

de hulp die over het algemeen mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten.

andere voorziening:

een voorziening waarop de inwoner een beroep kan doen voor de hulp die hij nodig heeft, anders dan hulpopmaat. Het gaat om voorzieningen die buiten de regeling liggen van de aangevraagde voorziening of om voorzieningen die binnen het bereik van die regeling liggen, maar vrij toegankelijk zijn voor de inwoner. Dat kan een andere uitkering zijn, een algemeen gebruikelijke, algemene of collectieve voorziening, of voorzieningen als alimentatie en toeslagen.

In de Verordening wordt consequent gesproken over andere voorzieningen als het geen hulp-op-maat betreft. De Wmo 2015 noemt dit een algemene voorziening. Volgens de Wmo 2015 is een algemene voorziening: een aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is. Een algemene voorziening is laagdrempelig en zonder toegangsbesluit beschikbaar voor alle inwoners van Bunschoten. Bij algemene voorzieningen kan gedacht worden aan: boodschappendiensten van bijvoorbeeld supermarkten, pools voor rolstoelen en scootmobielen, en klussendiensten voor bijvoorbeeld kleine woning-aanpassingen.

Deze en andere algemene voorzieningen komen, met of zónder gemeentelijke inmenging, voor steeds meer personen beschikbaar. Een algemene voorziening is per definitie geen individuele voorziening en de wettelijke regels rond eigen bijdragen gelden niet. De gemeente kan wel een eigen bijdrage rekenen voor een algemene voorziening die bij verordening is ingesteld.

Er is regelmatig verwarring tussen de begrippen algemene voorziening en een algemeen gebruikelijke voorziening. En hoe een algemene voorziening zich verhoudt tot algemeen gebruikelijke voorzieningen, collectieve voorzieningen en hulp-op-maat. Hieronder worden ter verduidelijking de verschillen uitgelegd.

Algemeen gebruikelijke voorzieningen

Algemeen gebruikelijke voorzieningen vallen buiten de reikwijdte van de Wmo en komen daarom niet voor verstrekking in aanmerking. Ook niet als sprake is van een laag inkomen, in dat geval is de Participatiewet voorliggend. Algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn voor iedereen bereikbaar en behoren dus tot hetgeen inwoners zelf kunnen regelen (eigen kracht). Een voorziening is dus algemeen gebruikelijk als deze:

- niet speciaal bedoeld is voor mensen met een beperking,
- algemeen verkrijgbaar is
- een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt tot zelfredzaamheid of participatie in staat is;
- financieel gedragen kan worden met een inkomen op minimumniveau.

Collectieve voorzieningen

Collectieve voorzieningen zijn algemene voorzieningen die individueel worden verstrekt, maar die toch door meerdere personen tegelijk worden gebruikt. Een collectieve voorziening wordt ingezet op basis van de vraag. Een voorbeeld is de regiotaxi. Onder de Wmo 2015 vallen collectieve voorzieningen onder het begrip algemene voorziening.

2.3.3 advisering (Jeugdwet – Wmo – PW – IOAW – IOAZ – Wgs – Awb)

Vanuit de Jeugdwet is de gemeente verplicht om te waarborgen dat een medewerker die een melding of aanvraag behandelt de deskundigheid heeft die hiervoor nodig is. De gemeente waarborgt dit door middel van het inzetten van SKJ-geregistreerde, NVO of NIP geregistreerde beroepskrachten. Dit wordt naar aanleiding van recente jurisprudentie nu ook vastgesteld in de verordening.

De gemeente kan extern advies inwinnen indien dat voor de beoordeling van een aanvraag nodig is; als dat de enige mogelijkheid is om een zorgvuldig onderzoek naar de aanvraag te doen, is het zelfs in zekere zin verplicht.

Het is bij de adviesaanvraag van belang dat hierbij een heldere vraag of afgebakende opdracht wordt verstrekt, zodat duidelijk is voor de inwoner en de adviseur welk aanvullend onderzoek nog nodig is.

In artikel 2.3.8, derde lid, van de Wmo, artikel 17, tweede lid van de Participatiewet, artikel 7 van de Wgs en artikelen 13, tweede lid van de IOAZ en IOAW is een medewerkingsplicht opgenomen. De inwoner is verplicht aan de gemeente desgevraagd de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van deze wet.

2.3.4 beoordelen aanvraag (Jeugdwet – Wmo – PW – IOAW – IOAZ – Wgs - Awb)

Dit artikel spreekt voor zich.

2.3.5 afwegingskader eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen (Jeugdwet)

Dit artikel spreekt voor zich.

2.3.6 beoordeling aanwezigheid gebruikelijke hulp (Wmo)

Dit artikel spreekt voor zich.

2.3.7 Beslistermijn (Jeugdwet – Wmo – PW – IOAW – IOAZ – Wgs - Awb)

De beschikking tot schuldhulpverlening of de afwijzing ervan, bedoeld in artikel 4A, eerste lid, van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, wordt genomen binnen een termijn van 8 weken na de dag waarop het eerste gesprek, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de wet heeft plaatsgevonden.

2.4 stap 4: beslissing

2.4.1 inhoud besluit (Jeugdwet – Wmo – PW – IOAW – IOAZ – Wgs - Awb)

INHOUD BESLUIT AANVRAAG VANUIT DE WMO

Uitgangspunt van de Wmo is dat de inwoner een hulp in natura krijgt. Indien gewenst door de inwoner bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een budget.

In het tweede lid onder a, en derde lid, onder a wordt vastgelegd waarvoor het is bedoeld, door bijvoorbeeld 'mobiliteit' te noemen en niet 'een scootmobiel'.

Tweede lid, onder b, en derde lid, onder c: onder 'wanneer de hulp ingaat en hoelang de hulp duurt' valt ook de termijn waarop een voorziening technisch is afgeschreven.

Onder welke verplichtingen er voor hulp gelden, wordt binnen de Wmo in ieder geval verstaan dat een inwoner wordt geïnformeerd als sprake is van een te betalen bijdrage. Dit is uitsluitend ter informatie aan de inwoner. De gemeente neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt immers via het CAK, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. Zie artikel 12 en artikel 2.14, zesde lid, van de Wmo, waarin is bepaald dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening (hulp op maat) dan wel een persoonsgebonden budget, met uitzondering van die voor opvang, wordt vastgesteld en voor de gemeente geïnd wordt door het CAK.

2.4.2 verval van recht (Jeugdwet - Wmo)

Dit artikel spreekt voor zich.

2.5 uitzonderingen

2.5.1 jeugdhulp via arts e.a. (Jeugdwet - Awb)

Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist

De Jeugdwet regelt dat de jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist. Na een dergelijke verwijzing staat echter nog niet vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp (dus bijvoorbeeld welke therapie) een jongere of zijn ouder precies nodig heeft. Een jongere kan op dat moment terecht bij de jeugdhulpaanbieders die de gemeente heeft ingekocht. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie. Deze afspraken zien toe op hoe de gemeente haar regierol kan waarmaken en op de omvang van het pakket. Deze afspraken zullen verder ook ingaan op hoe de artsen en de gemeentelijke toegang goed van elkaar op de hoogte zijn van de doorverwijzing of behandeling van een kind, zodat de integrale benadering rond het kind en het principe van 1 gezin – 1 regisseur – 1 plan,

met name bij multiproblematiek, kan worden geborgd en er geen nieuwe ‘verkokering’ zal plaatsvinden, waarbij professionals niet goed van elkaar weten dat zij bij het gezin betrokken zijn. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder rekening moeten houden met de regels die de gemeente bij verordening heeft gesteld. Deze verordening regelt welk aanbod van de gemeente alleen via verwijzing of met een besluit van de gemeente toegankelijk is.

Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting

Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter (via een kinderschermingsmaatregel of een maatregel tot jeugdreclassering), het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting. De gecertificeerde instelling is verplicht om bij de bepaling van de in te zetten jeugdhulp in het kader van een door de rechter opgelegde kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering te overleggen met de gemeente. Uiteraard kan bij dit overleg een kostenafweging plaatsvinden. De gemeente is op haar beurt vervolgens gehouden de jeugdhulp in te zetten die deze partijen nodig achten ter uitvoering van de kinderschermingsmaatregel of de jeugdreclassering. Deze leveringsplicht van de gemeente vloeit voort uit het feit dat uitspraken van rechters te allen tijde moeten worden uitgevoerd om rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te kunnen garanderen. Ook hier geldt dat de gecertificeerde instelling in beginsel gebonden is aan de jeugdhulp die de gemeente heeft ingekocht. Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling of gezag beëindiging uitspreekt, wijst hij gelijktijdig in de beschikking de gecertificeerde instelling aan die de maatregel gaat uitvoeren. Dit kan de rechter juist omdat de raad voor de kinderscherming in zijn verzoekschrift een concreet advies geeft over welke gecertificeerde instelling de maatregel zou moeten uitvoeren. De raad voor de kinderscherming neemt een gecertificeerde instelling in zijn verzoekschrift op die na overleg met de gemeente en gezien de concrete omstandigheden van het geval hiervoor het meest geschikt lijkt. De raad voor de kinderscherming is verplicht om hierover met de gemeente te overleggen. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Toegang via Veilig Thuis (voorheen advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling)

Tenslotte vormt ook Veilig Thuis een toegang tot jeugdhulp. Veilig Thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening. Deze toegang is al in de Jeugdwet geregeld en komt niet terug in deze verordening.

2.5.2 spoedeisende gevallen (Jeugdwet – Wmo – PW – Wgs)

In dit artikel is overeenkomstig artikel 2.3.3 van de Wmo een uitzondering vervat voor spoedeisende gevallen. De gemeente is op grond van de wet verplicht in dergelijke gevallen een passende tijdelijke maatwerkvoorziening te verstrekken in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek dat volgt na de melding.

Hoofdstuk 3. werk en participatie

De gemeente heeft in de Participatiewet de opdracht gekregen om bij verordening regels te stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietraject wordt neergelegd. Hieruit moet onder andere aandacht blijken voor de in de Participatiewet onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen. Dit leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn.

Immers re-integratie is maatwerk. Het is helemaal afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is. Artikel 10 van de Participatiewet bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak hebben op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorzieningen. Het is daarbij van belang dat kenbaar is welke voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden er zijn. Daarom is ervoor gekozen in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college aanbiedt.

3.1 doelgroep (PW – IOAW – IOAZ)

In artikel 10 van de Participatiewet is bepaald dat personen uit de doelgroep aanspraak kunnen maken op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door de gemeente noodzakelijk geachte voorziening binnen de kaders van de verordening. De personen uit de doelgroep staan beschreven in artikel 7, lid 1 onder a van de Participatiewet:

1. personen die algemene bijstand ontvangen;
2. personen als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en 36, derde lid, onderdeel b, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste

het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkosten-subsidie als bedoeld in artikel 10d is verleend;

3. personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid van de Participatiewet;
4. personen met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet;
5. personen met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW);
6. personen met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en
7. niet-uitkeringsgerechtigden.

Voor inwoners met een uitkering is het verplicht om ondersteuning van de gemeente te accepteren. De ondersteuning wordt vastgelegd in een plan van aanpak.

3.2 samenwerking (PW – IOAW - IOAZ)

Dit artikel spreekt voor zich.

3.3 budget (PW – IOAW - IOAZ)

Dit artikel spreekt voor zich.

3.4 evenwichtige verdeling en evaluatie (PW – IOAW - IOAZ)

De Participatiewet schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen de gemeente moet aanbieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. Al naar gelang de afstand van een persoon tot de arbeidsmarkt kan een voorziening gericht zijn op bijvoorbeeld sociale activering en het voorkomen van een isolement, het leren van vaardigheden, het vergaren van kennis, of het opdoen van werkervaring.

De ondersteuning kan ook eenvoudigweg bestaan uit praktische hulp, advies of doorverwijzing naar andere organisaties.

Zorgtaken

Bij alleenstaande ouders met ten laste komende kinderen tot vijf jaar wordt rekening gehouden met de zorgtaken die ze hebben. Alleenstaande ouders kunnen op eigen verzoek tijdelijk ontheven worden van de arbeidsplicht, maar ze moeten wel meewerken aan op hun situatie afgestemde re-integratie-activiteiten.

Mantelzorg is geen reden voor ontheffing van de arbeids- en re-integratieverplichtingen. Wel houdt de gemeente rekening met de omstandigheden als betrokkene noodzakelijke mantelzorg moet verrichten voor kind(eren) of partner. Mantelzorg is in dit kader noodzakelijk als er geen andere, op de specifieke situatie gerichte, adequate oplossingen zijn. Dit is ter beoordeling van het college

Weigeringsgronden

Het vierde lid geeft aan dat het college een voorziening kan weigeren en in welke gevallen dat kan. De weigeringsgronden in deze bepaling zijn niet uitputtend, omdat voor een aantal voorzieningen er ook weigeringsgronden zijn die voortvloeien uit de specifieke aard van die voorziening. Die gronden vloeien voort uit de artikelen in deze verordening die specifiek betrekking hebben op die voorzieningen.

Het betreft hier een "kan-bepaling", zodat het college altijd een afweging moet maken of een weigering in een individuele situatie al dan niet op zijn plaats is. Hoewel het weigeren van een voorziening, als een afwijzingsgrond zich voordoet, wel het uitgangspunt vormt, is dit geen automatisme. Dit hangt samen met het feit dat re-integratie vraagt om maatwerk.

Beëindigingsgronden

Het vijfde lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen dat kan. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever.

Het college kan een voorziening beëindigen in de gevallen zoals opgenomen in artikel 3.4 vijfde lid. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de Participatiewet wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Het gaat om de persoon als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en 36, derde lid, onderdeel b, van de WIA tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkosten-subsidie als bedoeld in artikel 10d is verleend. Voor deze doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die

persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verstrekt.

De Participatiewet voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt. Noch van een bijstandsgerechtigde, noch van een niet bijstandsgerechtigde kunnen die kosten worden teruggevorderd (Rechtbank Arnhem 14-09-2006, nr. AWB 06/999, ECLI:NL:RBARN:2006:AZ3540). Terugvordering dient te geschieden op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Afstemming

Het zesde lid regelt het uitgangspunt dat het college, afgestemd op de situatie van de persoon, het beste instrument tegen de laagste kosten verstrekt. Zijn er meerdere passende opties om de klant te ondersteunen, dan zullen de kosten van de oplossingen doorslaggevend zijn. Deze afweging wordt per (individuele) persoon gemaakt. Het zesde lid geeft ons regionale uitgangspunt bij het inzetten van voorzieningen weer; het beste instrument tegen de laagste kosten.

Het zesde lid regelt ook de afstemming binnen het gemeentelijke sociale domein. Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel g, van de Participatiewet dienen er regels opgenomen te worden over de samenwerking binnen het gehele sociale domein als dat nodig is voor een integrale ondersteuning van de persoon (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 56). Het gaat zowel om de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling als de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk. Het is belangrijk om hier bij de inzet van voorzieningen rekening mee te houden en dit te benoemen in het plan van aanpak. Deze bepaling biedt ook een grondslag voor het uitwisselen van de noodzakelijke informatie binnen het sociaal domein om tot de integrale aanpak te kunnen komen.

Verslag doeltreffendheid

Het college informeert de gemeenteraad over de effecten van de verordening in de praktijk (achtste lid). Hiertoe verzamelt het college systematisch de in het achtste lid genoemde gegevens. Met het opnemen van een jaarlijks verslag en toezending aan de cliëntenpanel en/of Adviesraad Sociaal domein wordt aangesloten bij de huidige werkwijze.

VOORZIENINGEN

3.4.1 sollicitatie activiteiten (PW – IOAW - IOAZ)

Dit artikel spreekt voor zich.

3.4.2 scholing (PW – IOAW - IOAZ)

Personen jonger dan 27 jaar die nog mogelijkheden hebben binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs kunnen sinds 1 juli 2012 geen voorziening ontvangen die hen ondersteunt bij de arbeidsinschakeling (artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet).

3.4.3 nazorg (PW – IOAW - IOAZ)

Dit artikel spreekt voor zich.

3.4.4 tegemoetkoming kinderopvang (Jeugdwet - PW – IOAW – IOAZ - Awb)

In principe is de tegemoetkoming kinderopvang via Belastingdienst Toeslagen geregeld. Via de Belastingdienst kunnen inwoners de kinderopvangtoeslag aanvragen. In sommige situaties vergoed de belastingdienst echter niet, of slechts een deel. In deze situaties is het mogelijk om als gemeente een tegemoetkoming te verstrekken, mits dit ten goede komt aan vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt van de inwoner of essentieel is voor de ontwikkelingskansen van het kind als ouders kampen met sociaal-medische problematiek.

3.4.5 proefplaatsing (PW – IOAW - IOAZ)

Volgens artikel 8a, tweede lid, onder d, van de Participatiewet moet de gemeente in de verordening de voorwaarden aangeven waaronder "het college toestemming verleent aan een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet die algemene bijstand ontvangt, om op een proefplaats gedurende twee maanden met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden, werkzaamheden te verrichten". Het doel van deze verplichting is om meer harmonisatie tot stand te brengen. Voor de termijn is aangesloten bij de wetgeving die wordt uitgevoerd door het UWV en het door het UWV gevoerde beleid (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 55). Artikel 11a geeft hier invulling aan.

De proefplaatsing wordt met enige terughoudendheid toegekend, vanwege mogelijke verdringing op de arbeidsmarkt. Een participatieplaats en een proefplaatsing mogen elkaar niet uitsluiten, waardoor switchen tussen deze re-integratieinstrumenten mogelijk is als de situatie hier om vraagt.

3.4.6 sociale activering (PW – IOAW - IOAZ)

Volgens de Participatiewet in artikel 6, lid 1 onder c wordt onder sociale activering verstaan: *“het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie”*. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan vrijwilligerswerk. Sociale activering moet uiteindelijk gericht zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling echter een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar participatie voorop.

Expliciet noemen wij hier ook werkzaamheden als lid van een stembureau. De aard van deze werkzaamheden zijn anders dan regulier vrijwilligerswerk, omdat deze werkzaamheden niet met een bepaalde regelmaat gedurende een jaar plaatsvinden. De gemeente Bunschoten ziet dit wel als een vorm van participeren aan de samenleving waarvoor wij aan inwoners onze waardering willen laten blijken. De rechter heeft in een uitspraak in 2015 echter bepaald dat de vrijwilligersvergoeding voor deze werkzaamheden belast moeten worden (ECLI:NL:GHAMS:2015:1479). Hier kunnen wij als gemeente niets aan veranderen. Wij zijn echter van mening dat dit niet meer in lijn is met de huidige wet- en regelgeving waarbij het minimumuurloon al vele malen hoger is geworden sinds 2015. Deze vrijwilligersvergoeding is daarmee niet in lijn gestegen en dus stellen wij dat het hier niet gaat om een “marktconforme beloning”. Door deze vrij te laten voor de bijstandsuitkering gelijk de reguliere vrijwilligersvergoeding zoals omschreven in de Pwet art. 31 lid 2 onder k, wijken wij dus af van de huidige wetgeving maar zijn wij van mening wel in de geest te handelen van de Participatiewet

Doelgroep sociale activering

Voor de verplichting om op grond van artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering is vereist dat de mogelijkheid bestaat dat een persoon op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening. Bestaat die mogelijkheid niet, dan kan een persoon niet worden verplicht gebruik te maken van een dergelijke voorziening. Sociale activering heeft tot doel personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt, of als dit nog niet mogelijk is, als tussendoel te bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hieruit volgt dat als het einddoel, arbeidsinschakeling, niet kan worden bereikt, er geen grond is die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering (CRvB 24-04-2012, nr. 11/2062 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BW4400).

College stemt duur activiteiten af op de persoon

Het derde lid geeft het college de mogelijkheid om de duur van activiteiten in het kader van sociale activering nader te bepalen. Het college moet de duur afstemmen op de mogelijkheden en capaciteiten van een persoon. Gezien de mogelijk sterk verschillende behoeften op dit gebied, zal een al te rigide termijn moeilijk zijn.

Geen verdringing

In het vierde lid is bepaald dat de sociale activering uitsluitend wordt verstrekt als er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt. Het opvullen van een vacature is alleen toegestaan als de vacature niet is ontstaan door afvloeiing, maar door ontslag op grond van een van de volgende redenen:

- eigen initiatief van de werknemer;
- handicap;
- ouderdomspensioen;
- vermindering van werktijd op initiatief van de werknemer, of
- gewettigd ontslag om dringende redenen.

3.4.7 participatieplaats (PW)

Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk. Het college kan dan ook enkel aan personen van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand een participatieplaats aanbieden.

Additionele werkzaamheden

Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in

een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar (artikel 10a van de Participatiewet). Na negen maanden wordt beoordeeld door het college of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot (artikel 10a, achtste lid, van de Participatiewet). Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voortgezet. Als de gemeente concludeert dat voortzetting van de participatieplaats met het oog op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden (artikel 10a, negende lid, van de Participatiewet). Na 36 maanden vindt opnieuw een dergelijke beoordeling plaats (artikel 10a, tiende lid, van de Participatiewet).

Premie

De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden (artikel 10a, zesde lid, van de Participatiewet). Voorwaarde is dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De hoogte van de premie moet in de verordening vastgelegd worden (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, van de Participatiewet). De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet. In verband hiermee is de hoogte van de premie begrensd door het in de vrijlatingsbepaling genoemde bedrag. Daarnaast moet bij het bepalen van de hoogte van de premie ook de risico's van de armoedeval worden betrokken (Kamerstukken II 2007/08, 31 577, nr. 3, p. 12). Er is gekozen voor een premie van telkens € 50,- per zes maanden. Daarmee houden we rekening met de risico's van een armoedeval.

Scholing in combinatie met participatieplaats

Wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, dient het college aan deze persoon scholing of opleiding aan te bieden. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. De scholing of opleiding moet zijn gericht op vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt. Het college hoeft aan een persoon alleen geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaan of als naar zijn oordeel scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling van de persoon in het arbeidsproces. Dit volgt uit artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet.

3.4.8 werkgeverssubsidie (PW – IOAW – IOAZ - Awb)

De gemeente kan een werkgever die een persoon uit de doelgroep in dienst neemt, een incidentele of in tijd gelimiteerde financiële tegemoetkoming verstrekken, anders dan de loonkostensubsidie op grond van artikel 10d van de Participatiewet. De werkgeverssubsidie wordt niet verstrekt als een beroep gedaan wordt of kan worden op financiële tegemoetkomingen op grond van andere regelingen.

3.4.9 loonkostensubsidie voor mensen met een arbeidsbeperking (PW - Awb)

De gemeente kan aan de werkgever loonkostensubsidie, als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet, verstrekken om in geval van een lagere arbeidsproductiviteit van de werknemer (tijdelijk) het verschil te compenseren. Loonkostensubsidie kan worden ingezet in geval van matching met een baan uit de banenafpraak, beschut werk en bij plaatsing op een reguliere baan.

Loonkostensubsidie is gebaseerd op de loonwaarde die de werknemer heeft. Deze loonwaarde is samen met de overeengekomen arbeidsduur rechtstreeks bepalend voor de hoogte van de loonkostensubsidie voor de werkgever. Als de loonwaarde bijvoorbeeld wordt vastgesteld op 70 procent, dat wil zeggen dat deze persoon een productiviteit heeft van 70 procent in vergelijking met andere (nieuwe) werknemers in dezelfde functie, dan heeft de werkgever recht op een loonkostensubsidie van 30 procent van het wettelijk minimumloon (de subsidie vult de vastgestelde loonwaarde aan tot 100 procent WML).

De gemeente bepaalt de manier waarop de loonwaarde wordt vastgesteld wanneer een werkgever het voornemen heeft een persoon die tot de doelgroep behoort een baan aan te bieden. Bij de vaststelling van de loonwaarde betreft de gemeente opgaven en inlichtingen van de inwoner, zijn (voormalige) begeleiders en de werkgever over de praktijkervaringen van de inwoner, bijvoorbeeld tijdens een stage van school, een leerwerkstage of proefplaatsing.

Omdat alleen personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hiervoor in aanmerking komen, regelt het derde lid dat op het moment dat er een aanvraag binnenkomt met betrekking tot een persoon

ten aanzien van wie nog niet is vastgesteld dat deze onder de doelgroep valt de aanvraag mede moet worden gezien als een aanvraag om onder de doelgroep te worden gebracht. Het onder de doelgroep brengen gebeurt volgens de in artikel 1 gedefinieerde praktijkroute.

Het zesde lid regelt de termijn waarbinnen de loonwaarde wordt vastgesteld. Daarbij wordt aangesloten bij de periode van de forfaitaire loonkostensubsidie van maximaal 6 maanden. Er kan 6 maanden forfaitaire loonkostensubsidie ingezet worden, zodat binnen deze 6 maanden een beoordeling moet plaatsvinden.

Het zevende lid verwijst naar het administratieve werkproces dat door het college wordt gevolgd. Dit betreft het preferente proces loonkostensubsidie. Hiermee wordt bedoeld op het proces zoals dat door "De normaalste zaak", een netwerk van bijna 700 werkgevers die samen aan de inclusieve arbeidsmarkt bouwen, is ontwikkeld. Doel was om de lasten voor werkgevers als gevolg van verschillende werkwijzen door gemeenten te verminderen, door het creëren van één administratief uitvoeringsproces voor het verstrekken van loonkostensubsidie. Door hierbij aan te sluiten en het makkelijker te maken voor werkgevers wordt beoogd dat meer personen met een loonkostensubsidie aan het werk kunnen komen.)

3.4.10 loonkostensubsidie voor kwetsbare werknemers

Gesubsidieerde arbeid kan als één van de voorzieningen worden ingezet om de arbeidsinschakeling te bevorderen. In de Participatiewet is geregeld dat alle voorzieningen moeten dienen om een persoon uiteindelijk aan regulier werk te helpen. De in artikel 3.4.10 geregelde loonkostensubsidie betreft een gemeentelijke regeling die moet worden onderscheiden van de loonkostensubsidie zoals bedoeld in de artikelen 10c en 10d van de Participatiewet en artikel 3.4.9. De in artikel 3.4.10 opgenomen loonkostensubsidie is niet noodzakelijk gericht op personen met een arbeidsbeperking, maar ondersteunt personen die kwetsbaar zijn. Het gaat hier dus niet om de loonkostensubsidie die verstrekt wordt aan personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van een wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet). Het betreft daarom ook een in tijd gemaximeerde subsidieregeling. Deze regeling kan ook tijdelijk gebruikt worden als aanvullende regeling voor mensen die geplaatst worden op een beschutte werkplek. Het gaat dan om maximaal drie jaar.

Compensatie

Het doel van de loonkostensubsidie is het bieden van compensatie voor het feit dat voor een persoon ten minste het wettelijk minimumloon moet worden betaald, terwijl de werkgever een persoon (nog) niet ten volle kan inzetten. Zo kan het college een loonkostensubsidie aan de werkgever verstrekken om tijdelijk het verschil in arbeidsproductiviteit te compenseren en zo de re-integratie van de bijstandsgerechtigde te bewerkstelligen (Kamerstukken II 2004/05, 28 870, nr. 125). In het derde lid is de doelgroep opgenomen en in het tweede lid de maximaal toe te kennen loonkostensubsidie opgenomen.

Geen verdringing

Het vierde lid bevat een verdringingsbepaling. Zie wat hierover is opgemerkt bij artikel 3.4.6 in de toelichting.

Noodzakelijk

De loonkostensubsidie kan alleen worden verstrekt als de werkgever geen aanspraak kan maken op een andere regeling die hem (gedeeltelijk) compenseert voor het feit dat de kwetsbare of uiterst kwetsbare werknemer nog niet direct volledig inzetbaar is en mogelijk extra begeleiding nodig heeft. Ook als redelijkerwijs mag worden aangenomen dat de kwetsbare of uiterst kwetsbare werknemer zonder subsidie ook wel kan worden aangenomen, bijvoorbeeld vanwege de krapte op de arbeidsmarkt, wordt de subsidie niet verstrekt. Het is aan het college om te bepalen of er een noodzaak tot subsidieverlening aanwezig is met het oog op de arbeidsinschakeling van de kwetsbare werknemer.

3.4.11 beschut werk (PW)

Beschut werk is een voorziening, bedoeld voor personen met een beperkt arbeidsvermogen, die alleen in een beschutte werkomgeving, met structurele begeleiding en/of een grote mate van werkplekaanpassing, werkzaamheden kunnen verrichten.

Het UWV adviseert de gemeente of een inwoner tot de doelgroep beschut werk hoort. Het advies van het UWV is bindend. Alleen als sprake is van een onzorgvuldige totstandkoming van het advies, kan de gemeente besluiten het advies niet op te volgen.

Wanneer de gemeente, op basis van het UWV-advies, heeft vastgesteld dat iemand behoort tot de doelgroep beschut werk, moet de gemeente zorgen dat hij of zij ook daadwerkelijk een dienstbetrekking krijgt, waar in een beschutte werkomgeving en onder aangepaste omstandigheden wordt gewerkt. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stelt jaarlijks vast hoeveel mensen met een indicatie beschut werk de gemeente moet plaatsen.

Omdat echter iedereen aan zijn of haar re-integratie moet werken, biedt de gemeente ook aan de andere inwoners met een indicatie beschut werk een passende (tijdelijke) oplossing.

3.4.12 persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen (PW – IOAW - IOAZ)

Dit artikel bevat een aantal voorwaarden voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen aan personen met een arbeidsbeperking. Het betreft een aantal specifieke voorwaarden die verband houden met de aard van deze voorzieningen. Deze voorwaarden dragen bij aan een evenwichtige verdeling van de beschikbare voorzieningen over de doelgroep, zoals bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet.

Vereist is dat de persoon behoort tot de doelgroep, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, waarbij er voor personen die VSO/PRO-onderwijs hebben genoten een uitzondering wordt gemaakt, waardoor zij ook voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen in aanmerking kunnen komen (a). Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren (b). Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (c). Op het moment dat het gaat om een voorziening waarvan verwacht mag worden dat de werkgever hiervoor zelf zorgdraagt, omdat dit bijvoorbeeld voortvloeit uit de Arbo-regels, wordt de voorziening niet verstrekt op grond van deze verordening (d, e en f). De aan de voorziening(en) verbonden kosten kunnen in uitzonderlijke gevallen leiden tot het afwijzen van de gevraagde voorziening(en), op het moment dat deze kosten in geen verhouding staan tot de baten die verbonden zijn aan de verstrekking van de voorziening(en) (g).

Dit artikel regelt de aanvraagprocedure voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen. Uiteraard is de aanvraagmogelijkheid geen verplichting; het college kan ook zelf ambtshalve – dat wil zeggen zonder aanvraag – beoordelen wat nodig is. In de praktijk zal veelal ook sprake zijn van een ambtshalve beoordeling. Het college zorgt dan zelf voor een goede match met een werkgever, met passende ondersteuning. Het hoeft meestal niet tot een aanvraag te komen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 11).

Bij het onderzoek houdt het college rekening met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager en met zijn wensen en die van de werkgever. Als dat nodig is, wint het college een specifiek deskundig oordeel in.

In artikel 8a, tweede lid, onder g, van de Participatiewet is bepaald dat in de verordening ook moet worden opgenomen op welke wijze wordt voorzien in integrale ondersteuning. In het zevende lid is daartoe bepaald dat het college tijdens het onderzoek, als dat nodig is, ook voorzieningen uit andere wetten (jeugdhulp, Wmo, schuldhulpverlening, enz.) betreft bij de afweging en zo komt tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening.

Een beschikking dient te voldoen aan de eisen die de Algemene wet bestuursrecht en de Participatiewet daaraan stellen. In dit artikel is bepaald welke concrete informatie minimaal in een beschikking moet worden opgenomen. Het betreft een nadere uitwerking van de wettelijke eisen, die niet afdoet aan de plicht om aan de eisen die rechtstreeks voortvloeien uit de Algemene wet bestuursrecht en de Participatiewet te voldoen.

Werknemers die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie of werkgeverssubsidie komen volgens artikel 10da van de Participatiewet in aanmerking voor persoonlijke ondersteuning. De ondersteuning moet noodzakelijk zijn in die zin, dat de werknemer zonder die ondersteuning in redelijkheid niet zijn werkzaamheden zou kunnen verrichten. Persoonlijke ondersteuning heeft tot doel dat een werknemer wordt begeleid naar een situatie dat hij uiteindelijk zonder begeleiding bij een reguliere werkgever werkzaam kan zijn. (Kamerstukken II 2013-2014, 33 161, nr. 107, blz. 115). De persoonlijke ondersteuning kan worden aangeboden in de vorm van een jobcoach. In overleg met de werkgever wordt gezocht naar de juiste inhoud en vorm voor een werknemer. Daarbij wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de regelgeving van het UWV. Zoals bij het 'Breed offensief' wordt aangeraden.

3.4.13 hulp op de werkplek van een jobcoach of interne werkbegeleider

Persoonlijke ondersteuning bij werk omvat zowel jobcoaching als interne werkbegeleiding. Deze twee vormen van persoonlijke ondersteuning worden beiden benoemd. Het eerste en tweede lid geven aan op welke wijze het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning aan de

doelgroep in natura en in de vorm van een subsidie (artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet). De gemeente kan een jobcoach inhuren en die aan een werkgever toekennen. Ook is mogelijk dat een werkgever zelf een eigen jobcoach in dienst heeft (interne jobcoach) of een jobcoach inhuurt (externe jobcoach). Subsidie kan niet verstrekt worden voor de kosten van opleiding tot jobcoach. De werkgever kan ook een collega van de werknemer inzetten om hem te begeleiden (interne werkbegeleider).

Met het eerste lid wordt duidelijk gemaakt dat het college niet alleen subsidie kan verlenen voor jobcoaching die is bedoeld om de persoon in staat te stellen om de aan hem opgedragen taken in het kader van de arbeidsovereenkomst uit te voeren, maar dat de gesubsidieerde jobcoach ook een breder takenpakket kan uitvoeren. De jobcoach kan enkel ondersteuning geven gericht op het vinden van werk of bij de overgang van werk naar werk en van werk naar onderwijs als de gemeente nadrukkelijk daarvoor toestemming voor heeft gegeven. Deze ondersteuning kan ook alleen geboden worden als de werknemer op dat moment al betaald werk uitvoert en jobcoaching voor het behouden van werk al ontvangt.

Het college kan een training voor de collega van de persoon toekennen (interne werkbegeleider), zodat deze de begeleiding op een verantwoorde wijze kan bieden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een "Harrie-training" (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 20).

Het derde lid bevat een termijn waarbinnen een aanvraag om persoonlijke ondersteuning in beginsel moet zijn ingediend, gerekend vanaf de datum van indiensttreding. Deze termijn houdt verband met de aard van de voorziening. Persoonlijke ondersteuning bij werk is een voorziening die wordt verstrekt als deze noodzakelijk is voor de persoon om de aan hem opgedragen taken uit te voeren. Bij een aanvraag die pas na het verstrijken van een ruime periode na indiensttreding wordt ingediend, kan de vraag worden gesteld in hoeverre het verstrekken van deze voorziening nog noodzakelijk is, nu men kennelijk al geruime tijd zonder deze persoonlijke ondersteuning de werkzaamheden heeft verricht. In die situatie rechtvaardigt dat de conclusie dat, tenzij er sprake is van een bijzondere situatie, het verstrekken van persoonlijke ondersteuning op aanvraag in beginsel niet noodzakelijk is. Er is voor het indienen van een aanvraag gekozen voor een redelijke termijn van 8 weken na indiensttreding.

Het achtste lid is een uitwerking van de uit artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet voortvloeiende verordeningplicht. Hierin zijn de huidige richtlijnen vanuit de uitvoering opgenomen. Dit wordt minimaal 1 keer per jaar geëvalueerd. Het regime kan in de tijd mogelijk worden verlicht. Inzet hiervan is altijd maatwerk waarin de evaluatie momenten van belang zijn.

Het negende lid bevat een mogelijkheid om in bijzondere situaties af te wijken van de begeleidingsregimes. Hiermee wordt het recht op passende ondersteuning te allen tijde gewaarborgd.

Het tiende lid is een uitwerking van artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 2, van de Participatiewet, waarin de opdracht is neergelegd om in de verordening aan te geven welke kwaliteitseisen het college stelt aan de jobcoach en hoe deze eisen worden gewaarborgd. Dit is relevant omdat kwaliteit, en kwaliteitseisen, een waarborg (kunnen) zijn voor een goede inzet van de jobcoach.

Het elfde lid geeft aan op welke wijze de hoogte van de subsidie voor jobcoaching door het college kenbaar wordt gemaakt. Het college moet ervoor zorgen dat de tarieven voor een bepaald jaar vindbaar en kenbaar zijn voor werkgevers en de doelgroep. Dat kan bijvoorbeeld door de tarieven te vermelden op de website van de gemeente. Daarbij is als eis opgenomen dat het door het college vastgestelde tarief toereikend moet zijn om jobcoaching in te kopen. Dit betekent dat het college moet onderzoeken in de markt wat een toereikend tarief is. Het feit dat een persoon of werkgever een beroep wenst te doen op een duurdere jobcoach betekent niet dat het college gehouden is het meerdere te verstrekken. Er is immers een maximumtarief waarvan vaststaat dat dit toereikend is om passende jobcoaching in te kopen.

3.4.14 ondersteuning voor de inzet van een vervoersvoorziening

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een vervoersvoorziening die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken. Dit artikel regelt, in aanvulling op de artikelen 3.4 en 3.4.12, onder welke voorwaarden dit mogelijk is en op welke wijze de hoogte van de vergoeding hiervoor wordt bepaald als het college het vervoer niet zelf (in natura) organiseert. Bij de bepaling van de vergoeding wordt uitgegaan van het reguliere tarief in de markt, waarbij, in lijn met artikel 3.4 zesde lid, het beste instrument tegen de laagste kosten het uitgangspunt vormt. Het bedrag dat de werknemer voor vervoer ontvangt van zijn werkgever, bijvoorbeeld een reiskostenvergoeding op grond van de arbeidsovereenkomst, wordt door het college in mindering gebracht op de te verstrekken vervoersvoorziening.

3.4.15 ondersteuning bij een motorische handicap

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 2, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een noodzakelijke intermediaire activiteit in het geval er sprake is van een motorische handicap. Dit artikel regelt dat het college de, als gevolg van een geheel of gedeeltelijk ontbrekende motorische lichaamsfunctie noodzakelijke, voorziening(en) verstrekt die nodig zijn ter vervanging of ondersteuning van de persoon. De specifieke aard van de voorziening is niet opgenomen, omdat dit sterk afhankelijk is van de behoefte van de persoon. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 3.4 en 3.4.12.

3.4.16 ondersteuning door de inzet van een meeneembare voorziening

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van meeneembare voorzieningen voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen. Hiervoor is geen limitatieve lijst. Gedacht kan worden aan een aangepaste bureaustoel, toetsenbord, koptelefoon enzovoort. Wat een passende voorziening is, is sterk afhankelijk van de individuele behoefte van de persoon. Dit vraagt om maatwerk. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 3.4 en 3.4.12. Het uitgangspunt is dat de voorzieningen in bruikleen beschikbaar worden gesteld en dus weer bij het college worden ingeleverd op het moment dat deze niet langer nodig zijn.

3.4.17 ondersteuning bij werkplekaanpassingen

In artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet wordt uitsluitend gesproken van meeneembare voorzieningen. In sommige gevallen zijn er andere voorzieningen nodig op de werkplek om ervoor te zorgen dat de persoon hier kan werken. Hierbij kan gedacht worden aan een aangepast toilet, een entree met automatische deuropener of een traplift. Dit artikel regelt de mogelijkheid om ook in deze behoefte te voorzien door het toekennen van een werkplekaanpassing. Daarmee wordt aansluiting gezocht bij de wetsgeschiedenis, waarin wel wordt gesproken van werkplekaanpassingen in plaats van meeneembare voorzieningen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 20).]

3.4.18 ondersteuning bij een visuele handicap

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 2, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een noodzakelijke intermediaire activiteit in het geval er sprake is van een visuele of motorische beperking. Dit artikel regelt dat het college de, als gevolg van een geheel of gedeeltelijk ontbrekende visuele lichaamsfunctie noodzakelijke, voorziening(en) verstrekt die nodig zijn ter vervanging of ondersteuning van de persoon. De specifieke aard van de voorziening is niet opgenomen, omdat dit sterk afhankelijk is van de behoefte van de persoon. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 3.4 en 3.4.12.

3.4.19 Subsidie voor het organiseren van scholing ter verbetering van basisvaardigheden (Taal op de werkvloer)

Dit artikel spreekt voor zich.

3.5 tegenprestatie (PW – IOAW - IOAZ)

In artikel 9, lid 1 onder c van de Participatiewet is aangegeven wat de verplichting tot tegenprestatie inhoudt:

“verplichting om naar vermogen door de gemeente opgedragen onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden te verrichten die worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid en die niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt”.

Wat wel:

- Maatschappelijk nuttige werkzaamheden;
- Beperkt in omvang en tijdsduur;
- Additioneel en niet verdringen;
- Naar vermogen.

Wat niet:

- Tegenprestatie mag geen bestaande participatieplek of werkstage betreffen;
- Mag primair geen arbeidsinschakeling beogen, want dan betreft het een regulier re-integratietraject, maar secundair wel. Dit betekent: ervaring opdoen met op tijd komen, gedrag op werkvloer, enz.;

- Geen 'dwangarbeid', dus geen sneeuwschuiven, want dat valt onder de normale burgerplicht op grond van artikel 4, lid 3, Europees Verdrag Rechten van de Mens.

Voor wie:

- Het gaat om de "niet-kunners" en dus niet over de "niet-willers". Afhankelijk van het vermogen tot arbeidsinschakeling heeft deze laatste groep een re-integratietraject dat leidt naar werk of anderszins, en bij het niet nakomen van de verplichtingen is op deze groep het handhavings- en maatregelenbeleid (hoofdstuk 8 van deze verordening) van toepassing.
- Toelichting op bovenstaande: omdat de tegenprestatie geen re-integratietraject mag zijn, en geen verdringing op de arbeidsmarkt mag veroorzaken, is de groep in een re-integratietraject uitgesloten van de tegenprestatie. Deze groep moet begeleid worden naar werk en wordt verondersteld hier fulltime mee bezig te zijn.
- In de verordening wordt dus iedereen geduid met een bijstandsuitkering: afhankelijk van de persoonlijke omstandigheden, heeft dus iedereen een traject: hetzij naar werk, hetzij naar maatschappelijk onbeloonde activiteiten.

3.6 meedoen in de samenleving

3.6.1 dagbesteding (Wmo)

De doelstelling van dagbesteding is gelijk aan begeleiding. Dagbesteding is voorliggend op begeleiding. Persoonlijke begeleiding is pas aan de orde wanneer vanwege persoonskenmerken deelname aan groepsbegeleiding (nog) niet voldoet. Ook een combinatie van beiden vormen van begeleiding is mogelijk.

3.6.2 persoonlijke begeleiding (Wmo)

Dit artikel spreekt voor zich

3.6.3 rolstoel (Wmo)

Een transportrolstoel geldt als meeneembare vervoersvoorziening waarvoor in principe geen resultaatsverplichting in het kader van de Wmo aanwezig is. Nadrukkelijk is het hier van belang naar uitleenmogelijkheden te kijken, bijvoorbeeld in het kader van de Wlz en de Zorgverzekeringswet. Een elektrische rolstoel die uitsluitend voor buitengebruik bedoeld is betreft een vervoersvoorziening die qua gebruiksdoel gelijk is aan een scootmobiel.

3.6.4 contact met anderen (Wmo)

Bij het bepalen van de vervoersbehoefte wordt rekening gehouden met een lagere behoefte vanwege:

- a) intramuraal verblijf in een instelling;
- b) een samenvallende vervoersbehoefte;
- c) een beperkte vervoersbehoefte;
- d) andere aanwezige vervoersvoorzieningen.

Collectief taxivervoer (regiotaxi)

Personen die geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer kunnen ook onder de Wmo 2015 tegen gereduceerd tarief gebruik maken van de Regiotaxi (ofwel het collectief vraagafhankelijk vervoer). Deze voorziening wordt verstrekt door middel van het beschikbaar stellen van een Wmo-vervoerspasje. Met deze pas reist men tegen een gereduceerd kilometertarief tot maximaal 2400 kilometer per jaar. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd en het college stelt jaarlijks de tarieven vast in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo.

Het is niet mogelijk bij een beroep op deze voorziening keuzevrijheid te bieden.

Bij een combinatie van vervoersvoorzieningen valt te denken aan een scootmobiel voor het verplaatsen rondom de woning en middellange afstanden naast een pasje voor collectief vervoer (vervoersdoel middellange en lange afstanden).

Het gebruik van openbaar en collectief vervoer heeft het primaat wanneer deze de inwoner in voldoende mate in staat stelt tot participatie.

3.7 meedoen aan sportactiviteiten (Wmo)

Dit artikel spreekt voor zich.

3.8 vervanging vervoermiddel of rolstoel (Wmo)

Dit artikel spreekt voor zich.

Hoofdstuk 4. gezond en veilig opgroeien

4.1 uitgangspunten bij het bieden van hulp (Jeugdwet)

Dit artikel spreekt voor zich.

4.2 preventieve maatregelen (Jeugdwet)

De gemeente is bevoegd door te verwijzen naar vrij toegankelijke hulp die is belegd in de sociale basis-infrastructuur en om beroep te doen op het netwerk van de hulpvrager.

4.3 hulp-op-maat (Jeugdwet)

Dit artikel spreekt voor zich.

4.4 overgang van 18- naar 18+ (Wmo - Jeugdwet)

In principe valt de jongere met het bereiken van de leeftijd van 18 jaar niet meer onder Jeugdwet, maar onder de Wmo of Zvw. Indien jongere na 18 jaar ook nog hulp nodig heeft, is het van belang zo goed mogelijk te ondersteunen:

Er kan worden besloten om hulp bij jeugdhulpbieder door te laten lopen, maar te financieren vanuit de Wmo. De zorgaanbieder moet dan wel gecontracteerd zijn voor het betreffende Wmo product. Indien de zorgaanbieder niet gecontracteerd is, kan eventueel PGB worden ingezet.

Onder de verlengde Jeugdwet (18-23 jaar) valt alle jeugdhulp waar geen ander wettelijk systeem in voorziet na het 18^e jaar: pleegzorg, pedagogische ondersteuning aan de jongere, specifieke jeugdhulp. Voor jeugdreclassering geldt geen leeftijdsgrens.

Ambulante begeleiding individueel jeugd en dagactiviteiten jeugd kunnen niet als verlengde jeugdhulp worden ingezet omdat er in de Wmo vergelijkbare dienstverlening voorhanden is. Ambulante behandeling GGZ stopt op het moment dat jongere 18 wordt. De zorg wordt dan bekostigd uit ZVW.

Verblijf in een gezinshuis en pleegzorg loopt standaard door tot 21 jaar en dit kan worden verlengd tot uiterlijk 23 jaar via de criteria van de verlengde jeugdhulp: het moet al lopend zijn en noodzakelijk zijn.

4.5 afstemming met andere vormen van hulp (Jeugdwet)

In het kader van het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur, wordt de hulp of begeleiding die door verschillende partijen gegeven wordt op elkaar afgestemd. En in samenspraak met het gezin vastgelegd in een verslag.

De gemeente houdt oog op voorliggende wetten die verantwoordelijk zijn voor financiering van zorg. Indien er verschuiving plaatsvindt in de verantwoordelijke wet, ondersteunt gemeente de cliënt bij de aanvraag hiervan.

Zorg kan worden gefinancierd uit:

- Wet langdurige zorg: voortdurende, intensieve zorg, wanneer er sprake is van blijvende behoefte aan permanent toezicht vanwege een beperking.
- Zorgverzekeringswet: problematiek die binnen de basisverzekering valt. Aanvullende verzekering is optioneel voor jongere en ouders.
- Wmo 2015: woningaanpassingen, vervoer om te kunnen participeren, hulpmiddelen die bijdragen aan zelfredzaamheid.
- Onderwijs wetten: ondersteuning gericht op het leerproces, behalen van onderwijsdoelen of helpen in onderwijsontwikkeling wordt bekostigd vanuit het onderwijs.

4.6 afstemming langdurige zorg

Lid 1 overgang naar de WLZ

Wanneer jongeren levenslang en levensbreed zorg nodig hebben, vallen zij onder de Wet langdurige zorg (WLZ). De gemeente ondersteunt de jongere en zijn ouders, zo nodig, bij de aanvraag bij het Centraal indicatieorgaan zorg (CIZ), die over toegang tot de langdurige zorg gaat.

Lid 2

Dit is gebaseerd op de Jeugdwet, artikel 1.2 eerste lid onderdeel C: *'Het college is niet gehouden een voorziening op grond van deze wet te treffen: indien het college gegronde redenen heeft om aan te nemen dat de jongere in aanmerking kan komen voor zorg op grond van de Wet langdurige zorg en de jongere of zijn wettelijke vertegenwoordiger weigert mee te werken aan het verkrijgen van een besluit daartoe'*. Hierbij zal natuurlijk altijd het belang van het kind voorop staan. De jongere mag nooit het slachtoffer mogen worden van onwillige ouders.

4.7 Veilig thuis

Dit artikel spreekt voor zich.

Hoofdstuk 5. wonen in een veilige en gezonde omgeving

5.1 uitgangspunten (Wmo)

Dit artikel spreekt voor zich.

5.2 zelfstandig en veilig wonen

5.2.1 geschikte woning (Wmo)

Woontechnische aanpassingen hebben betrekking op voorzieningen die de woning geschikt maken voor specifieke beperkingen. Denk hierbij aan trapliften en het wegnemen van drempels. Bouwtechnische aanpassingen zijn aanpassingen die ingrijpen op de constructie van de woning. Denk hierbij aan het verplaatsen van een steunmuur of veranderen van de dakconstructie. Deze aanpassingen zijn niet aan te merken als een Wmo voorziening.

5.2.2 een schone en leefbare woning (Wmo)

Een woning is schoon en leefbaar indien het normaal bewoond en gebruikt kan worden en voldoet aan basale hygiëne-eisen. Schoon staat voor: een basishygiëne borgen, waarbij vervuiling van het huis en gezondheidsrisico's van bewoners worden voorkomen.

Leefbaar staat voor: opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.

Het schoonmaken van buitenruimte bij het huis (ramen, tuinen, balkon etc.) maakt geen onderdeel uit van het schoon en leefbaar houden van een woning.

5.2.3 beschermd wonen (Wmo)

Een indicatie voor beschermd wonen is slechts aangewezen indien de inwoner is aangewezen op ondersteuning in een beschermende woonomgeving (inclusief noodzakelijk verblijf) gelet op diens complexe problematiek. Die kan betrekking hebben op onder meer het psychisch en psychosociaal functioneren of een psychiatrisch ziektebeeld en zich manifesteren op verschillende levensgebieden. Daarnaast is het zo dat de maatwerkvoorzieningen zoals ambulante begeleiding geen passende bijdrage kunnen bieden. Verder is beschermd wonen primair gericht op personen die zich (nog) niet kunnen handhaven in de samenleving en daarom zijn aangewezen op noodzakelijk verblijf in een accommodatie van een instelling. Daarvoor kan aanleiding bestaan omdat de inwoner er (nog) niet in slaagt om zelfstandig te wonen zonder (in de directe nabijheid van) 24 uur per dag toezicht en daarbij is aangewezen op ondersteuning. Om die reden is het van belang om eisen te stellen aan de accommodatie indien de inwoner het PGB wenst te besteden aan een niet-gecontracteerde aanbieder. Het college stelt daarover nadere regels. Het kan zijn dat de inwoner, op termijn, in staat is een meer regulier leven op te bouwen, maar er zullen ook inwoners zijn die levenslang afhankelijk zijn van een beschermende woonomgeving. Om zo goed mogelijk maatwerk te kunnen bieden, wordt de indicatie voor beschermd wonen gesteld in de vorm van een zorgarrangement. Het college werkt nader uit wat onder zorgarrangementen wordt verstaan.

5.3 mantelzorg

5.3.1 ondersteuning mantelzorger (Wmo)

Dit artikel spreekt voor zich.

5.3.2 Mantelzorgwaardering (Wmo)

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.6 van de Wmo. Hierin is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze de gemeente zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van inwoners in de gemeente.

Artikel 2.1.6 stelt dat het moet gaan om mantelzorgers van cliënten in de gemeente. Artikel 1.1.1 van de wet definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening (andere voorziening), maatwerkvoorziening (hulp op maat) of pgb, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van deze wet uitgekomen. Voorts is de woonplaats van de cliënt bepalend, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Voor de mantelzorgwaardering wordt aangesloten bij de dag van de mantelzorg. De uitvoering wordt gedaan door welzijnsorganisatie 'De Boei'. Er wordt op deze dag een activiteit georganiseerd voor mantelzorgers. Daarnaast wordt als blijk van waardering voor de mantelzorger een gift gegeven bestaande uit bon(nen).

Om in aanmerking te komen voor de blijk van waardering voor de mantelzorger, dient de mantelzorger geregistreerd te staan bij de welzijnsorganisatie 'De Boei', die de mantelzorgondersteuning verzorgt. Registratie als mantelzorger vindt plaats wanneer men ten minste gemiddeld 8 u per week en drie maanden lang mantelzorg verleent.

Hoofdstuk 6. de vorm van de hulp

6.1 hulp in natura (Jeugdwet - Wmo - PW - Wgs - Gemeentewet)

Dit artikel spreekt voor zich.

6.2 hulp in geld (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs - Gemeentewet)

Dit artikel spreekt voor zich.

6.3 persoonsgebonden budget (Wmo - Jeugdwet)

6.3.1 voorwaarden

De gemeente kan op grond van artikel 2.3.6 van de Wmo en artikel 8.1.1. van de Jeugdwet een pgb verstrekken. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van de gemeente worden gesproken. Van belang is dat een pgb alleen wordt verstrekt indien de inwoner dit gemotiveerd vraagt (zie artikel 2.3.6, tweede lid, onder b). Met behoud van de motivatie-eis wordt geborgd dat duidelijk is dat het de beslissing van de aanvrager zelf is om een pgb aan te vragen (zie de toelichting op amendement Voortman c.s., Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 103).

Het zevende lid onder a geeft aan dat het in beginsel niet mogelijk is om achteraf kosten te declareren.

Onder zevende lid onder m. inkomstenderving

Uit jurisprudentie volgt dat in beginsel van ouders mag worden verwacht meer dan gebruikelijke hulp te verrichten voor hun kind, dus ook hulp die niet gebruikelijk is. Dat geldt ook als een van ouders zijn of haar baan heeft opgezegd in verband met ondersteuning van het kind. Wel moet mogelijk worden uitgezocht of er sprake is van financiële zelfredzaamheid van de ouders.

Onder zevende lid onder n. besteding in het buitenland

Uit jurisprudentie volgt dat een pgb kan worden gebruikt om in een ander EU-lidstaat hulp in te kopen. Omdat onvoldoende controle op kwaliteit kan worden uitgeoefend gaat de gemeente hier erg terughoudend mee om. Er wordt alleen een uitzondering gemaakt als het om hulp gaat die al in Nederland wordt ingezet en waarbij het gaat om een voortzetting in het buitenland van maximaal 6 weken.

Beschermde wonen is primair gericht op personen die zich (nog) niet kunnen handhaven in de samenleving en daarom zijn aangewezen op noodzakelijk verblijf in een accommodatie van een instelling (zie ook artikel 5.2.3 van deze verordening). Daarvoor kan aanleiding bestaan omdat de inwoner er (nog) niet in slaagt om zelfstandig te wonen zonder (de directe nabijheid van) 24 uur per dag toezicht of ten minste een overwegend deel van een etmaal en daarbij is aangewezen op ondersteuning. Om die reden is het van belang om eisen te stellen aan de accommodatie indien de inwoner het PGB wenst te besteden aan een niet-gecontracteerde aanbieder. De gemeente stelt daarover nadere regels. Het kan zijn dat de inwoner, op termijn, in staat is een meer regulier leven op te bouwen, maar er zullen ook inwoners zijn die levenslang afhankelijk zijn van ondersteuning met noodzakelijk verblijf.

Toelichting op formele pleegzorg (artikel 6.3.1.7G)

Pleegzorg is zorg voor kinderen tot 21 jaar die door omstandigheden korte of langere tijd niet thuis kunnen wonen. Deze kinderen worden opgenomen in een pleeggezin. Er is onderscheid tussen informele zorg voor elkaar en formele pleegzorg.

Bij formele pleegzorg is er een verleningsbeschikking voor pleegzorg afgegeven en krijgen pleegouders begeleiding (of inzet jeugdhulp) en een pleegzorgvergoeding van de pleegzorgaanbieder. Dit staat beschreven in de wet. Om deze reden is er bij formele pleegzorg geen recht op een individuele voorziening.

6.3.2 Pgb door hulp bij personen uit het sociale netwerk

Dit artikel spreekt voor zich

6.3.3. hoogte en tarief pgb (Wmo - Jeugdwet)

In dit artikel staat vermeld op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 39) is vermeld dat de gemeente bijvoorbeeld kan bepalen dat het pgb niet hoger mag zijn dan een percentage van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het verlenen van adequate ondersteuning in natura. Gemeenten hebben daarmee ook de mogelijkheid om differentiatie aan te brengen in de hoogte van het pgb. Gemeenten kunnen verschillende tarieven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning en voor verschillende typen hulpverleners. Gemeenten kunnen bij het vaststellen van tarieven in de verordening bijvoorbeeld onderscheid maken tussen ondersteuning die wordt geleverd door het sociale netwerk, door hulpverleners die werken volgens de kwaliteitsstandaarden en hulpverleners die dat niet doen (zoals werkstudenten, zzp'ers zonder diploma's e.d.).

Een aanvraag voor een pgb kan geweigerd worden voor zover de kosten van het pgb hoger zijn dan de kosten van de hulp op maat. De situatie waarin het door de inwoner beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van de gemeente betekent dus niet bij voorbaat dat het pgb om die reden geheel geweigerd kan worden. Inwoners kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door de gemeente voorgestelde aanbod. De gemeente kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door de gemeente voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de gemeente vanwege inkoopvoordelen hulp op maat al snel goedkoper zal kunnen leveren dan wanneer iemand zelf ondersteuning inkoopt met een pgb. Daarbij kan gedacht worden aan vervoers- of opvangvoorzieningen.

Een pgb is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg in natura omdat er minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De maximale hoogte van een pgb is in de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door de gemeente ingekochte hulp in natura.

Voor het beoordelen of wordt voldaan aan de voorwaarde om in aanmerking te komen voor een pgb zal de inwoner die is aangewezen op hulp-op-maat een uitvoeringsplan pgb moeten opstellen. Hoewel de gemeente bij het beoordelen van de voorwaarden ook op grond van art. 2.3.6 van de wet kan vragen om een budgetplan, ontleent de gemeenteraad deze bevoegdheid naar analogie van de opdracht in art. 2.1.3, tweede lid onder c van de wet. Hiermee wordt gewaarborgd dat de hulp-op-maat die met het pgb wordt ingekocht van voldoende kwaliteit is. Ook is opgenomen dat de budgethouder verplicht is om gebruik te maken van de modelzorgovereenkomst van de Sociale verzekeringsbank (SVB). De modelzorgovereenkomsten van de SVB zijn ter bescherming van de budgethouders opgesteld. Door op te nemen dat de budgethouder hier gebruik van dient te maken wordt geborgd dat alle noodzakelijke gegevens in de overeenkomst worden opgenomen en dat de belangen van de budgethouder hiermee worden gediend.

Toelichting op het 50% tarief voor informele hulp

Een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRVB:2023:1580 d.d. 16-08-2023) heeft er voor gezorgd dat het minimumloon voor informele hulp is komen te vervallen. De Raad oordeelt dat de hoogte van het pgb-uurtarief voor individuele begeleiding door iemand uit het sociaal netwerk moet worden gekoppeld aan het hoogste periodieke loon volgens de Functie Waardering Gezondheidszorg 30 (FWG 30) van de cao Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT), inclusief vakantietoelage en verlofuren.

Speciaal voor de Wmo geldt ook:

De CRvB heeft op 17 mei 2017 (<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:CRVB:2017:1803>) een uitspraak gedaan over verboden delegatie bij de Wmo. De raad stelt dat de bevoegdheid om nadere regels te stellen over de hoogte van het pgb en het vaststellen van het pgb niet kan worden gedelegeerd aan de gemeente. De essentialia van het voorzieningenpakket dienen in de verordening te worden vastgelegd. Volgens de CRvB behoort de berekeningswijze van de hoogte van de pgb tarieven tot de essentialia.

Op grond van deze uitspraak is lid 5 van artikel 6.3.2. toegevoegd.

Bij de onderdelen a en b van lid 5 maakt de gemeente onderscheid tussen welke persoon de ondersteuning levert. Voor een persoon in dienst van een zorgaanbieder wordt een hoger tarief gehanteerd dan voor een zzp'er of een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Onder iemand uit het sociale netwerk worden in ieder geval bloed- of aanverwanten in eerste en tweede graad verstaan.

Voor lichte of basale vormen ondersteuning wordt een lager tarief gehanteerd dan voor specialistische vormen van ondersteuning. Ook de opleiding van de persoon die de hulp levert kan een onderscheidend criterium zijn. Daarbij is getracht een duidelijke relatie te leggen met het tarief voor vergelijkbare ondersteuning als deze door een door de gemeente gecontracteerde zorgaanbieder zou zijn geleverd. Het tarief wordt daarbij telkens bepaald op basis van het in de regio overeengekomen tarief voor hulp in natura.

Daarnaast is van belang dat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34) de regering heeft aangegeven dat onder dit sociale netwerk ook mantelzorgers kunnen vallen. Wel is de regering van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Overeenkomstig de huidige Wmo-praktijk met betrekking tot informele hulp wordt hierbij in ieder geval gedacht aan diensten (zorg van mantelzorgers bijvoorbeeld). Informele hulp bij hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen is minder goed denkbaar. Ingeval ook hiervoor een pgb wordt aangevraagd is voor gemeenten van belang dat slechts een pgb wordt verstrekt indien naar het oordeel van de gemeente is gewaarborgd dat de in te kopen diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt (artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet). Bij het beoordelen van de kwaliteit als bedoeld in artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet weegt de gemeente mee of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het persoonsgebonden budget wordt verstrekt (artikel 2.3.6, derde lid, van de wet).

De hulp op maat die de aanvrager zou hebben ontvangen als de zaak in natura zou zijn verstrekt" kan in bepaalde gevallen ook een tweedehands voorziening betreffen. Als dat zo is, dan worden de kostprijs en afschrijvingstermijn daarop gebaseerd.

Beschermd Wonen:

Het tarief voor het PGB Beschermd Wonen is gebaseerd op de tarieven zoals bepaald bij de inkoop van Zorg in Natura (ZIN) 2018. Het tarief is tot stand gekomen door middel van overleg met representatieve zorgaanbieders en vinden hun basis in de cao GGZ. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd en het college stelt jaarlijks de tarieven vast in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo.

De indicatie voor beschermd wonen bestaat, naast de beschermende woonomgeving (het noodzakelijke verblijf) uit niveaus van bijbehorende noodzakelijke ondersteuning. Bij het stellen van de indicatie wordt bepaald waar de cliënt op is aangewezen. In het geval van overgangsrecht kan het oude tarief (75%) aan de orde zijn. Het kan dat de cliënt in aanmerking komt voor een PGB, als wordt voldaan aan de daarvoor geldende voorwaarden. Wordt het PGB besteed aan een accommodatie die voldoet aan de daaraan gestelde eisen (zie art. 28 van de nadere regel Wmo), dan kan het zijn dat de hoogte van het PGB als bedoeld in het eerste lid niet toereikend is. Voor die gevallen kan het college een aanvullende toeslag verstrekken in de vorm van een wooninitiatieventoelag. Deze cliënten zijn doorgaans zelf kosten verschuldigd die te maken hebben met de beschermende woonomgeving, zoals woonkosten. Deze wooninitiatieventoelag is bestemd voor kosten die gemaakt moeten worden voor het organiseren van de ondersteuning van PGB-houders, de gemeenschappelijke ruimte en infrastructuur in het kader van doelmatige ondersteuning.

Contact met anderen:

Bij de vergoeding voor een vervoersvoorziening op basis van een pgb bepaalt het college de maximum budgetten per vervoersmiddel.

Bij aanpassingen van een auto (op basis van een pgb) geldt:

1. Voor noodzakelijke aanpassingen aan een eigen auto, die niet ouder is dan 3 jaar en de afschrijvingstermijn van de voorziening is ten minste vijf jaar, wordt een budget beschikbaar gesteld.
2. Voor het overzetten van noodzakelijke voorzieningen in de eigen auto naar een andere auto wordt ongeacht de leeftijd van de auto waarin de voorziening wordt geplaatst een budget beschikbaar gesteld, tenzij de voorziening niet langer als adequaat kan worden aangemerkt.
3. Het budget wordt verhoogd met de noodzakelijke kosten voor rij- en gewenningslessen.

6.3.4. verantwoording pgb (Wmo - Jeugdwet)

Dit artikel spreekt voor zich.

6.3.5. opschorten pgb (Wmo)

Dit artikel spreekt voor zich.

6.4. wat is de eigen bijdrage?

Als hoofdregel geldt binnen de Wmo dat een bijdrage in de kosten is verschuldigd. In tegenstelling tot de Wmo 2007 biedt de Wmo 2015 de mogelijkheid een bijdrage te vragen indien een woningaanpassing (in natura of als pgb) wordt verleend voor een minderjarige. Voor de hoogte van de bijdrage wordt vanzelfsprekend aansluiting gezocht bij het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Welke voorzieningen bij verordening worden aangewezen moet worden opgenomen in de verordening (derde lid). De gemeente kan in de verordening voorts aangeven voor welke maatwerkvoorzieningen en voor welke algemene voorzieningen geen eigen bijdrage wordt gevraagd.

Op grond van artikel 2.1.4, derde lid, van de wet wijst de gemeente bij verordening algemene voorzieningen aan die onder de maximale eigen bijdrage vallen. Waaronder in ieder geval die algemene voorzieningen moeten worden aangewezen waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan tussen degenen aan wie een voorziening wordt verstrekt en de hulpverlener.

Met hulpverleningsrelatie wordt hier bedoeld dat de kenmerken “band”, “doel” en taakopdracht aanwezig zijn waarbij er een betrokkenheidsaspect is tussen de cliënt en de hulpverlener waarbij continuïteit van die band van waarde is. Dit aspect en belang wordt voor de maatwerkvoorzieningen bijvoorbeeld gereflecteerd door artikel 2.6.5, tweede lid, Wmo 2015 (niet telkens een ander gezicht). De arbeidsverhouding op basis waarvan de maatschappelijke ondersteuning wordt verstrekt, brengt in de regel werkgevers- en opdrachtgeververplichtingen met zich mee. Onder “duurzaam” wordt over het algemeen verstaan langer dan 6 maanden en algemene voorzieningen waarop de cliënt, vanwege de aard van de beperkingen, langdurig een beroep zou moeten doen.

Op grond van artikel 2.1.4a, derde lid, van de wet kan de gemeente in de verordening bepalen dat het (collectief) vervoer in de vorm van een maatwerkvoorziening niet onder de maximale eigen bijdrage wordt gebracht. De gemeente mag voor deze voorziening zelf een eigen bijdrage bepalen.

De gemeente dient in de verordening aan te geven hoe de hoogte van de kostprijs van de maatwerkvoorziening of bij verordening aangewezen algemene voorziening tot stand komt.

De bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen mag de gemeente bepalen en deze mogen kostendekkend zijn. In de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr.34, blz. 95) staat hierover dat de regering gemeenten beleidsruimte geeft door hen de mogelijkheid te bieden om in de verordening te bepalen welke eigen bijdrage een cliënt verschuldigd is voor een algemene voorziening. Bij het bieden van deze beleidsruimte gaat de regering ervan uit dat gemeenten hier verstandig mee omgaan en voorzieningen, zoals laagdrempelige informatievoorziening, uit zal sluiten van eigen bijdragen. Gemeenten hebben er zelf belang bij om een algemene voorziening (financieel) laagdrempelig te maken, zodat de druk op vaak duurdere maatwerkvoorzieningen wordt beperkt. Het is dus van belang – om een passende bijdrage te kunnen leveren aan de zelfredzaamheid of participatie van een cliënt – dat een algemene voorziening financieel toegankelijk is voor de cliënt. In individuele gevallen is het mogelijk dat dit niet het geval is ondanks de geldende kortingsregeling (bijvoorbeeld vanwege schulden of andere hoge kosten). In dat geval is verwijzing naar de bijzondere bijstand niet mogelijk en komt de cliënt – als de ondersteuning noodzakelijk is – in aanmerking voor een maatwerkvoorziening.

Beschermd wonen (in natura, intramuraal) en maatschappelijke opvang vallen buiten het abonnements-tarief. Hiervoor blijven de huidige inkomensafhankelijke eigen bijdragesystematieken bestaan. Het pgb voor beschermd wonen (met wooncomponent) komt onder dezelfde systematiek te vallen als Beschermd wonen in natura.

De bijdrage in kosten voor hulp op maat (maatwerkvoorziening) mag niet meer bedragen dan de kostprijs. Wanneer sprake is van een product vallen de maandelijkse kosten en onderhoudskosten ook onder de kostprijs. De inwoner betaalt dus niet meer dan de gemeente verschuldigd is aan kosten voor het verstrekken van de hulp op maat (maatwerkvoorziening). De kostprijs van het pgb is gelijk aan de hoogte van het pgb.

Hoofdstuk 7. inkomen en schulden

7.1. lokaal inkomensbeleid (PW - Wgs - Wmo - Gemeentewet)

Voor de komst van de Participatiewet was lokaal inkomensbeleid mogelijk waarbij bepaalde doelgroepen een geldbedrag ontvingen. Met de komst van de Participatiewet is dit niet meer mogelijk, met uitzondering van:

- een collectieve aanvullende zorgverzekering of een tegemoetkoming in de kosten van de premie van een dergelijke verzekering;
- een individuele inkomenstoeslag of studietoelage aan groepen, mits vastgelegd in een verordening;
- maatschappelijke, culturele en sportieve activiteiten aan groepen conform artikel 57 van de Participatiewet, mits er een individuele toetsing is.

Met individuele toetsing wordt bedoeld dat de gemeente moet kijken naar:

1. omstandigheden;
2. mogelijkheden; en
3. middelen van de inwoner.

7.1.1. wat wil de gemeente?

De gemeente legt in beleidsplannen vast hoe het beleid met betrekking tot lokaal inkomensbeleid voor een bepaalde periode er uit gaat zien. Dit zijn:

- Beleidsplan Sociaal Domein;
- Beleidsplan Armoede en Schulden 2020-2023.

In deze beleidsplannen wordt beschreven wat voor de verschillende doelgroepen geregeld wordt.

7.2. bijzondere bijstand (PW)

In de Participatiewet is zeer gedetailleerd vastgelegd wat de bijzondere bijstand inhoudt. De keuzes die in de Participatiewet gevraagd worden aan de gemeente, zijn vastgelegd in de Nadere regels Bijzondere Bijstand.

7.3. zorgkosten (PW)

Al jaren heeft de gemeente een contract met Achmea Zilveren Kruis voor een collectieve gemeentelijke collectieve zorgverzekering. Door landelijke ontwikkelingen, bekijkt de gemeente nu jaarlijks wat de beste optie lijkt voor de meeste inwoners met een minimaal inkomen. Daarbij adviseert de gemeente de inwoner om vooral jaarlijks aan het eind van het jaar (november/december) de zorgverzekeringen te vergelijken op persoonlijke omstandigheden en mogelijke zorgkosten.

7.4. individuele inkomenstoeslag (PW)

De hoogte van de bijstand wordt jaarlijks zo vastgesteld dat het genoeg is voor noodzakelijke kosten van bestaan én iets te reserveren voor onvoorziene omstandigheden.

Toch kan de financiële positie van mensen, die langdurig op een laag inkomen zijn aangewezen, onder druk komen te staan als er na verloop van tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen.

Voor deze situatie is de individuele inkomenstoeslag in artikel 36 van de Participatiewet opgenomen.

Om het recht op individuele inkomenstoeslag vast te stellen, wordt gekeken naar de Participatiewet en de regels in deze verordening.

In artikel 36 van de Participatiewet is bepaald dat de inwoner:

- minimaal 21 jaar moet zijn en niet ouder mag zijn dan de pensioengerechtigde leeftijd;
- geen uitzicht heeft op inkomensverbetering;
- in de laatste 12 maanden geen individuele inkomenstoeslag heeft ontvangen.

Daarnaast staat in de Participatiewet dat de artikelen 43, 49 en 52 niet van toepassing zijn. Dit betekent dat:

- de toeslag direct na aanvraag toegekend kan worden;
- de toeslag niet als lening kan worden verstrekt als de inwoner met de toeslag schulden wil aflossen;
- de toeslag niet als voorschot kan worden verstrekt.

Uitvoeringsorganisatie BBS voert de individuele inkomenstoeslag uit voor de drie BBS gemeenten. Zij kunnen, met in achtneming van deze verordening, uitvoeringsregels opstellen. De uitvoeringsregels geven richtlijnen over hoe te handelen in specifieke situaties die niet in de verordening staan beschreven.

7.4.1. Indienen aanvraag individuele inkomenstoeslag

Om onduidelijkheid te voorkomen over de wijze waarop het verzoek moet worden ingediend, bepaalt artikel 2 van deze verordening dat het verzoek moet worden gedaan middels een door het college

vastgesteld formulier of digitaal zodra mogelijk. Een verzoek wordt dan gezien als een aanvraag zoals bedoeld in afdeling 4.1.1 van de Awb. Het gaat dan om een schriftelijke aanvraag (artikel 4:1 van de Awb) die wordt ondertekend door de aanvrager en ten minste de naam en het adres van de aanvrager bevat, de dagtekening en een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd (artikel 4:2, eerste lid, van de Awb). De aanvrager verschaft ook de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen (artikel 4:2, tweede lid, van de Awb). Een mondeling verzoek kan hiermee dus niet worden aangemerkt als een verzoek om individuele inkomensvoorslag zoals bedoeld in artikel 36 van de Participatiewet.

7.4.2. doelgroep (PW)

Centrale Raad van Beroep heeft geoordeeld (ECLI:NL:CRVB:2023:1788) dat een gemeenteraad in de verordening mag aangeven wat zij onder een laag inkomen verstaat.

In het eerste lid onder a worden de omschrijvingen van de begrippen langdurig en laag inkomen uitgewerkt. Het lage inkomen is 100% van het voor de betrokkene toepasselijke bijstandsnorm naar gezins-situatie. In dit artikel wordt met inkomen bedoeld, inkomen zoals beschreven in artikel 32 en 33 van de Participatiewet. Bij een hoger inkomen in de referteperiode is er geen recht op een individuele inkomens-toeslag.

De overweging bij lid 2 is dat bij studenten, die zich met hun studie voorbereiden op de beroepspraktijk op hoger niveau, geen sprake is van een gebrek aan zicht op inkomensverbetering.

Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet de gemeente rekening houden met de omstandigheden van de persoon. In artikel 36, tweede lid, van de Participatiewet is bepaald dat tot die omstandigheden in ieder geval worden gerekend:

- de krachten en bekwaamheden van de persoon; en
- de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Gekozen is voor een systematiek waarin sprake is van "geen zicht op inkomensverbetering", indien voldaan wordt aan de inkomenseis. Er wordt dus teruggekeken.

In het derde lid staat dat het recht op toeslag bij gehuwden of samenwonenden ontstaat als beiden aan alle voorwaarden voor toekenning voldoen. Zie voor de uitzondering artikel 7.4.3, tweede lid.

7.4.3. hoogte van de toeslag (PW)

In dit artikel wordt de hoogte van de toeslag geregeld. Voor echtparen is de hoogte vastgesteld op 3,2% van de voor gehuwden geldende bijstandsnorm, afgerond op hele euro's naar boven. De hoogte van de toeslag voor een alleenstaande ouder is 90% van de toeslag voor gehuwden en de hoogte van de toeslag voor een alleenstaande is 70% van de toeslag voor gehuwden. Door voor deze vorm te kiezen blijft de verhouding gelijk als onder de oude regeling. Door uit te gaan van een percentage (3,2%) hoeft het bedrag van de toeslag niet jaarlijks aangepast te worden door een apart besluit. De bedragen volgen automatisch de aanpassingen van de normbedragen van de Participatiewet. Om een indruk te geven: momenteel (1 januari 2017) bedraagt 3,2% van de gehuwden-norm op jaarbasis inclusief vakantietoeslag een bedrag van € 540,-.

Bij gehuwden moet in het oog worden gehouden dat het recht op individuele inkomensvoorslag de ge-huwden gezamenlijk toekomt. Worden personen op de peildatum als gehuwden aangemerkt, dan moeten beide gehuwden voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet. Voldoet één van hen niet aan deze voorwaarden, dan bestaat voor beiden geen recht op individuele inkomensvoorslag. Is één van de echtgenoten uitgesloten van het recht op individuele inkomensvoorslag, anders dan vanwege het niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet, dan komt de rechthebbende partner wel in aanmerking voor een individuele inkomensvoorslag. Het gaat hier om een partner die op een van de in artikelen 11 of 13, eerste lid, van de Participatiewet genoemde gronden geen recht heeft op bijstand. Als slechts één partner recht heeft op individuele inkomensvoorslag, komt deze rechthebbende partner in aanmerking voor een individuele inkomensvoorslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden. Dat is geregeld in het tweede lid.

De peildatum is de datum waarop een inwoner de individuele inkomensvoorslag aanvraagt. Het gaat om de datum waarop een persoon langdurig een laag inkomen heeft, geen in aanmerking te nemen vermogen heeft als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet en, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht op inkomensverbetering heeft. De peildatum komt meestal overeen met de meldingsdatum. De peildatum kan in beginsel niet liggen vóór de dag waarop een persoon zich heeft gemeld om individuele inkomensvoorslag aan te vragen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden.

Dit volgt uit artikel 44, eerste lid, van de Participatiewet en de jurisprudentie rondom artikel 44 van de Participatiewet.

7.5. kinderen in armoede

In het beleidsplan Armoede en schulden 2020-2023 is vastgelegd welke minimaregelingen de gemeente heeft.

De minimaregelingen zijn in twee groepen verdeeld. Het kindpakket is een pakket aan minimaregelingen speciaal voor kinderen. Het volwassenenpakket is een pakket aan minimaregelingen waarop volwassenen aanspraak kunnen maken voor hunzelf of voor het gezin. We vinden het belangrijk dat kinderen kunnen meedoen. Meedoen met sporten, meedoen met kunst en cultuur, meedoen op school.

7.5.1. doelgroep (PW - Gemeentewet)

Met het kindpakket probeert de gemeente alle kinderen onder de 18 jaar te bereiken die afhankelijk zijn van het inkomen van hun ouders. Als het inkomen van de ouders niet toereikend is om de kinderen mee te laten doen aan sporten, kunst en cultuur en op school, heeft de gemeente mogelijkheden binnen het kindpakket.

Daarbij zoekt de gemeente zo veel mogelijk naar mogelijkheden van de kracht van de samenleving en de basiszorginfrastructuur. Daarbij gelden de criteria van deze professionele organisaties. Over het algemeen houden deze organisaties 120% van de bijstandsnorm aan als criterium voor ontoereikend inkomen. Als gemeente hanteren wij voor ons beleid een lager percentage voor onder andere bijzondere bijstand, studietoelage en individuele inkomensvoorslag.

7.5.2. inhoud kindpakket (PW - Gemeentewet)

Dit artikel spreekt voor zich.

7.6. tegemoetkoming meerkosten verhuis- en inrichting of afval (Wmo)

De bevoegdheid om een tegemoetkoming meerkosten te verlenen vormt binnen de Wmo bij uitstek maatwerk in het individuele geval. Een forfaitaire tegemoetkoming kan meer op zijn plaats zijn dan het verstrekken van hulp in natura. De mogelijkheid van het verlenen van een tegemoetkoming meerkosten is verder begrensd tot een aantal kostensoorten.

De verhuiskostenvergoeding wordt alleen verstrekt als de inwoner redelijkerwijs niet had kunnen zien aankomen dat een woningaanpassing nodig zou zijn en er onvoldoende financiële draagkracht is. De vergoeding vindt plaats op declaratiebasis tot een maximum als aangegeven in de Tarievenlijst Jeugd en Wmo.

Tegemoetkoming voor meerkosten door extra afval is mogelijk als sprake is van specifieke problemen (waardoor bijvoorbeeld afval als stomamateriaal). Hiervoor geldt een forfaitaire vergoeding, zie hiervoor de Tarievenlijst Jeugd en Wmo. Levensfase gebonden problematiek als incontinentie is voor deze vergoeding uitgesloten.

7.7. schuldhulpverlening

In het Integrale beleidskader Sociaal Domein 2024-2027 is het beleid van de gemeente vastgelegd. Dit artikel beschrijft de verplichtingen van de gemeente als basis van dit beleidsplan.

7.7.1. samenwerking en toegang (Wgs)

Dit artikel spreekt voor zich.

7.7.2. schuldhulpverlening (Wgs)

Dit artikel spreekt voor zich.

Hoofdstuk 8. afspraken tussen inwoner en gemeente

8.1. hoe gaan we met elkaar om?

8.1.1. de rol van de gemeente (PW - IOAW - IOAZ - Wgs - Wmo - Jeugdwet - Gemeentewet - Awb)

De gemeente zoekt samen met de inwoner naar oplossingen. In lid 1 van dit artikel staat hoe de gemeente samen met de inwoner naar oplossingen zoekt. Als een inwoner verwacht dat de gemeente geld besteed

aan de oplossing voor de inwoner, verwacht de gemeente dat de inwoner zich houdt aan de plichten bij deze oplossing. In het tweede lid is aangegeven dat de gemeente de inwoner goed moet informeren over de plichten en wat er gebeurt als een inwoner zich daar niet aan houdt.

8.1.2. de rol van de inwoner (PW - IOAW - IOAZ - Wgs - Wmo - Jeugdwet - Gemeentewet - Awb)

Dit artikel spreekt voor zich.

8.2. afspraken en verplichtingen over uitkeringen

Als een inwoner zelf niet genoeg inkomen kan verdienen om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien, heeft de inwoner recht op een uitkering. Het recht op een uitkering is altijd verbonden aan de plicht zich in te zetten om genoeg inkomen te krijgen om onafhankelijk te worden van de uitkering.

In de Participatiewet, IOAW en IOAZ wordt gedetailleerd beschreven hoe de gemeente moet handelen als een inwoner niet voldoet aan de plichten.

Artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet spreekt over het afstemmen van de bijstand en de daaraan verbonden verplichtingen op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van een inwoner. In deze bepaling wordt benadrukt dat het vaststellen van de hoogte van de uitkering en de daaraan verbonden verplichtingen voor bijstandsgerechtigden maatwerk is. Daarbij moet recht worden gedaan aan de individuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van bijstandsgerechtigden. Artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet legt een directe koppeling tussen de rechten en plichten van uitkeringsgerechtigden: het recht op een uitkering is altijd verbonden aan de plicht zich in te zetten om weer onafhankelijk te worden van de uitkering. Dit betekent dat de vaststelling van de hoogte van de uitkering niet alleen afhangt van de toepasselijke uitkeringsnorm en de beschikbare middelen van de bijstandsgerechtigde, maar ook van de mate waarin de verplichtingen worden nagekomen. De inspanningen die van de bijstandsgerechtigde naar vermogen kunnen worden verwacht, spelen ook een rol. Wanneer de gemeente tot het oordeel komt dat een bijstandsgerechtigde zijn verplichtingen niet of in onvoldoende mate nakomt, verlaagt het de uitkering. Er is dus geen sprake van een bevoegdheid, maar van een verplichting. Alleen wanneer iedere vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, ziet de gemeente af van een dergelijke verlaging. De gemeente moet niettemin bij de vaststelling van de verlaging rekening houden met de persoonlijke omstandigheden en de individueel vastgestelde verplichtingen. De gemeente kan dan ook van een verlaging afzien als de gemeente daartoe zeer dringende redenen aanwezig acht.

Afstemmen in de Participatiewet

Met ingang van 1 januari 2015 zijn in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet geüniformeerde arbeidsverplichtingen opgenomen. Voor schending van deze verplichting geldt dat de bijstand in beginsel moet worden verlaagd met honderd procent gedurende één tot drie maanden. In de verordening is de duur van de verlaging vastgelegd (artikel 18, vijfde lid, van de Participatiewet).

Is afgezien van een verlaging wegens het ontbreken van elke vorm van verwijtbaarheid, dan is het niet mogelijk om bij toepassing van bepalingen ten aanzien van recidive deze gedraging mee te tellen. Is vanwege de afstemming op grond van artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet of vanwege dringende redenen afgezien van het opleggen van een verlaging, dan is daarin geen reden gelegen om de betreffende gedraging buiten beschouwing te laten in geval van recidive.

De gemeente beoordeelt uiterlijk drie maanden na de datum van de beschikking of de omstandigheden en het gedrag van inwoner aanleiding geven de beslissing te herzien (artikel 18, derde lid, van de Participatiewet). Bij een dergelijke herbeoordeling hoeft niet opnieuw een besluit te worden genomen, waarbij alle feiten en omstandigheden opnieuw tegen het licht worden gehouden. De herbeoordeling heeft slechts als doel vast te stellen of inwoner tussentijds (binnen de periode waarover de verlaging zich uitstrekt) blijkt

heeft gegeven van een zodanige gedragsverandering of dat sprake is van een zodanige wijziging van omstandigheden, dat aanleiding bestaat de eerder opgelegde verlaging in zwaarte of duur bij te stellen. Artikel 18, derde lid, van de Participatiewet is naar oordeel van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid niet van toepassing als sprake is van schending van een van de geüniformeerde arbeidsverplichtingen (artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet). Ten aanzien van geüniformeerde arbeidsverplichtingen is artikel 18, elfde lid, van de Participatiewet van toepassing. Verschil tussen artikel 18, derde lid, en artikel 18, elfde lid, van de Participatiewet is dat artikel 18, elfde lid, pas wordt toegepast als de inwoner daarom vraagt.

Een verlaging op grond van de maatregelenverordening is een punitieve sanctie voor zover de verlaging wordt opgelegd omdat inwoner zich zeer ernstig heeft misdragen. Als een betreffende gedraging ook een strafbaar feit oplevert, kan inwoner hier strafrechtelijk voor worden vervolgd. Deze verlaging en de strafvervolgung kunnen alleen naast elkaar bestaan als sprake is van juridisch te onderscheiden feiten. Bijvoorbeeld: inwoner beledigt opzettelijk een ambtenaar. Strafrechtelijk bezien kan een geldboete worden opgelegd of een gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden. Daarnaast is sprake van zich

zeer ernstig misdragen zoals bedoeld in artikel 9, zesde lid, van de Participatiewet op grond waarvan de bijstand kan worden verlaagd.

In andere gevallen waarin een verlaging wordt opgelegd op grond van de verordening is sprake van een reparatoire sanctie (bijvoorbeeld bij schending arbeidsverplichting). Als een betreffende gedraging ook een strafbaar feit oplevert, kan inwoner hier strafrechtelijk voor worden vervolgd. De verlaging en de strafvervolgning kunnen naast elkaar bestaan omdat het hier gaat om een reparatoire maatregel en een punitieve sanctie.

Afstemmen in de IOAW en de IOAZ

Sinds 1 juli 2010 heeft de gemeente de mogelijkheid een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (hierna: IOAW) of Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (hierna: IOAZ) te verlagen of te weigeren als een inwoner de aan het recht op uitkering verbonden verplichtingen niet of onvoldoende nakomt (artikel 20 van de IOAW en artikel van de 20 IOAZ). Het gemeentelijk beleid moet vastgelegd worden in een verordening (artikel 35 van de IOAW en artikel 35 van de IOAZ). De verlaging van de uitkering komt in de plaats van het boeten- en maatregelenregime, waarbij moet worden opgemerkt dat de mogelijkheid om een boete op te leggen al per 1 januari 2010 was vervallen.

Niet verlenen van medewerking

Het niet verlenen van medewerking zal niet snel aanleiding geven tot verlaging van de bijstand. Het belangrijkste voorbeeld van de medewerkingsplicht is het toestaan van een huisbezoek. In de praktijk zal het niet toestaan van een huisbezoek echter leiden tot beëindiging of intrekking van het recht op bijstand omdat het recht op bijstand niet kan worden vastgesteld. Het verlagen van de bijstand is in dat geval niet aan de orde. Het niet voldoen aan een oproep om op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen in verband met arbeidsinschakeling valt ook onder het niet voldoen aan de medewerkingsplicht. In de praktijk betreft het echter veelal oproepen voor gesprekken om bepaalde inlichtingen te verstrekken zodat het niet verschijnen dan wordt gezien als het niet nakomen van de inlichtingenplicht. Daarom is ervoor gekozen het niet verlenen van medewerking zoals bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Participatiewet niet als verlagingswaardige gedraging op te nemen in deze verordening.

Schenden van de inlichtingenplicht

De bestuurlijke boete is per 1 januari 2013 opnieuw ingevoerd (thans: Participatiewet), IOAW en IOAZ. Deze moet worden opgelegd bij een schending van de inlichtingenplicht en komt in de plaats van de verlaging van de bijstand.

8.2.1. afstemming op houding en gedrag van de inwoner (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

De gemeente moet bij de vaststelling van de verlaging rekening houden met de ernst van de gedraging, de persoonlijke omstandigheden en de individueel vastgestelde verplichtingen. Alleen wanneer iedere vorm van verwijtbaarheid ontbreekt, ziet de gemeente af van een verlaging. De gemeente geeft de inwoner daarom de kans zijn mening te geven over de gebeurtenis.

Het verlagen van een uitkering op grond van deze verordening vindt plaats door middel van een besluit. Tegen dit besluit kan een inwoner bezwaar en beroep indienen. Wat in het besluit moet worden vermeld, staat in de Awb en dan vooral uit het motiveringsvereiste. Het motiveringsvereiste houdt onder andere in dat een besluit kenbaar is en van een deugdelijke motivering is voorzien.

8.2.2. afzien van verlaging (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

In dit artikel wordt beschreven wanneer de gemeente afziet van verlagen van de uitkering.

Afzien van verlagen

Het afzien van het opleggen van een verlaging "indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt", is overgenomen uit artikel 18, negende lid, van de Participatiewet, respectievelijk artikel 20, derde lid, van de IOAW en artikel 20, derde lid, van de IOAZ.

Aangenomen moet worden dat hiervan uitsluitend sprake is bij evidente afwezigheid van verwijtbaarheid. Het is aan de gemeente te beoordelen of elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt aan het betreffende gedrag. Is vanwege de afwezigheid van elke vorm van verwijtbaarheid afgezien van een verlaging, dan is het niet mogelijk om bij toepassing van recidive deze gedraging mee te tellen (zie artikel 16 van deze verordening). Is vanwege de afstemming op grond van artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet van een verlaging afgezien dan is daarin geen reden gelegen om de betreffende gedraging buiten beschouwing te laten in geval van recidive.

Een andere reden om af te zien van het opleggen van een verlaging is dat de gedraging te lang geleden heeft plaatsgevonden (verjaring). Omwille van de effectiviteit ("lik op stuk") is het nodig dat een verlaging spoedig nadat de gedraging heeft plaatsgehad, wordt opgelegd.

De gemeente kan geen verlaging opleggen voor gedragingen die langer dan één of langer dan vijf jaar geleden hebben plaatsgevonden. De vervalttermijn is afhankelijk van de hoogte van de maatregel. De bevoegdheid tot het afstemmen vervalt na één jaar nadat de overtreding heeft plaatsgevonden als een verlaging van € 340,- of minder kan worden opgelegd. De bevoegdheid tot het afstemmen vervalt na vijf jaar nadat de overtreding heeft plaatsgevonden als een verlaging van meer dan € 340,- kan worden opgelegd. Deze verjaringstermijn laat overigens onverlet dat het vanuit het oogpunt van effectiviteit ("lik op stuk") nastrevenswaardig wordt geacht zo spoedig mogelijk een verlaging op te leggen nadat de gedraging heeft plaatsgevonden. Dat heeft bovendien als voordeel dat een uitkeringsgerechtigde niet te lang in onzekerheid wordt gehouden over de vraag of de gemeente overgaat tot het opleggen van een verlaging.

Afzien van verlagen in verband met dringende redenen

Onder b is geregeld dat kan worden afgezien van het opleggen van een verlaging als daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. De verordening stelt een algemene verplichting tot het opleggen van een verlaging voorop. Uitzonderingen moeten echter mogelijk zijn als voor de inwoner onaanvaardbare consequenties zouden optreden. Uit het woord "dringend" blijkt dat er wel iets heel bijzonders en uitzonderlijks aan de hand moet zijn, wil een afwijking van het algemene principe gerechtvaardigd zijn. Wat dringende redenen zijn, is afhankelijk van de concrete situatie en kan dus niet op voorhand worden vastgelegd. Er kan worden gedacht aan enerzijds een mindere mate van verwijtbaarheid ten aanzien van de gedraging en anderzijds aan de financiële of sociale gevolgen voor inwoner en/of diens gezin. Daarbij moet worden opgemerkt dat ernstige financiële gevolgen op zichzelf geen reden zijn om van een verlaging af te zien, omdat dit inherent is aan het verlagen van een uitkering.

Afzien verlagen ook mogelijk bij geüniformeerde arbeidsverplichtingen

De Participatiewet schrijft bij overtreding van een geüniformeerde arbeidsverplichting een afstemming voor van honderd procent van de bijstand gedurende één tot drie maanden. Op grond van artikel 18, tiende lid, van de Participatiewet moet de gemeente een op te leggen maatregel of een opgelegde maatregel afstemmen op de omstandigheden van een inwoner en diens mogelijkheden om middelen te verwerven. Dit als - volgens de gemeente - dringende redenen daartoe noodzaken, gelet op bijzondere omstandigheden. Op grond van bijzondere omstandigheden kan de gemeente besluiten de maatregel op een lager niveau, voor een kortere duur of op nul vast te stellen.

Schriftelijke mededeling in verband met recidive

Het doen van een schriftelijke mededeling in een beschikking dat de gemeente afziet van het opleggen van een verlaging wegens dringende redenen is van belang in verband met eventuele recidive. Het opleggen van een verlaging bij recidive is geregeld in artikel 8.2.12).

8.2.3. ingangsdatum en periode verlaging (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

Het verlagen van de uitkering die in de nabije toekomst wordt verstrekt, is de gemakkelijkste methode van het opleggen van een verlaging. Dan hoeft niet te worden overgegaan tot herziening van de uitkering en terugvordering van het te veel betaalde bedrag. In de praktijk zal dit meestal inhouden dat een verlaging wordt opgelegd met ingang van de eerste dag van de kalendermaand, die volgt op de kalendermaand waarin het besluit bekend is gemaakt.

Voor de berekening van de hoogte van de verlaging moet worden uitgegaan van de voor die maand geldende bijstandsnorm.

Verlagen met terugwerkende kracht

Het is niet altijd mogelijk om een lopende uitkering af te stemmen. In die gevallen kan de verlaging met terugwerkende kracht worden toegepast. Het maatregelbesluit dat in dat geval wordt genomen, is een bijzondere vorm van herziening van de uitkering. Het besluit leidt namelijk tot te veel verstrekte uitkering. De uitkering die op grond van het maatregelbesluit te veel is verstrekt kan met toepassing van artikel 58, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet, respectievelijk artikel 25, tweede lid, van de IOAW en van de IOAZ,

worden teruggevorderd. Afstemming met terugwerkende kracht is echter niet altijd mogelijk. Als alle uitkering over de betreffende periode is ingetrokken en teruggevorderd, resteert er niets meer om af te stemmen. Is geen duidelijke datum te koppelen aan de gedraging van een inwoner of is de verlaging het gevolg van een gedraging voorafgaande aan de aanvraag, dan is verlagen met terugwerkende kracht evenmin mogelijk en kan de verlaging uitsluitend naar de toekomst toe worden toegepast. Denk bijvoorbeeld aan het nalaten om voldoende te solliciteren.

Verlaging uitvoeren op nieuwe uitkering

Een verlaging kan niet los worden gezien van het recht op bijstand. Het opleggen van een verlaging is niet mogelijk als een inwoner geen recht op bijstand (meer) heeft. Als een verlaging niet of niet geheel ten uitvoer kan worden gelegd als gevolg van de beëindiging of intrekking van de uitkering, is het ook mogelijk om de verlaging of dat deel van de verlaging dat nog niet is uitgevoerd, alsnog op te leggen

als inwoner binnen een bepaalde termijn na beëindiging van de uitkering opnieuw een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangt. De gemeente moet wel rekening houden met de vervalttermijn voor het opleggen van een maatregel zoals bedoeld in artikel 8.2.2.

Een dergelijke maatregel kan vanwege de samenhang met het recht op bijstand niet bij voorbaat worden opgelegd. De gemeente moet bij het opnieuw toekennen van het recht op bijstand beoordelen in hoeverre er nog aanleiding bestaat om een verlaging toe te passen. Pas dan is sprake van een maatregelbesluit en staat de mogelijkheid van bezwaar tegen de maatregel open.

8.2.4. berekening verlaging (PW - IOAW - IOAZ - Awb)

Uitkeringsnorm

In het eerste lid is het uitgangspunt vastgelegd dat een verlaging wordt berekend over de uitkeringsnorm. Onder de uitkeringsnorm wordt verstaan de wettelijke norm, inclusief gemeentelijke toeslag of verlaging en inclusief vakantietoeslag. Bij een uitkering op grond van de IOAW of de IOAZ wordt gekeken naar de grondslag als bedoeld in artikel 5 van de IOAW respectievelijk van de IOAZ.

Bijzondere bijstand

In het tweede lid is bepaald dat een verlaging ook kan worden toegepast op de bijzondere bijstand als aan een inwoner bijzondere bijstand wordt verleend met toepassing van artikel 12 van de Participatiewet. Personen tussen de 18 en 21 jaar ontvangen een lage jongerennorm, die indien noodzakelijk wordt aangevuld door middel van aanvullende bijzondere bijstand in de kosten van levensonderhoud. Als een verlaging uitsluitend op de lage jongerennorm wordt opgelegd, zou dit leiden tot rechtsongelijkheid ten opzichte van de 21-jarigen. Daarom is in de definitie van de uitkeringsnorm in hoofdstuk 11 geregeld dat de berekeningsgrondslag in dat geval bestaat uit de bijstandsnorm inclusief de verleende bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de Participatiewet.

Op grond van het tweede lid is het mogelijk dat de gemeente in incidentele gevallen een verlaging oplegt over de bijzondere bijstand. Er moet dan wel een verband bestaan tussen de gedraging van een inwoner en zijn recht op bijzondere bijstand. Een verlaging kan uitsluitend worden opgelegd als daadwerkelijk bijzondere bijstand is verstrekt.

individuele inkomenstoeslag

De Participatiewet geeft ook de mogelijkheid om een verlaging toe te passen op de individuele inkomenstoeslag. De gemeente maakt hier geen gebruik van. De verordening biedt geen ruimte om een verlaging toe te passen op een individuele inkomenstoeslag.

8.2.5. niet nakomen wettelijke arbeidsverplichtingen (PW - Awb)

De wettelijke arbeidsverplichtingen worden opgesomd in artikel 18, vierde lid van de Participatiewet. Dit zijn:

- a. het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid;
- b. het uitvoering geven aan de door de gemeente opgelegde verplichting om ingeschreven te staan bij een uitzendbureau;
- c. het naar vermogen verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid in een andere dan de gemeente van inwoning, alvorens naar die andere gemeente te verhuizen;
- d. bereid zijn om te reizen over een afstand met een totale reisduur van 3 uur per dag, indien dat noodzakelijk is voor het naar vermogen verkrijgen, het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid;
- e. bereid zijn om te verhuizen, indien de gemeente is gebleken dat er geen andere mogelijkheid is voor het naar vermogen verkrijgen, het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, en de inwoner een arbeidsovereenkomst met een duur van tenminste een jaar en een netto beloning die ten minste gelijk is aan de voor de inwoner geldende bijstandsnorm, kan aangaan;
- f. het verkrijgen en behouden van kennis en vaardigheden, noodzakelijk voor het naar vermogen verkrijgen, het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid;
- g. het naar vermogen verkrijgen, het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid niet belemmeren door kleding, gebrek aan persoonlijke verzorging of gedrag;
- h. het gebruik maken van door de gemeente aangeboden voorzieningen, waaronder begrepen sociale activering, gericht op arbeidsinschakeling en mee te werken aan onderzoek naar zijn of haar mogelijkheden tot arbeidsinschakeling.

De eerste keer dat de gemeente een verwijtbaar niet naleven van een geüniformeerde arbeidsverplichting vaststelt, bedraagt de verlaging honderd procent van de uitkeringsnorm gedurende een bij deze verordening vastgestelde periode (artikel 18, vijfde lid, eerste volzin, van de Participatiewet).

Verrekenen verlaging

De gemeente heeft de mogelijkheid bij verlaging van de bijstand wegens schending van een geüniformeerde arbeidsverplichting, de verlaging te verrekenen. Dit over de maand van oplegging van de maatregel en ten hoogste over de twee volgende maanden. Over de eerste maand moet minimaal een derde van het bedrag van de verlaging worden verrekend (artikel 18, vijfde lid, tweede volzin, van de Participatiewet). Wanneer inwoner tot inkeer komt, wordt de verlaging stopgezet en ontvangt inwoner weer de volledige uitkering (artikel 18, elfde lid, van de Participatiewet). Het gaat hier om een facultatieve bepaling.

Verrekenen bij bijzondere omstandigheden

Er is met het derde lid gekozen gebruik te maken van de mogelijkheid tot het verrekenen van het bedrag van de verlaging bij een eerste schending van een geüniformeerde arbeidsverplichting (of een herhaalde schending buiten de recidivetermijn) als bijzondere omstandigheden dit rechtvaardigen. Hierbij kan worden gedacht aan: - vergroting schuldenproblematiek; - (dreigende) huisuitzetting; - afsluiting van gas en elektriciteit.

Is sprake van een overtreding van een geüniformeerde arbeidsverplichting, dan kan worden verrekend over twee maanden. De bijstand wordt verlaagd met honderd procent gedurende één maand. Aan de maand van oplegging en aan de daaropvolgende maand wordt de helft van het bedrag van de verlaging toebedeeld. Dit betekent dat in de maand van oplegging van de maatregel en de daaropvolgende maand de inhouding in beginsel vijftig procent bedraagt (derde lid).

De term 'maand van oplegging' is overgenomen uit artikel 18, vijfde lid van de Participatiewet. Met de 'maand van oplegging' wordt de maand bedoeld waarin de uitkering feitelijk wordt verlaagd (dus de maatregel geëffectueerd wordt).

Geen verrekening bij niet aanvaarden of behouden algemeen geaccepteerde arbeid

In het vierde lid is bepaald dat als sprake is van een verlaging op grond van artikel 18, vierde lid, onderdeel a, van de Participatiewet, geen verrekening plaatsvindt zoals bedoeld in dit artikel. Het betreft het niet aanvaarden of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid. Deze keuze is gebaseerd op de zwaarte van de gedraging.

Geen verrekening bij recidive

Is sprake van een tweede of volgende schending van een geüniformeerde arbeidsverplichting binnen de recidivetermijn, dan is verrekenen van de maatregel niet mogelijk.

Geen verrekening bij maatregel wegens schending andere gedragingen

Verrekening bij maatregelen voor schendingen van andere gedragingen dan de geüniformeerde arbeidsverplichtingen, is niet mogelijk. Dit volgt uit dit artikel en artikel 18, vijfde lid, van de Participatiewet.

8.2.6. stoppen verlaging (PW - Awb)

Dit artikel spreekt voor zich.

8.2.7. niet nakomen andere arbeidsverplichtingen (PW – IOAW – IOAZ - Awb)

De verwijtbare gedragingen omvatten zowel het niet als het onvoldoende nakomen van diverse verplichtingen. Artikel 18, tweede lid, van de WWB zoals dat luidde vóór 1 januari 2015 bepaalt dat de gemeente moest afstemmen als een inwoner de verplichtingen "niet of onvoldoende nakomt". Met het huidige artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet wordt dit gewijzigd in "het niet nakomen van de verplichtingen". Het woord "onvoldoende" valt hiermee weg. Gemeend wordt dat de wetgever hiermee echter geen inhoudelijke wijziging heeft beoogd en dat dit moet worden gelezen als het niet of onvoldoende nakomen van verplichtingen.

In het eerste lid wordt bepaald hoe om te gaan met de verwijtbare gedraging "het niet voldoende proberen werk te vinden". Dit is niet aan de orde voor zover het gaat om het niet naar vermogen proberen te verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid als dit het gevolg is van een gedraging zoals bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet. In artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet staan de geüniformeerde arbeidsverplichtingen. Voor schending van een geüniformeerde arbeidsverplichting geldt een apart afstemmingsregime als vastgelegd in artikel 8.2.5. Er is dus geen sprake van een verwijtbare gedraging zoals bedoeld in het eerste lid van artikel 8.2.6 als het niet naar vermogen proberen te verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid voortvloeit uit een gedraging zoals bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet zoals: - het niet verkrijgen of niet behouden van kennis en vaardigheden die noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid, en – het belemmeren van het verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid door kleding, gebrek aan persoonlijke verzorging en gedrag.

Het tweede lid, onder d. gaat over de inspanningen voor jongeren in de eerste vier weken na de melding.

De plicht tot arbeidsinschakeling geldt vanaf datum melding (zie artikel 9, eerste lid, van de Participatiewet). Specifiek voor personen jonger dan 27 jaar geldt dat zij worden beoordeeld op hun inspanningen in de eerste vier weken na de melding (artikel 43, vierde en vijfde lid, van de Participatiewet). Is geen enkele inspanning verricht, dan bestaat op grond van artikel 13, tweede lid, onderdeel d, van de Participatiewet geen recht op bijstand. Zijn er wel inspanningen verricht, maar naar het oordeel van de gemeente onvoldoende, dan verlaagt de gemeente de uitkering. De verlaging kan in principe al worden toegepast op basis van de grondslagen zoals genoemd in artikel 8.2.4. van deze verordening. Een aparte grondslag is strikt genomen niet noodzakelijk. Het zou wellicht zelfs tot verwarring kunnen leiden als het bijvoorbeeld gaat om een inwoner die in de vijfde of zesde week na de melding de fout in gaat. Desalniettemin is het niet of onvoldoende verrichten van inspanningen vanwege de herkenbaarheid toch als aparte gedraging genoemd opgenomen in de verordening.

Er is gekozen voor een maatregelregime bij gedragingen zoals bedoeld in dit artikel dat afwijkt van de maatregel bij schending van de geüniformeerde arbeidsverplichtingen als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet. Dit ondanks dat enkele van de in dit artikel genoemde gedragingen verwant zijn aan de geüniformeerde arbeidsverplichtingen.

8.2.8. te weinig besef van verantwoordelijkheid (PW - Awb)

Aan de Participatiewet ligt het beginsel ten grondslag dat iedereen in eerste instantie in zijn eigen bestaan (kosten) dient te voorzien. Pas wanneer dat niet mogelijk is, kan men een beroep doen op bijstand. Hoofregel is dus dat iedereen alles zal moeten doen en nalaten om een beroep op bijstand te voorkomen.

Leidt een gedraging ertoe dat inwoner eerder, langer of voor een hoger bedrag is aangewezen op bijstand, dan is veelal sprake van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. Hiervan is in ieder geval sprake bij de volgende gedragingen (als die ertoe leiden dat inwoner eerder, langer of voor een hoger bedrag is aangewezen op bijstand):

- het te snel interen van vermogen;
- het door eigen schuld verliezen van het recht op een uitkering;
- het door eigen schuld te laat aanvragen van een voorliggende voorziening.

Het door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid moet worden aangemerkt als een geüniformeerde arbeidsverplichting (zie de artikelen 9, eerste lid, onderdeel a, en 18, vierde lid, onderdeel g, van de Participatiewet). Is sprake van het door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, dan moet afstemming plaatsvinden volgens de regels van artikel 18 van de Participatiewet en artikel 8.2.5. van deze verordening. Op grond van dit artikel kan een verlaging worden opgelegd wegens het tonen van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. De ernst van de gedraging komt tot uitdrukking in de hoogte van het benadelingsbedrag. Dat is in dit geval het gedeelte van de uitkering waarop eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep wordt gedaan.

Lid 3 en 4 gaan specifiek in op de situatie als de bijstandsuitkering wordt aangevraagd. Bij aanvraag wordt altijd gekeken naar voorliggende voorzieningen. Als blijkt dat door eigen toedoen verwijtbaar geen gebruik gemaakt kan worden van een voorliggende voorziening ziet de wetgever dit ook als tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. Een WW-uitkering is een voorliggende voorziening van het UWV.

Bijstand in de vorm van een geldlening

Als sprake is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan de gemeente tevens besluiten de bijstand in de vorm van een geldlening te verstrekken. Dit volgt uit artikel 48, tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet. Als de gemeente besluit beide instrumenten te gebruiken (leenbijstand én verlaging) moet het wel voldoende acht slaan op het totale effect hiervan voor de bijstandsgerechtigde.

8.2.9. zeer ernstige misdragingen (PW – IOAW – IOAZ - Awb)

Zeer ernstige misdragingen zijn in elk geval elke vorm van ongewenst en agressief fysiek contact met een persoon of het ondernemen van pogingen daartoe. Hieronder valt bijvoorbeeld schoppen, slaan of het (dreigen met) gooien van voorwerpen naar een persoon. Ook het toebrengen van schade aan een gebouw of inventaris onderdeel, evenals het ondernemen van pogingen daartoe in enige vorm wordt als zeer ernstige misdraging gezien. Handelingen die door hun grote en mogelijk blijvende impact op de desbetreffende persoon of personen grote invloed hebben zoals het opzetten van gerichte laster-campagnes, seksuele intimidatie, het tonen van steek en/of vuurwapens evenals (pogingen tot) opsluiting in een ruimte zijn eveneens als zeer ernstige misdraging te beschouwen. Ook verbaal geweld valt onder de noemer 'zeer ernstige misdraging'. Het gaat dus om alle vormen van zeer ernstige misdragingen tegenover de betreffende personen en instanties tijdens het verrichten van hun werkzaamheden. Dus

als er uitvoering gegeven wordt aan de betreffende wetten. Het is anders als betrokkenen elkaar buiten werktijd tegen komen; dan is alleen het strafrecht van toepassing.

Sinds 1 januari 2015 is de verplichting om zich te onthouden van zeer ernstige misdragingen een zelfstandige verplichting. Deze verplichting staat dus op zichzelf.

8.2.10. niet nakomen van andere verplichtingen (PW - Awb)

De Participatiewet geeft de gemeente de bevoegdheid om personen verplichtingen op te leggen die volledig individueel bepaald zijn. Artikel 55 van de Participatiewet biedt daartoe de mogelijkheid en beperkt deze tot een viertal categorieën, te weten:

1. verplichtingen die strekken tot arbeidsinschakeling;
2. verplichtingen die verband houden met de aard en het doel van een bepaalde vorm van bijstand;
3. verplichtingen die strekken tot vermindering van de bijstand, en
4. verplichtingen die strekken tot beëindiging van de bijstand.

De hoogte van de verlaging is in deze verordening per categorie verschillend vastgesteld. Omdat de verplichtingen die de gemeente op grond van artikel 55 van de Participatiewet kan opleggen een zeer individueel karakter hebben, kan het voorkomen dat de in de verordening vastgestelde verlaging niet is afgestemd op de individuele omstandigheden van een inwoner. De gemeente zal daarom altijd rekening moeten houden met de individualiseringsbepaling van artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet. Deze bepaling verplicht de gemeente de bijstand af te stemmen op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van een inwoner. In individuele gevallen kan dus worden afgeweken van de in dit artikel vastgestelde verlaging.

8.2.11. samenloop van gedragingen (PW – IOAW – IOAZ - Awb)

Samenloop bij één gedraging waardoor meerdere verplichtingen worden geschonden
Het eerste lid regelt samenloop als sprake is van één gedraging die schending oplevert van meerdere verplichtingen, die zijn genoemd in deze verordening, artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet of in beide regelingen. In dat geval wordt één verlaging opgelegd. Voor het bepalen van de hoogte en de duur van de verlaging wordt uitgegaan van de gedraging waarop de hoogste verlaging is gesteld.

Het tweede lid regelt samenloop als sprake is van meerdere gedraging die schending opleveren van één of meerdere verplichtingen, die zijn genoemd in deze verordening, artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet of in beide regelingen. Dit wordt 'meerdadse samenloop' genoemd. In dat geval wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke verlaging toegepast. Deze verlagingen worden in principe gelijktijdig opgelegd. Dit is anders als dit niet verantwoord is. Hierbij spelen factoren zoals de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van een inwoner een rol. Daarvoor moet altijd gekeken worden naar de individuele omstandigheden. De verlaging wordt dan over meerdere maanden uitgesmeerd.

Samenloop met een bestuurlijke boete

Als sprake is van één gedraging die zowel schending van een in deze verordening opgenomen verplichting als schending van de inlichtingenplicht oplevert, kan de schending van deze verplichtingen niet gezamenlijk worden afgedaan, omdat schending van de inlichtingenplicht (wettelijk) is geregeld in de vorm van een bestuurlijke boete. In het geval zich de situatie voordoet dat er sprake is van samenloop tussen de bestuurlijke boete en de maatregel dient de gemeente in het individuele geval te beoordelen welke sanctie wordt opgelegd. Bij eendadse samenloop ligt het voor de hand één sanctie op te leggen. De gemeente bepaalt of al dan niet een boete wordt opgelegd. Is dit het geval, dan wordt geen verlaging meer opgelegd.

Bij meerdadse samenloop ligt het voor de hand de gedraging te sanctioneren door het opleggen van een bestuurlijke boete voor zover sprake is van een gedraging waarin ook een beboetbare gedraging zit. Daarnaast kan de gemeente in dit geval nog één of meer maatregelen opleggen, waarbij bij de hoogte van de maatregel zo nodig rekening kan worden gehouden met de boete en de eventuele andere maatregelen.

Als sprake is van één gedraging die zowel schending van een in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet benoemde verplichting als schending van de inlichtingenplicht oplevert, is het voorgaande ook van toepassing.

8.2.12. herhaling (recidive) van een gedraging

Recidive schending geüniformeerde arbeidsverplichting (lid 1)

Is sprake van het niet of onvoldoende nakomen van een geüniformeerde arbeidsverplichting binnen twaalf maanden nadat aan een inwoner een eerste maatregel is opgelegd wegens schending van een geüniformeerde arbeidsverplichting, dan bedraagt de verlaging honderd procent gedurende twee

maanden. Dit valt binnen de in artikel 18, zesde lid, van de Participatiewet gegeven marges. Bij een derde, vierde en volgende schending van een geüniformeerde arbeidsverplichting, telkens binnen twaalf maanden na oplegging van de vorige maatregel, bedraagt de verlaging honderd procent gedurende twee maanden (artikel 18, zevende en achtste lid, van de Participatiewet).

Recidive schending niet-geüniformeerde arbeidsverplichting (lid 1 tot en met 2)

Verdubbeling duur verlaging (lid 1)

Als binnen twaalf maanden na een eerste verwijtbare gedraging wederom sprake is van een verwijtbare gedraging waarmee dezelfde verplichting wordt geschonden, wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de hoogte of duur van de verlaging. Een verlaging kan nooit hoger zijn dan honderd procent. Daarom is bij gedragingen waar relatief zware verlagingen voor gelden, gekozen voor een verdubbeling van de duur van de maatregel in plaats van de hoogte. Met de eerste verwijtbare gedraging wordt de eerste gedraging bedoeld die aanleiding is geweest tot een verlaging, ook als wegens dringende redenen is afgezien van het opleggen van een verlaging. Is vanwege de afwezigheid van elke vorm van verwijtbaarheid afgezien van een verlaging, dan is het niet mogelijk om bij toepassing van recidive deze gedraging mee te tellen. Voor het bepalen van de aanvang van de termijn van twaalf maanden, geldt het tijdstip waarop het besluit waarmee de verlaging is opgelegd, is verzonden.

Verdubbeling hoogte verlaging (lid 2)

Als binnen twaalf maanden na een eerste verwijtbare gedraging wederom sprake is van een verwijtbare gedraging waarmee dezelfde verplichting wordt geschonden, wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de hoogte of duur van de verlaging. Voor lichte verlagingen is gekozen voor een verdubbeling van de hoogte van de verlaging.

Recidive op recidive bij niet geüniformeerde arbeidsverplichtingen

Ook in het geval dat een inwoner voor een derde of volgende keer een niet geüniformeerde arbeidsverplichting schendt, is de recidivebepaling van toepassing.

Is sprake van een derde of volgende schending, dan geldt – evenals bij de eerste keer recidive – dat ofwel de hoogte ofwel de duur van de oorspronkelijke verlaging wordt verdubbeld. Bij lichte gedragingen geldt een verdubbeling van de hoogte van de verlaging. Bij zware gedragingen geldt een verdubbeling van de duur van de verlaging.

Telkens wordt de hoogte of de duur van de oorspronkelijke verlaging verdubbeld. Dit is de verlaging die geldt bij een eerste schending van de verplichting. Er is expliciet niet voor gekozen de hoogte of de duur van de vorige verlaging te verdubbelen. Uitgangspunt is verdubbeling van de hoogte of de duur van de oorspronkelijke verlaging. Hiermee wordt stapeling van verdubbeling van de verlaging voorkomen.

Eenzelfde gedraging vereist voor recidive

Voor recidive als bedoeld in het eerste en tweede lid is vereist dat sprake moet zijn van "eenzelfde verwijtbare gedraging" als de gedraging waarvoor de eerste verlaging is opgelegd. Voorwaarde is dus dat dezelfde verplichting wordt geschonden. Is dit niet het geval, dan moet de verwijtbare gedraging worden aangemerkt als een eerste schending van een verplichting. Heeft een persoon onacceptabel gedrag vertoont (zich zeer ernstig misdragen) (artikel 8.2.9.) binnen twaalf maanden nadat een verlaging is opgelegd wegens het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (artikel 8.2.6.), dan is geen sprake van recidive aangezien het niet "eenzelfde gedraging" betreft. Evenmin is sprake van recidive als een inwoner niet meewerkt aan het opstellen van een plan van aanpak (8.2.6 lid 1 onder b) en vervolgens een opgedragen tegenprestatie niet verricht (artikel 8.2.6. lid 1 onder d). Ook dan is geen sprake van eenzelfde gedraging aangezien twee verschillende verplichtingen zijn geschonden.

8.2.13 Verplichtingen inburgering

Dit artikel spreekt voor zich.

8.2.14 Handhaving verplichting bij de brede intake

Belangrijk bij de motivatie voor het opleggen van een boete in het kader van de Wet inburgering is:

- *Zorgvuldig onderzoek* - Verdiep in de individuele situatie van de inwoner is noodzakelijk
- *Motivatief gebrek aan bereidheid*: in het besluit moet aangetoond zijn dat er sprake is van een bewezen en aanhoudend gebrek aan bereidheid om te integreren. Bij de motivering is het belangrijk om in te gaan op de aard en de ernst van de overtreding (zoals vereist in artikel 5:46 tweede lid, Awb)
- *Een evenredige boete*: De hoogte van de boete moet in verhouding staan tot de overtreding. Hierbij moet rekening gehouden zijn met de persoonlijke omstandigheden en de financiële

draagkracht van de inwoner. Er is ruimte om bijzondere omstandigheden mee te wegen, bijvoorbeeld wanneer de boete in dat specifieke geval onevenredig zwaar uitpakt.

Het is belangrijk om zeer terughoudend te zijn bij het opleggen van een boete bij 'niet verschijnen brede intake'. De boete voor het niet verschijnen bij de brede intake (artikel 22 Wi2021) is vergelijkbaar met de boete van Duo die inmiddels als onrechtmatig is bestempeld. De reden is dat deze boete als 'systematisch' wordt gezien. Om deze reden wordt alleen in uitzonderlijke gevallen een boete opgelegd. Er moet dan zeer goed en individueel gemotiveerd zijn waarom er in die specifieke situatie sprake is van een bewezen en aanhoudend gebrek aan bereidheid tot integratie.

8.2.15 Handhaving tijdens het inburgeringstraject

Belangrijk bij de motivatie voor het opleggen van een boete in het kader van de Wet inburgering is:

- *Zorgvuldig onderzoek* - Verdiep in de individuele situatie van de inwoner is noodzakelijk
- *Motivatie gebrek aan bereidheid*: in het besluit moet aangetoond zijn dat er sprake is van een bewezen en aanhoudend gebrek aan bereidheid om te integreren. Bij de motivering is het belangrijk om in te gaan op de aard en de ernst van de overtreding (zoals vereist in artikel 5:46 tweede lid, Awb)
- *Een evenredige boete*: De hoogte van de boete moet in verhouding staan tot de overtreding. Hierbij moet rekening gehouden zijn met de persoonlijke omstandigheden en de financiële draagkracht van de inwoner. Er is ruimte om bijzondere omstandigheden mee te wegen, bijvoorbeeld wanneer de boete in dat specifieke geval onevenredig zwaar uitpakt.

8.2.16 Samenhang handhaving Wet inburgering 2021 en de Participatiewet

Op grond van het PIP als bedoeld in artikel 15 Wet inburgering 2021 rusten er verplichtingen op een inburgeringsplichtige. Op grond van de Participatiewet rusten er verplichtingen op inburgeringsplichtigen met een bijstandsuitkering. Deze verplichtingen kunnen overlappen.

Voor inburgeringsplichtigen met een bijstandsuitkering is een samenloopregeling opgenomen in artikel 27 Wet inburgering 2021. In een situatie waarin sanctionering voor dezelfde gedraging via zowel de Participatiewet als de Wet inburgering 2021 mogelijk is, is een inburgeringsboete niet langer mogelijk als de bijstand eenmaal is verlaagd op grond van artikel 18 of 18b Participatiewet.

Zolang de bijstandsuitkering in die situatie niet is verlaagd, kan het college nog wel een boete op grond van de Wet inburgering 2021 opleggen. Die inburgeringsboete kan dan daarna nog worden gevolgd door een verlaging van de bijstandsuitkering, al zij het wel zo dat er diverse redenen zijn waarom er na een inburgeringsboete doorgaans geen maatregel meer zal volgen (het evenredigheidsbeginsel als bedoeld in artikel 3:4 lid 2 Awb; het afstemmingsbeginsel als bedoeld in artikel 18b lid 7 Participatiewet).

Dit artikel geeft duiding aan wanneer het college handhaaft op grond van de Participatie-wet en wanneer zij handhaaft op grond van de wet. Hiermee wordt dubbele handhaving voor dezelfde gedraging voorkomen.

Dit artikel stelt vast dat activiteiten die voor bijstandsgerechtigden worden ingezet voor het bevorderen van participatie en het verkleinen van de afstand van de inburgeringsplichtige tot de arbeidsmarkt, bij voorkeur worden gehandhaafd op grond van de Participatiewet. Uitzondering hierop is het aanbod van de MAP. Het handhavingsinstrumentarium uit de Participatiewet kan immers enkel worden ingezet als de verplichting ook voortvloeit uit deze wet. Dit is voor de MAP niet het geval. Overige activiteiten, zoals de PVT, taallessen en activiteiten in het kader van de leerroute, worden gehandhaafd op basis van de wet.

8.2.17. Verrekening boete wet inburgering met bijstandsuitkering

Dit artikel geeft het college de bevoegdheid om een boete die het college op grond van de wet inburgering aan de inburgeringsplichtige heeft opgelegd, te verrekenen met een eventuele algemene bijstandsuitkering.

Hiermee kan worden bereikt dat het college de boete niet met een aanmaning en een dwangbevel (vergelijk artikel 5:10 Awb en artikel 4:117 Awb) hoeft in te vorderen.

Artikel 4:93 lid 1 Awb bepaalt dat verrekening van een geldschuld met een bestaande vordering slechts geschiedt voor zover in de bevoegdheid daartoe bij wettelijk voorschrift is voorzien. Een raadsverordening is een wettelijk voorschrift in de zin van artikel 4:93 lid 1 Awb. Hoewel de oude Wet inburgering (zoals die luidde tot 1 januari 2013) een apart voorschrift bevatte (artikel 44) op grond waarvan het college de bestuurlijke boete kon verrekenen met algemene bijstand, is een dergelijk voorschrift in de nieuwe wet niet teruggekeerd. Voorzover bekend is echter niet gebleken dat dit een bewuste keuze van de wetgever is geweest. Daarom levert de bepaling over de verrekening in deze verordening geen strijd op met de Wet inburgering 2021 en wordt voldaan aan de voorwaarde van artikel 121 van de Gemeentewet.

8.3. terugvorderen uitkering

8.3.1. terugvordering en incasso (PW – IOAW - IOAZ)

In de Participatiewet is het terugvorderen van ten onrechte verleende bijstand een verplichting geworden van de gemeente (artikel 58 van de Participatiewet). De manier waarop wordt beschreven in nadere regels.

De uitkering is voor inwoners om in hun noodzakelijke kosten te kunnen voorzien, als ze dat zelf niet kunnen. De gemeente vindt het belangrijk dat de uitkering alleen terecht komt bij die inwoners die hierop recht hebben. Het plegen van uitkeringsfraude mag onder geen enkele voorwaarde worden beloond. Daarom worden inwoners gekort in hun uitkering als ze zich niet aan hun verplichtingen houden of wordt onterecht verstrekte uitkering van de inwoners teruggevorderd.

Aan de andere kant wil de gemeente voorkomen dat inwoners de noodzakelijke kosten van hun bestaan niet kunnen betalen. Hierdoor zouden mensen meer schulden kunnen krijgen en daardoor meer hulp-op-maat nodig hebben.

Dit geeft de gemeente de lastige taak om aan de ene kant onterecht verstrekte uitkering terug te vorderen en aan de andere kant te voorkomen dat inwoners nog meer een beroep moeten doen op hulp-op-maat. Daarbij helpt de berekening van de beslagvrije voet en de werkwijze van de omgekeerde toets.

8.4. beëindigen en terugvorderen voorziening

In dit artikel worden regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een voorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

8.4.1. beëindiging voorziening (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Wgs)

Artikel 8.4.1. lid 1 is een 'kan'-bepaling. De gemeente kan een voorziening beëindigen in de gevallen zoals opgenomen in dit artikel. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon werk heeft aanvaard. Onder beëindigen wordt ook verstaan het stopzetten van voorzieningen aan werkgevers, zoals een loonkostensubsidie of huisgenoten, bijvoorbeeld bij een pgb.

Artikel 8.4.1. onder h. Een pgb wordt verstrekt met de bedoeling dat men daarmee een voorziening treft. Als binnen zes maanden na de beslissing tot het verstrekken van het pgb nog geen voorziening is getroffen, heeft de gemeente de bevoegdheid om de beslissing geheel of gedeeltelijk in te trekken. Deze bepaling is te zien als een verbijzondering van de bepaling in het eerste lid, onder g.

8.4.2. terugvordering voorziening (Wmo - PW - Burgerlijk Wetboek)

In artikel 2.4.1 tot en met 2.4.4 van de Wmo zijn regels voor het verhaal van kosten opgenomen en is de bevoegdheid aan de gemeente gegeven tot het (in geldswaarde) terugvorderen van een ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening of pgb. Hierbij is tevens bepaald dat de gemeente het terug te vorderen bedrag bij dwangbevel kan invorderen. Uit de memorie van toelichting op artikel 2.4.1 (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 157) wordt duidelijk dat daarnaast de mogelijkheid blijft bestaan om hulp-op-maat terug te vorderen; 'omdat het niet in alle gevallen mogelijk is een al genoten hulp-op-maat terug te vorderen, kan de gemeente de waarde van de genoten hulp-op-maat uitdrukken in een bedrag dat voor terugvordering in aanmerking komt'.

In artikel 8.4.1, lid 2 is de bepaling opgenomen die de gemeente de bevoegdheid geeft tot terugvordering van in eigendom en in bruikleen verstrekte hulp-op-maat.

De Participatiewet voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt.

8.5. hoe controleert de gemeente of de afspraken worden nagekomen?

Controle vindt plaats door handhaving. Onder handhaving worden "alle activiteiten die ervoor zorgen dat mensen zich aan wet- en regelgeving houden" verstaan.

Handhaving draagt bij aan een goede balans tussen het recht op een voorziening/hulp-op-maat en de plichten die daarbij horen. Fraude verstoort dit evenwicht. Wie ten onrechte gemeenschapsgeld misbruikt, haalt uiteindelijk de solidariteit onderuit en belemmert een doeltreffende uitgave van gemeenschapsgeld. Het is dan ook niet verwonderlijk dat handhaving in de wetten een prominente plaats heeft gekregen.

Aan het onderwerp is expliciet aandacht besteed in artikel 8b Participatiewet, artikel 35 IOAW en artikel 35 IOAZ, en artikel 3.4, eerste lid, van de Wmo. In artikel 53a van de Participatiewet krijgt de gemeente de bevoegdheid om onderzoek te doen zonder toestemming van de inwoner.

Het is belangrijk bij het handhavingsbeleid te onderkennen dat er achtereenvolgens gehandeld kan worden met preventieve maatregelen en repressieve maatregelen. Preventieve maatregelen richten zich op het voorkomen van fraude door optimale voorlichting en dienstverlening. Tot de repressieve maatregelen behoren het vroegtijdig constateren en afhandelen van niet nagekomen verplichtingen en fraude.

Zoals hierboven al aangegeven staat op het terrein van handhaving het bevorderen van de spontane nalevingbereidheid van de inwoners voorop. Inwoners worden (iedere keer weer) gewezen op de aan de hulp-op-maat verbonden verplichtingen. Het is daarbij echter niet realistisch te denken dat daarmee in alle gevallen voorkomen wordt dat door inwoners onjuiste of onvolledige informatie verstrekt wordt. In die gevallen zullen repressieve maatregelen gehanteerd worden. In dit kader zijn dat opsporing, zo nodig met inzet van de sociale recherche en sanctionering.

8.5.1. controle (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

Om te achterhalen of aan een inwoner onterecht te veel is verstrekt, wordt openbare informatie en worden gegevens die aan de gemeente zijn verstrekt, bekeken. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van het Inlichtingenbureau. Als iemand bijvoorbeeld verhuist en dit bij de balie van de gemeente opgeeft, maar niet aan de contactpersoon Inkomen, krijgt de contactpersoon Inkomen via het Inlichtingenbureau een signaal. Deze signalen worden onderzocht, de inwoner wordt gehoord en indien nodig wordt te veel betaalde uitkering teruggevorderd.

8.5.2. voorkomen van fraude (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

Dit artikel spreekt voor zich

8.5.3. beleidsplan en beleidsverslag (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

De gemeente stelt in het beleidsplan Sociaal Domein en in het Handhavingsbeleidsplan vast hoe zij handhaaft en zo zorgt dat gemeenschapsgelden niet onterecht verstrekt worden. Daarbij worden zowel preventieve maatregelen als repressieve maatregelen meegenomen in het beleid.

8.5.4. privacy (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

Privacy is een belangrijk aandachtspunt voor de gemeente. De gemeente vindt de eenmalige gegevensuitvraag (artikel 2.1.3. van deze verordening) belangrijk, maar dit mag nooit de privacy van de inwoner schenden. Daarom maakt de gemeente aan de inwoner duidelijk wat de gemeente met de gegevens van de inwoner doet en wanneer de gemeente zonder toestemming van de inwoner bepaalde onderzoeksmethoden inzet.

8.5.5. toezichthouders (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Awb)

In artikel 3.4. eerste lid van de Wmo is bepaald dat de aanbieder bij de toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1 van de Wmo onverwijld melding doet van iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden en van geweld bij de verstrekking van een voorziening. In artikel 6.1 van de Wmo is bepaald dat de gemeente personen aanwijst die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet. In de andere wetten is dit niet expliciet bepaald. De gemeente heeft de GGD, fraudeconsulenten en sociaal rechercheurs aangewezen om toezicht te houden en onderzoek te doen naar naleving van de regels.

Hoofdstuk 9. Adviesraad Sociaal Domein

In dit hoofdstuk wordt uitvoering gegeven aan artikel 47 van de Participatiewet, derde lid van artikel 2.1.3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en artikel 2.10 van de Jeugdwet. In deze artikelen wordt de gemeente verplicht om cliëntenparticipatie te regelen. Deze artikelen zijn zo goed als gelijklopend.

Inspraak

Behalve de verplichting om als gemeente inwoners te betrekken bij uitvoering van de wet, heeft de gemeente ook de verplichting om inspraak voor inwoners te regelen. Op basis van artikel 150 van de Gemeentewet, is deze verplichting vormgegeven in de Inspraakverordening. De eerste paragraaf is de basis voor die verordening.

9.1. inspraak van inwoners (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ - Gemeentewet)

De basis voor dit artikel is artikel 150 waarin inspraak verplicht wordt gesteld. De uitwerking is in de Inspraakverordening van de gemeente Bunschoten vastgelegd.

9.2. Adviesraad Sociaal Domein (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

Omdat het niet mogelijk is om alle cliënten persoonlijk te betrekken bij de uitvoering van de wetten, ligt het voor de hand een Adviesraad samen te stellen die bestaat uit afgeezanten van de cliënten.

Dit betekent dat lid van de Adviesraad kan worden:

- iedereen die zelf gebruik maakt van een voorziening als beschreven in de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet of een van de aanpalende wetten binnen het gehele Sociale Domein zoals de Wet publieke gezondheid, IOAZ en wet op het primair onderwijs;
- inwoners die zich sterk betrokken voelen bij één van bovenstaande groepen;
- burgers met kennis van het Sociaal Domein of delen daarvan, voor zover deze niet vallen onder de hiervoor genoemde groepen en zelf ook geen aanbieder zijn.

Lidmaatschap (lid 2 tot en met 6)

In het tweede lid is bepaald dat de Adviesraad uit minimaal 5 en maximaal 7 leden bestaat en een onafhankelijk voorzitter en een onafhankelijke secretaris. Dit aantal is gekozen om de besluitvorming binnen de adviesraad slagvaardig te houden. Een oneven aantal wordt hierbij geadviseerd, zodat bij stemming altijd een meerderheid ontstaat.

In het derde lid is bepaald dat de leden in principe daadwerkelijk in de gemeente Bunschoten moeten wonen. De leden die buiten de gemeente Bunschoten wonen, moeten zij wel een aantoonbare binding met de gemeente Bunschoten hebben.

In het vierde lid is bepaald dat vertegenwoordigers van professionele organisaties die een zakelijk belang hebben bij beleid, geen lid kunnen worden van de adviesraad. Er mag dus geen inkoop of subsidiërelatie van het lid met de gemeente Bunschoten zijn binnen het Sociaal Domein.

In het vijfde lid is bepaald dat als de Adviesraad minder dan vijf leden heeft zij leden nieuwe leden moeten werven in een openbare sollicitatieprocedure.

Lidmaatschap (lid 6)

Het zesde lid gaat over het lidmaatschap in de Adviesraad.

De leden worden voor minimaal 2 jaar en maximaal 8 jaar benoemd. Een kortere of langere periode is niet wenselijk voor de voortgang en objectiviteit van de adviesraad.

Er zijn drie redenen waarom een inwoner geen onderdeel meer kan zijn van de Adviesraad:

1. Automatisch omdat de periode is afgelopen of omdat de persoon niet meer voldoet aan artikel 4 lid 1, 3, 4, 5 en 6;
2. Beëindiging omdat de persoon geen lid meer wil zijn (na minimaal 2 jaar);
3. Beëindiging vanuit de gemeente omdat het lid niet functioneert in de adviesraad, hetzij op verzoek van een meerderheid van de adviesraad, hetzij naar weloverwogen en gemotiveerd oordeel van de gemeente. Hierbij moet hoor en wederhoor toegepast worden door de gemeente.

Vergaderen (lid 7 t/m 9)

De gemeente kiest voor een Adviesraad waarbij de gemeente zo min mogelijk de adviezen kan beïnvloeden. De gemeente is alleen op uitnodiging bij de vergaderingen van de adviesraad. Bij vragen over beleid en uitvoering, reageert de gemeente adequaat. Bij gevraagd advies, wordt een toelichting gegeven. Onder contact worden diverse vormen van contact verstaan zoals schriftelijk, telefonisch en mondeling contact.

Evaluatie (lid 10)

De Adviesraad en de gemeente evalueren één keer per jaar over de samenwerking. Een verslag wordt aan de gemeente gestuurd. Op uitnodiging van de Adviesraad zal de portefeuillehouder bij deze vergadering aanwezig zijn.

9.3. taken en bevoegdheden Adviesraad Sociaal Domein (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

In dit artikel wordt aangegeven wat de formele rol van de Adviesraad is. Dit is bedoeld om de afspraken tussen de gemeente en Adviesraad te regelen zodat beide partijen weten wat ze van elkaar kunnen verwachten.

Het eerste en tweede lid geven aan dat de Adviesraad het college kan adviseren over plannen om beleid, regels of de uitvoering daarvan bij te stellen.

Het vierde lid geeft aan dat als een vertegenwoordiger van een organisatie lid is van de Adviesraad, deze op persoonlijke titel lid is en niet de belangen van zichzelf of een ander individu vertegenwoordigd.

Het vijfde lid geeft de mogelijkheid aan de Adviesraad om regels vast te stellen over de werkwijze van de Adviesraad. In deze regels kan bijvoorbeeld beschreven worden hoe adviezen tot stand komen en wie daarbij betrokken wordt.

9.4. budget, vergoeding en voorzieningen (Jeugdwet - Wmo - PW - IOAW - IOAZ)

Werkbudget (lid 1)

De gemeente geeft de Adviesraad een werkbudget om activiteiten te kunnen uitvoeren die verband houden met hun taken, zoals deskundigheidsbevordering, inwinnen van advies, achterbanraadpleging en organisatiekosten. Dit werkbudget moet jaarlijks aangevraagd worden op basis van de Algemene Subsidieverordening. In deze verordening is aangegeven wat in de aanvraag moet staan en wat verwacht wordt van de verantwoording. De aanvraag bestaat daarmee uit een overzicht van te verwachten activiteiten om de taken uit te voeren en een financiële begroting. De verantwoording bestaat uit een overzicht van wat er in een jaar is gedaan en waaraan het werkbudget besteed is. Van de uitgaven kunnen bonnen gevraagd worden.

Andere vergoedingen inspraak (lid 2)

Deze worden naar aanleiding van de inspraakverordening vastgelegd.

Presentiegelden (lid 3 en 4)

Leden en de voorzitter krijgen per bijgewoonde vergadering een onkostenvergoeding zoals is vastgelegd in het rechtspositiebesluit Raads- en commissieleden.

De secretaris ontvangt per bijgewoonde vergadering tweemaal de onkostenvergoeding zoals is vastgelegd in het rechtspositiebesluit Raads- en commissieleden, omdat er van de secretaris meer gevraagd wordt.

Ruimte (lid 5)

De gemeente stelt een vergaderruimte beschikbaar waar de Adviesraad gebruik van kan maken.

Medewerker (lid 6)

De gemeente wijst een medewerker aan als contactpersoon voor de Adviesraad. Deze medewerker zorgt dat vragen beantwoord worden en dat de juiste medewerkers binnen de gemeente betrokken worden.

Hoofdstuk 10. kwaliteit en aanbesteding

Voor de Wmo geldt dat bij verordening regels moeten worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015). Daarbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden en nadere regels in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

De regels hebben tot doel dat een vaste prijs of reële prijs wordt vastgesteld voor diensten die in opdracht van de gemeente door derden worden verleend, zodat de kwaliteit en continuïteit van deze diensten kunnen worden gewaarborgd door het gemeentebestuur (artikel 2.1.1 van de wet) en de gecontracteerde aanbieders (artikel 3.1 van de wet).

De kostprijscomponenten waar de gemeente ten minste een vaste prijs of reële prijs op moet baseren zijn de kosten van de beroepskracht, redelijke overheadkosten en overige kostprijscomponenten.

10.1. kwaliteit (Jeugdwet – Wmo - Gemeentewet)

Dit artikel spreekt voor zich.

10.2. inkoop en aanbesteding (Jeugdwet – Wmo - Gemeentewet)

Dit artikel spreekt voor zich.

Hoofdstuk 11. van oud naar nieuw

11.1. uitvoeringsregels (Gemeentewet)

Artikel spreekt voor zich.

11.2. intrekken oude verordeningen (Gemeentewet)

In dit artikel wordt bepaald welke verordeningen worden vervangen voor deze verordening.

11.3. Afwijken van de verordening (hardheidsclausule) (Gemeentewet)

Dit artikel spreekt voor zich.

11.4. overgangsrecht (Gemeentewet)

Dit artikel spreekt voor zich

11.5. ingangsdatum en naam (Gemeentewet)

Artikel spreekt voor zich